Regeringens proposition 2024/25:164

En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet

Prop. 2024/25:164

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 30 april 2025

Elisabeth Svantesson

Parisa Liljestrand
(Kulturdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag på ändringar i radio- och tv-lagen (2010:696) som innebär att reglerna om tillstånd och villkor för att sända analog och digital kommersiell radio blir gemensamma. Förslagen syftar till att skapa goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet med ett stort utbud för olika intressen och smakriktningar.

Förslagen innebär bl.a. följande.

- Dagens anbudsförfarande vid fördelningen av tillstånd att sända analog kommersiell radio ersätts med samma urvalsförfarande som gäller för digital kommersiell radio.
- Vid fördelningen av tillstånd ska en mångfald både till innehåll och ägande eftersträvas. Hänsyn får även tas till om en sökande har tidigare erfarenhet av kommersiell radio eller andra ljudmedier och har förutsättningar att bedriva långsiktig kommersiell radioverksamhet.
- Ett tillstånd att sända analog kommersiell radio får, på samma sätt som gäller för digital kommersiell radio, förenas med bl.a. villkor om att sända ett mångsidigt programutbud.
- Den som har tillstånd att sända analog kommersiell radio ska betala en årlig sändningsavgift. Avgiften ska bestämmas utifrån ett tillstånds marknadsvärde på den kommersiella radiomarknaden.

Dessutom föreslås ändringar i reglerna för tillståndsgivningen för tillstånd att sända ljudradio till utlandet och att vidaresända ljudradio.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 november 2025.

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut 4
2 Förslag till lag om ändring i radio-och tv-lagen (2010:696) 5
3 Ärendet och dess beredning 17
4 Det behövs ett förändrat tillståndsförfarande och en ny avgiftsmodell för analog kommersiell radio 18
5 Tillståndsförfarandet för kommersiell radio 19
5.1 Ett förändrat tillståndsförfarande för analog kommersiell radio 19
5.2 Vid fördelningen av tillstånd får hänsyn även tas till tidigare erfarenhet 22
5.3 Gemensamma bestämmelser om kommersiell radio 23
5.4 Sändningsområden för analog kommersiell radio 28
5.5 Sändningsutrymme för digital kommersiell radio 28
6 En ny avgiftsmodell för analog kommersiell radio 30
6.1 Behovet av en ny avgiftsmodell 30
6.2 En årlig sändningsavgift 31
6.2.1 Ränta och övriga avgiftsbestämmelser 35
6.2.2 Beslut om att ta ut sändningsavgift ska kunna överklagas 36
6.2.3 Ett tillstånd ska kunna återkallas om sändningsavgiften inte betalas 36
6.2.4 Betalningsskyldighet om tillståndet upphör att gälla 39
6.2.5 Om sändningsavgiften har betalats och tillståndet upphör att gälla 40
7 Mediemyndigheten bör få meddela tillstånd att sända ljudradio i fler fall 41
7.1 Reglerna om tillstånd för sändningar av ljudradio till utlandet och vidaresändning av ljudradio ändras 41
7.2 AM-sändningar omfattas av radio- och tv-lagens bestämmelser om analog kommersiell radio 43
8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 44
9 Konsekvenser 45
9.1 Konsekvenser för medieföretagen 45
9.2 Konsekvenser för statens budget 48
9.3 Konsekvenser för myndigheter 49
9.4 Konsekvenser för domstolar 50
9.5 Övriga konsekvenser 51
10 Författningskommentar 52
Bilaga 1 Sammanfattning av rapporten En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet – förslag till framtida villkor för analog och digital kommersiell radio 69

Bilaga 2 Sammanfattning av promemorian En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet – förslag till avgiftsmodell för analog kommersiell radio 70
Bilaga 3 Promemorians lagförslag 71
Bilaga 4 Förteckning över remissinstanserna (rapporten och promemorian) 79
Bilaga 5 Sammanfattning av promemorian Återkallelse av sändningstillstånd med hänsyn till Sveriges säkerhet (Ds 2022:20) 80
Bilaga 6 Promemorians lagförslag (Ds 2022:20) 81
Bilaga 7 Förteckning över remissinstanserna (Ds 2022:20) 83
Bilaga 8 Sammanfattning av betänkandet Sveriges säkerhet i etern (SOU 2023:63) 84
Bilaga 9 Betänkandets lagförslag (SOU 2023:63) 85
Bilaga 10 Förteckning över remissinstanserna (SOU 2023:63) 86
Bilaga 11 Lagrådsremissens lagförslag 87
Bilaga 12 Lagrådets yttrande 97
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 april 2025 100

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).

2 Förslag till lag om ändring i radio-och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs i fråga om radio- och tv-lagen (2010:696)[1]

dels att 13 kap. ska upphöra att gälla,

dels att 2 kap. 3 §, 3 kap. 1 §, 11 kap. 1 och 4 §§, 16 kap. 2, 3 och 12 §§, 18 kap. 5 och 7 §§ och 20 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 13 kap., och en ny paragraf, 11 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 kap.	
3 §[2]	
Mediemyndigheten ska upprätta ett register över dem som	
1. har anmält sig enligt 2 § och vilkas verksamhet omfattas av denna lag, eller	
2. har sådant tillstånd som avses i 4 kap. 3 §, 11 kap. 1 *§*, 12 kap. 1 § eller 13 kap. *1* §.	2. har sådant tillstånd som avses i 4 kap. 3 §, 11 kap. 1 *och 1 a §§*, 12 kap. 1 § eller 13 kap. *3* §.
Registret får föras med hjälp av automatisk databehandling. Det får bara innehålla sådana uppgifter som avses i 2 § andra och tredje styckena, 5 kap. 11 §, 14 kap. 7 § och 16 kap. 5–9 §§.	
3 kap.	
1 §[3]	
I denna lag avses med	
1. *annonser*: reklam och andra meddelanden som utan att vara reklam sänds på uppdrag av någon annan och som har till syfte att främja en sak eller en idé;	
2. *annonsering med delad skärm*: sändning av en annons samtidigt med en annan sändning;	
3. *användargenererad video*: en uppsättning rörliga bilder med eller utan ljud som utgör ett enskilt inslag som skapats av en användare och laddats upp på en videodelningsplattform av samma eller någon annan användare;	

[1] Senaste lydelse av
13 kap. 1 § 2023:841
13 kap. 2 § 2023:841
13 kap. 4 § 2019:946
13 kap. 5 § 2017:569
13 kap. 6 § 2023:841
13 kap. 7 § 2018:842
13 kap. 9 § 2023:841
13 kap. 13 § 2023:841
13 kap. 15 § 2023:841
13 kap. 16 § 2023:841
13 kap. 17 § 2023:841
13 kap. 18 § 2023:841
13 kap. 19 § 2023:841
13 kap. 20 § 2023:841
13 kap. 21 § 2011:1436
13 kap. 24 § 2023:841
13 kap. 25 § 2023:841
13 kap. 26 § 2023:841
13 kap. 27 § 2023:841
13 kap. 28 § 2023:841
13 kap. 29 § 2023:841
13 kap. 30 § 2023:841
13 kap. 31 § 2023:841
13 kap. 32 § 2023:841.

[2] Senaste lydelse 2023:841.

[3] Senaste lydelse 2020:875.

4. *audiovisuellt kommersiellt meddelande*: produktplacering, sponsring, reklam, försäljningsprogram eller liknande som åtföljer eller ingår i en användargenererad video eller ett tv-program;

5. *beställradio*: en tjänst där en leverantör av medietjänster i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten ljudradioprogram med hjälp av elektroniska kommunikationsnät

a) på begäran av användaren,

b) vid en tidpunkt som användaren väljer, och

c) från en katalog med program som leverantören har valt ut;

6. *beställ-tv*: en tjänst där en leverantör av medietjänster i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät

a) på begäran av användaren,

b) vid en tidpunkt som användaren väljer, och

c) från en katalog med program som leverantören har valt ut;

7. *försäljningsprogram*: program där mottagare av programmet erbjuds att beställa varor och tjänster;

8. *kommersiell radio*: tillståndspliktiga ljudradiosändningar som

a) inte kräver tillstånd av regeringen,

b) inte endast får äga rum under en begränsad tid enligt 11 kap. *1 § andra stycket*, eller

b) inte endast får äga rum under en begränsad tid *eller avser vidaresändning av programtjänster* enligt 11 kap. *1 a §,* eller

c) inte är närradio;

9. *leverantör av medietjänster*: den som

a) har det redaktionella ansvaret för valet av innehåll i en ljudradio- eller tv-sändning, beställradio, beställ-tv eller sökbar text-tv, och

b) avgör hur innehållet struktureras;

10. *leverantör av videodelningsplattform*: den som tillhandahåller en videodelningsplattform;

11. *ljudradiosändning*: en sändning av ljudradioprogram med hjälp av elektroniska kommunikationsnät som

a) en leverantör av medietjänster tillhandahåller,

b) är riktad till allmänheten, och

c) är avsedd att tas emot med tekniska hjälpmedel;

12. *närradio*: lokala ljudradiosändningar för föreningslivet och registrerade trossamfund;

13. *närradioförening*: en sammanslutning av flera tillståndshavare i ett sändningsområde för gemensamma närradioändamål;

14. *produktplacering*: förekomsten i ett program eller i en användargenererad video av en vara, en tjänst eller ett varumärke, om detta sker i marknadsföringssyfte och mot betalning eller liknande ersättning till leverantören av medietjänsten eller videodelningsplattformen, eller till den som skapat eller laddat upp en användargenererad video på en videodelningsplattform, dock inte när varan eller tjänsten är av obetydligt värde och har tillhandahållits gratis;

15. *programföretag*: en leverantör av medietjänster som tillhandahåller ljudradiosändningar, tv-sändningar eller sökbar text-tv;

16. *programtjänst*: ett samlat utbud av ljudradio- eller tv-program eller sökbar text-tv som sänds under en gemensam beteckning;

17. *reklam*: varje form av meddelande
a) som sänds antingen mot betalning eller liknande ersättning eller som utgör egenreklam, och
b) som syftar till att i näringsverksamhet marknadsföra varor, tjänster, fast egendom, arbetstillfällen eller andra nyttigheter;
18. *sponsring*: bidrag som någon som inte tillhandahåller eller producerar ljudradio, beställradio, tv-sändning, beställ-tv, sökbar text-tv, videodelningsplattform eller användargenererad video ger för att finansiera dessa tjänster, program eller videor i syfte att främja bidragsgivarens namn, varumärke, anseende, verksamhet, produkt eller intresse;
19. *sändning som är riktad till allmänheten*: en sändning som samtidigt och utan särskild begäran är tillgänglig för vem som helst som vill ta emot den;
20. *sökbar text-tv*: en sändning via elektroniska kommunikationsnät som huvudsakligen består av text, grafik eller stillbilder, med eller utan ljud, som
a) en leverantör av medietjänster tillhandahåller,
b) är riktad till allmänheten,
c) är avsedd att tas emot med tekniska hjälpmedel, och
d) låter användaren själv välja vilken del av innehållet som han eller hon vill ta del av och vid vilken tidpunkt det ska ske;
21. *tv-program*: program som huvudsakligen består av rörliga bilder med eller utan ljud som ingår i tv-sändning eller i beställ-tv;
22. *tv-sändning*: en sändning av eller att sända tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät där sändningen
a) tillhandahålls av en leverantör av medietjänster,
b) är riktad till allmänheten, och
c) är avsedd att tas emot med tekniska hjälpmedel;
23. *videodelningsplattform*: en tjänst där tjänsten eller en väsentlig funktion i den som huvudsakligt syfte har att, med hjälp av elektroniska kommunikationsnät i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahålla allmänheten användargenererade videor eller tv-program som leverantören av tjänsten organiserar men inte har redaktionellt ansvar för;
24. *virtuell annonsering*: sändning av meddelanden som på elektronisk väg fogas in i tv-bilden på fasta föremål, som normalt används för annonser, eller på marken där annonser kan placeras ut fysiskt.

11 kap.

1 §[4]

Tillstånd att sända ljudradio *meddelas av regeringen* om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst. *Regeringen meddelar också*	*Regeringen ger tillstånd* att sända ljudradio om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

[4] Senaste lydelse 2023:841. Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena tas bort.

tillstånd att sända ljudradio till utlandet.

Regeringen får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar till utlandet som sker med stöd av tillståndet.

Mediemyndigheten får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio. Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av tillståndet.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen ge tillstånd att sända ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio.

1 a §

Mediemyndigheten får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio.

Myndigheten får också ge tillstånd att vidaresända programtjänster som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av ett programföretag.

Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar med tillstånd enligt första och andra styckena.

4 §[5]

Ett tillstånd som beviljats av regeringen att sända ljudradio ska gälla i åtta år om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

Ett tillstånd som beviljats av regeringen *att sända ljudradio i andra fall än som anges i första stycket* ska gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

Ett tillstånd som beviljats av regeringen *enligt 1 § andra stycket* ska gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

Ett tillstånd som beviljats av Mediemyndigheten enligt 1 a § andra stycket ska gälla för en viss tid som bestäms av myndigheten.

[5] Senaste lydelse 2018:1895.

Sändningsområden för analog kommersiell radio

1 § Mediemyndigheten ska bestämma sändningsområdenas omfattning för analog kommersiell radio med hänsyn till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio.

Myndigheten ska samråda med Post- och telestyrelsen i frågor om sändningsområdenas omfattning.

Flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

Sändningsutrymme för digital kommersiell radio

2 § Regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för digital kommersiell radio.

Mediemyndigheten ska bestämma hur sändningsutrymmet för digital kommersiell radio ska få användas i olika sändningsområden. Hänsyn ska tas till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio.

Flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

Vem som ger tillstånd

3 § Mediemyndigheten ger tillstånd att sända kommersiell radio.

Ansökningsförfarandet

4 § Inför att en ny tillståndsperiod inleds ska Mediemyndigheten ange sista dag för att ansöka om tillstånd, första dag då sändningar får äga rum med stöd av tillståndet och sändningsutrymmets respektive sändningsområdets omfattning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla.

Innebörden av ett tillstånd

5 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio innebär rätt att bedriva sådana sändningar som kan tas emot med god hörbarhet inom det sändningsområde som anges i tillståndet.

Vem som kan få tillstånd

6 § Tillstånd att sända kommersiell radio får endast ges till en fysisk eller juridisk person som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden. Tillstånd att sända digital kommersiell radio får därutöver endast ges till den som är beredd att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor.

7 § Staten, en region eller en kommun får inte inneha tillstånd att sända kommersiell radio, varken direkt eller indirekt genom

1. ett företag i vilket staten eller en eller flera regioner eller kommuner har en del som för dem gemensamt motsvarar minst 20 procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal har ett bestämmande inflytande, eller
2. ett företag som enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) är ett dotterföretag till ett företag som avses i 1.

Vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen

8 § Mediemyndigheten ska vid fördelningen av tillstånd att sända kommersiell radio beakta att utrymmet för sändningarna ska kunna tas i anspråk

1. för olika programtjänster så att sändningarna tillgodoser olika intressen och smakriktningar,
2. för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster, och
3. av flera av varandra oberoende programföretag.

Mediemyndigheten får vid fördelningen av tillstånd även ta hänsyn till om en sökande har tidigare erfarenhet av kommersiell radio eller av andra ljudmedier och har förutsättningar att bedriva långsiktig kommersiell radioverksamhet.

Tillståndsvillkor

9 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio får förenas med villkor som avser skyldighet att

1. sända i en viss del av sändningsområdet eller så att en viss del av befolkningen inom området nås,
2. sända under en viss minsta tid,
3. använda en viss sändningsteknik och att samarbeta med andra tillståndshavare i tekniska frågor,
4. använda en viss teknik för sådan inspelning som avses i 16 kap. 11 §,
5. sända ett mångsidigt programutbud,
6. utforma sändningarna på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, och
7. inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning.

Innan Mediemyndigheten fattar beslut om tillstånd ska den sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som myndigheten avser att förena med tillståndet. Ett beslut om tillstånd får inte innehålla andra programrelaterade villkor än de som den sökande godtagit.

Tillståndens giltighetstid

10 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio gäller i åtta år.

Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

Överlåtelse av tillstånd

11 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio får överlåtas om Mediemyndigheten medger det. Ett sådant medgivande får bara lämnas om

1. förvärvaren uppfyller förutsättningarna i 6 §,
2. förvärvaren inte är en sådan aktör som anges i 7 §,
3. överlåtelsen inte för med sig att ägarkoncentrationen bland dem som har tillstånd att sända kommersiell radio ökar i mer än begränsad omfattning, och
4. överlåtelsen inte medför en påtaglig minskning av mångfalden i utbudet av tillståndspliktiga programtjänster.

En överlåtelse som inte medges är utan verkan.

12 § Den som förvärvar ett tillstånd att sända kommersiell radio övertar överlåtarens rättigheter och skyldigheter enligt denna lag för tiden efter Mediemyndighetens beslut om medgivande.

Om ett föreläggande enligt 17 kap. 11 § första stycket 3 eller 8 har meddelats mot den tidigare innehavaren, gäller föreläggandet även mot den nya innehavaren. Mediemyndigheten ska i samband med att den medger överlåtelsen informera den nya innehavaren om detta. Om den nya innehavaren inte informeras gäller inte föreläggandet. Ett vite som föreläggandet förenats med gäller inte mot den nya innehavaren.

Tillståndets upphörande vid konkurs, likvidation och dödsfall

13 § Om en tillståndshavare försätts i konkurs eller går i likvidation upphör tillståndet att gälla tre månader efter beslutet om konkurs respektive likvidation. Om en tillståndshavare avlider upphör tillståndet att gälla tre månader efter dödsfallet.

Om det har kommit in en begäran om medgivande till överlåtelse av tillståndet till Mediemyndigheten innan tillståndet upphört att gälla ska begäran prövas enligt 11 §.

Avgifter

Ansökningsavgift

14 § Mediemyndigheten ska ta ut en avgift av den som ansöker om tillstånd att sända kommersiell radio eller om medgivande till överlåtelse av ett sådant tillstånd.

Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

Årlig sändningsavgift

15 § Mediemyndigheten ska ta ut en årlig sändningsavgift av den som har fått tillstånd att sända analog kommersiell radio.

Sändningsavgifterna ska beräknas genom att ett belopp som uppgår till 3 procent av den kommersiella radions reklamintäkter under närmast föregående kalenderår fördelas mellan samtliga tillgängliga tillstånd utifrån folkmängden i de sändningsområden som tillstånden omfattar.

Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten sätta ned sändningsavgiften eller beräkna avgiften utifrån en annan tidsperiod än det närmast föregående kalenderåret.

Ränta

16 § Ränta ska betalas på sändningsavgiften från förfallodagen. Räntan beräknas på det sätt som anges i 6 § räntelagen (1975:635).

Verkställighet

17 § Ett beslut om sändningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken även om det inte har fått laga kraft, om inte något annat anges i beslutet.

Betalningsansvar och indrivning

18 § För sändningsavgift enligt 15 § och ränta enligt 16 § tillämpas 59 kap. 13, 16, 17, 21, 26 och 27 §§ samt 70 kap. 1–4 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244).

Vid tillämpningen av första stycket ska det som sägs i skatteförfarandelagen om Skatteverket i stället gälla Mediemyndigheten.

Delägare i handelsbolag

19 § Mediemyndigheten beslutar om ansvar när det gäller sändningsavgift för delägare i handelsbolag enligt 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag.

Om ett sådant beslut har fattats, ska det som föreskrivs om tillståndshavare gälla ansvarig delägare och det som föreskrivs om sändningsavgift gälla för de belopp som delägaren är betalningsskyldig för.

Betalningssäkring

20 § Bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244) om betalningssäkring ska tillämpas på sändningsavgift enligt denna lag.

Anstånd att betala sändningsavgift och ränta

21 § Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten besluta om anstånd med betalning av sändningsavgift och ränta.

Betalningsskyldighet om tillståndet upphör att gälla

22 § Om ett tillstånd återkallas enligt 18 kap. 1 eller 5 § eller upphör att gälla enligt 13 §, upphör även skyldigheten att betala sändningsavgift för kommande år under tillståndsperioden.

Det föreligger dock skyldighet att betala sändningsavgift för det närmast följande tillståndsåret om ett tillstånd återkallas på begäran av tillståndshavaren enligt 18 kap. 1 § och återkallelsen kommer in till Mediemyndigheten när 90 dagar eller mindre återstår av det innevarande tillståndsåret.

Om sändningsavgift har betalats och tillståndet upphör att gälla

23 § En tillståndshavare som överlåter sitt tillstånd har inte rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats. Detsamma gäller om ett tillstånd

1. återkallas på begäran av tillståndshavaren enligt 18 kap. 1 §,
2. upphör att gälla enligt 13 § till följd av att tillståndshavaren försätts i konkurs, går i likvidation eller avlider, eller
3. återkallas enligt 18 kap. 5 §.

16 kap.

2 §[6]

Granskningsnämnden för radio och tv övervakar genom granskning i efterhand om program som har sänts i tv, sökbar text-tv eller ljudradio eller som har tillhandahållits i beställradio som finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst eller i beställ-tv står i överensstämmelse med denna lag och de programrelaterade villkor som kan gälla för tjänsterna.

Nämnden har även tillsyn när det gäller bestämmelserna om tillgänglighet i 5 kap. 12 § om beslutet har fattats av regeringen och bestämmelserna i 9 a kap. 4–9 §§ om produktplacering, sponsring och reklam.

Sändningar som sker med stöd av tillstånd till vidaresändning enligt 4 kap. 7 § ska inte granskas av granskningsnämnden för radio och tv.	Sändningar som sker med stöd av tillstånd till vidaresändning enligt 4 kap. 7 § *eller 11 kap. 1 a § andra stycket* ska inte granskas av granskningsnämnden för radio och tv.

Nämnden ska anmäla till Justitiekanslern, om den finner att

1. en sändning eller ett tillhandahållande innehåller våldsskildringar eller pornografiska bilder i strid med 5 kap. 2 §, eller
2. en sändning har ett innehåll i strid med 5 kap. 14 §.

3 §[7]

Mediemyndigheten har tillsyn över att programföretagen följer sådana villkor som har beslutats med stöd av 4 kap. 9 § 1–4, 6–9, 16 och 17, 11 kap. 3 § andra stycket 1–3, 5–8, 16 och 17 samt 13 kap. 9 § *och 27 § första stycket 3.*	Mediemyndigheten har tillsyn över att programföretagen följer sådana villkor som har beslutats med stöd av 4 kap. 9 § 1–4, 6–9, 16 och 17, 11 kap. 3 § andra stycket 1–3, 5–8, 16 och 17 samt 13 kap. 9 § *första stycket 1–4 och 7.*

Myndigheten har även tillsyn när det gäller bestämmelserna om

1. exklusiva rättigheter i 5 kap. 9 §,
2. tillgänglighet i 5 kap. 12 § om beslutet har fattats av myndigheten, och
3. lämpliga åtgärder i 9 a kap. 1, 3 och 13 §§.

Därutöver har myndigheten tillsyn över att en sådan leverantör av medietjänster som anges i 2 kap. 1 § första stycket följer bestämmelsen om tillhandahållande av information i 2 kap. 1 § andra stycket 5.

[6] Senaste lydelse 2020:875.
[7] Senaste lydelse 2023:841.

12 §[8]

Den som har tillstånd att sända *digital* kommersiell radio ska årligen till Mediemyndigheten redovisa hur de skyldigheter som avses i 13 kap. *27 § första stycket 1 och 2* har uppfyllts.

Den som har tillstånd att sända kommersiell radio ska årligen till Mediemyndigheten redovisa hur de skyldigheter som avses i 13 kap. *9 § första stycket 5 och 6* har uppfyllts.

18 kap.

5 §[9]

Tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,

2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,

3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 14 kap. 2 §,

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten, *eller*

5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. *27 § första stycket 3* har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

Förfogar en fysisk eller juridisk person, utan tillåtelse från Mediemyndigheten, över mer än ett tillstånd för analog kommersiell radio i ett sändningsområde, och finns det skäl att anta att förfogandet kan inverka menligt på konkurrensen, får det eller de tillstånd återkallas som har lämnats efter det första tillståndet.

Har Mediemyndigheten medgett överlåtelse trots att tillståndshavaren redan förfogar över tillstånd att sända analog kommersiell radio i samma sändningsområde, och finns det skäl att anta att överlåtelsen kan inverka menligt på konkurrensen, får tillståndet återkallas endast om

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten,

5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. *9 § första stycket 7* har åsidosatts på ett väsentligt sätt, *eller*

6. tillståndshavaren inte har betalat sändningsavgift enligt 13 kap. 15 §.

[8] Senaste lydelse 2023:841.

[9] Senaste lydelse 2023:841. Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena tas bort.

beslutet om överlåtelsen grundats på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren. Återkallelsen ska då avse det eller de tillstånd som överlåtits.	
Om staten, *regioner* eller *kommuner* innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. *4* § *andra stycket* ska Mediemyndigheten återkalla det tillståndet.	Om staten, *en region* eller *en kommun* innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. *7* § ska Mediemyndigheten återkalla det tillståndet.
7 §[10]	
Beslut om återkallelse av tillstånd enligt 2–*4* §§ *och 5 § första och fjärde styckena* får fattas endast om det *i betraktande* av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande.	*Ett beslut* om återkallelse av tillstånd enligt 2–*5* §§ får fattas endast om det *med beaktande* av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande.
Beslut om återkallelse av tillstånd enligt 5 § andra och tredje styckena får fattas endast om åtgärden står i rimlig proportion till möjligheterna att främja konkurrens och mångfald i sändningsområdet.	
Beslut om ändring av tillstånd enligt 2 § andra stycket 2 får fattas endast om tillståndshavarens rätt enligt 4 kap. 4 § kan tillvaratas.	*Ett beslut* om ändring av tillstånd enligt 2 § andra stycket 2 får fattas endast om tillståndshavarens rätt enligt 4 kap. 4 § kan tillvaratas.
20 kap.	
2 §[11]	
Beslut av Mediemyndigheten om kommersiell radio får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol, om det gäller beslut om att	Beslut av Mediemyndigheten om kommersiell radio får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol, om det gäller beslut om att
1. avslå en ansökan om tillstånd,	
2. inte medge överlåtelse av ett tillstånd,	
3. återkalla ett tillstånd, *och*	3. återkalla ett tillstånd,
4. en delägare i handelsbolag ska anses som betalningsansvarig enligt 13 kap. *16* §.	4. en delägare i handelsbolag ska anses som betalningsansvarig enligt 13 kap. *19* §, *och*
	5. ta ut sändningsavgift enligt 13 kap. 15 §.

[10] Senaste lydelse 2017:569. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.
[11] Senaste lydelse 2023:841.

Mål om överklagande av beslut som avses i första stycket 1 och 3 ska handläggas skyndsamt.

Beslut som avses i första stycket 2 och 3 gäller omedelbart, om inte något annat bestäms.

---

1. Denna lag träder i kraft den 15 november 2025.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för tillstånd som har beviljats före ikraftträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

Mediemyndigheten (tidigare Myndigheten för press, radio och tv) fick den 16 september 2021 i uppdrag av regeringen att, med utgångspunkt i de förslag myndigheten lämnat i rapporten Synkronisering av tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio (Ku2021/00325), analysera behovet av ytterligare förändringar i regelverket för tillståndsgivning för analog och digital kommersiell radio i syfte att skapa goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet, med ett stort utbud för olika intressen och smakriktningar (Ku2021/01993).

Mediemyndigheten redovisade uppdraget den 21 december 2022 i rapporten En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet – förslag till framtida villkor för analog och digital kommersiell radio (Ku2022/01937). En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 1*. Kulturdepartementet har tagit fram den kompletterande promemorian En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet – förslag till avgiftsmodell för analog kommersiell radio (Ku2024/00728). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. Promemorian och Mediemyndighetens rapport har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissvaren finns tillgängliga i Kulturdepartementet (Ku2024/00728).

I departementspromemorian Återkallelse av sändningstillstånd med hänsyn till Sveriges säkerhet (Ds 2022:20) lämnas bl.a. förslag och bedömningar som gäller tillståndsgivningen för ljudradiosändningar till utlandet, vidaresändningar och sändningar där AM-teknik används. En sammanfattning av promemorian och lagförslagen i dessa delar finns i *bilaga 5* och *6*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 7*. Remissvaren finns tillgängliga i Kulturdepartementet (Ku2022/01405).

I betänkandet Sveriges säkerhet i etern (SOU 2023:63) lämnas bl.a. förslag om att tydliggöra att en tillståndshavare inte har rätt att återfå den sändningsavgift som har betalats om tillståndet återkallas av domstol på grund av yttrandefrihetsbrott. En sammanfattning av betänkandet och lagförslaget i denna del finns i *bilaga 8* och *9*. Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 10*. Remissvaren finns tillgängliga i Kulturdepartementet (Ku2023/01106).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 27 februari 2025 att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslaget som finns i *bilaga 11*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 12*. Regeringen har i allt väsentligt följt Lagrådets förslag. Lagrådets synpunkter behandlas i avsnitt 5.5, 6.2 och i författningskommentaren (avsnitt 10).

Därutöver föreslås en ändring i definitionen av kommersiell radio i 3 kap. 1 § 8 radio- och tv-lagen (2010:696). Ändringen är en följd av de ändringar som föreslås i 11 kap. i samma lag. Det föreslås även att lagändringarna träder i kraft den 15 november 2025, i stället för den 1 december 2025 som föreslogs i lagrådsremissen. De föreslagna ändringarna är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet

att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över dessa förslag.

I förhållande till lagrådsremissen har dessutom vissa språkliga och redaktionella ändringar gjorts.

4 Det behövs ett förändrat tillståndsförfarande och en ny avgiftsmodell för analog kommersiell radio

Målen för mediepolitiken är bl.a. att stödja yttrandefrihet, mångfald och massmediernas oberoende och tillgänglighet (prop. 2014/15:1 utg. omr. 17, bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:96). En stark och oberoende mediesektor är en viktig förutsättning för en levande demokrati och ett öppet samhälle. Det finns ett stort värde av en livskraftig kommersiell radio som sänder ett svenskt innehåll med ett utbud för olika intressen och smakriktningar. Såväl public service som kommersiell radio drar också lyssnare till marknätet för radio och till varandras kanaler, vilket bl.a. är betydelsefullt ur beredskapssynpunkt.

Centrala aspekter för en långsiktigt hållbar radioverksamhet är tillståndens långa giltighetstid på åtta år, möjligheten att sända både nationellt och regionalt och att tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio har synkroniserats och gäller under samma period. För att säkerställa goda förutsättningar för den kommersiella radioverksamheten infördes under 2022 även mer flexibla annonsregler, vilka motsvarar vad som gäller för kommersiell tv (prop. 2021/22:163, bet. 2021/22:KU37, rskr. 2021/22:287). Nuvarande tillstånd att sända analog och digital kommersiell radio gäller till och med den 31 juli 2026. Inför den nya tillståndsperiod som inleds den 1 augusti 2026 finns det för såväl befintliga som nya aktörer på radiomarknaden behov av ett mer förutsägbart tillståndsförfarande, med sändningsavgifter för analog kommersiell radio som ger utrymme för den kommersiella radion att utvecklas och verka långsiktigt. Det ändrade tillståndsförfarandet och den nya avgiftsmodell som föreslås för analog kommersiell radio syftar ytterst till att främja yttrandefrihet och mediemångfald.

5 Tillståndsförfarandet för kommersiell radio

5.1 Ett förändrat tillståndsförfarande för analog kommersiell radio

Regeringens förslag: Det slutna anbudsförfarande som gäller vid fördelningen av tillstånd att sända analog kommersiell radio ska ersättas med samma urvalsförfarande som för digital kommersiell radio.

Mediemyndigheten ska därför vid fördelningen av tillstånd att sända såväl analog som digital kommersiell radio beakta att utrymmet för sändningarna ska kunna tas i anspråk

1. för olika programtjänster så att sändningarna tillgodoser olika intressen och smakriktningar,
2. för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster, och
3. av flera av varandra oberoende programföretag.

De nuvarande bestämmelser i radio- och tv-lagen som anknyter till det slutna anbudsförfarandet ska upphävas.

Mediemyndighetens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Göteborgs universitet (Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, JMG), Göteborgs universitet (Nordicom), Södertörns högskola, Bauer Media Audio Filial (Bauer Media)* och *SAMI* instämmer i behovet av ett förändrat tillståndsförfarande för analog kommersiell radio. Södertörns högskola framhåller att det tillståndsförfarande för analog kommersiell radio som nu gäller varken har skapat konkurrens, ekonomisk bärkraft eller mångfald, vilket har stöd i den forskning som gjorts på området. Göteborgs universitet (JMG, Nordicom), Södertörns högskola, SAMI, *Stim* och *Försvarsmakten* instämmer i att samma regler bör gälla för både digital och analog kommersiell radio. Göteborgs universitet (JMG, Nordicom), Södertörns högskola, *Teracom,* Bauer Media, *NRJ, Viaplay,* SAMI, Stim och Försvarsmakten tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget om att införa ett urvalsförfarande vid fördelningen av tillstånd att sända analog kommersiell radio. Viaplay ser dock behov av att det förtydligas hur Mediemyndigheten ska förhålla sig till de olika kriterierna vid fördelningen av tillstånd. Viaplay framhåller att en fortsatt balans mellan aktörerna på FM-plattformen är nödvändig för att etablerade lyssnarpreferenser och beteenden inte ska påverkas på ett sätt som riskerar att minska radions publik ytterligare. *Post- och telestyrelsen (PTS)* och *Konkurrensverket* avstyrker förslaget att tillstånd att sända analog kommersiell radio ska fördelas genom samma urvalsförfarande som gäller för de digitala tillstånden och anser att det saknas stöd för att förslaget löser de angivna problemen. Konkurrensverket förordar att de analoga tillstånden även i fortsättningen ska fördelas genom ett anbudsförfarande och menar att ett auktionsförfarande är det lämpligaste sättet att allokera knappa resurser. Ett urvalsförfarande har testats tidigare. När det ersattes av anbudsförfarandet angavs i förarbetena att det låga antalet programföretag som ryms i de analoga näten innebär att det inte går att åstadkomma

en fördelning där sändningarna på ett rimligt sätt tillgodoser olika intressen och smakriktningar. Som Konkurrensverket uppfattar det har utrymmet för antalet analoga sändningstillstånd inte ändrats, vilket talar emot att återigen införa ett urvalsförfarande. Konkurrensverket menar att ett gemensamt tillståndsförfarande för analog och digital kommersiell radio lika väl kan uppnås genom att ett anbudsförfarande för digital radio införs. PTS förordar ett anbudsförfarande med andra utformningar än de som prövats hittills, exempelvis ett auktionsformat med anbud i flera rundor.

Skälen för regeringens förslag

Det nuvarande anbudsförfarandet vid fördelningen av tillstånd att sända analog kommersiell radio bör ersättas med ett urvalsförfarande

Det nuvarande slutna anbudsförfarandet som gäller vid fördelning av tillstånd för att sända analog kommersiell radio har inte bidragit till en långsiktigt hållbar radioverksamhet. Osäkerhetsfaktorerna och den bristande förutsägbarheten i ett slutet anbudsförfarande har vidare bidragit till att öka tröskeln för eventuella nya självständiga radioaktörer att ta sig in på marknaden. Kommersiell radio behöver goda förutsättningar att verka och utvecklas, vilket behöver beaktas vid utformandet av tillståndsförfarandet.

Radiospektrum är en ändlig resurs. Ur yttrandefrihetssynpunkt är det centralt att det begränsade frekvensutrymmet för analog kommersiell radio används i högsta möjliga utsträckning. Därutöver bör tillståndsförfarandet främja konkurrens och mångfald på radioområdet. Tillstånd bör fördelas utifrån ett förfarande som bidrar till ett stort utbud för olika intressen och smakriktningar, utan att utgöra för höga trösklar för nya aktörer att ta sig in på marknaden. Att tillämpa ett urvalsförfarande vid fördelningen av tillstånd bedöms ge goda förutsättningar för ett stort utbud för olika intressen och smakriktningar, för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster. Ett urvalsförfarande öppnar också upp för fler aktörer på radiomarknaden, då det bl.a. blir möjligt att beakta att frekvensutrymmet ska tas i anspråk av flera av varandra oberoende programföretag.

Konkurrensverket och *PTS,* som avstyrker förslaget om att införa ett urvalsförfarande, förordar i stället att tillstånd för analog kommersiell radio fördelas genom ett auktionsförfarande. De pekar bl.a. på hur spektrumaktioner utformas hos PTS. I likhet med flera remissinstanser, däribland *Göteborgs universitet (JMG, Nordicom), Mediemyndigheten* och *Södertörns högskola*, anser regeringen dock att det nuvarande slutna anbudsförfarandet, som är en form av auktionsförfarande, inte ger goda förutsättningar för radiobranschen att utvecklas långsiktigt och att det försvårar för nya aktörer att komma in på marknaden. Ett öppet auktionsförfarande har också prövats tidigare (1993–1995), men upphörde då det inte ansågs ha lett till mångfald, varken bland aktörer eller till innehåll. Det öppna auktionsförfarandet medförde liksom det nuvarande slutna anbudsförfarandet att avgifterna blev mycket höga. Regeringen delar, till skillnad från Konkurrensverket och PTS, Mediemyndighetens bedömning att det är mindre lämpligt att fördela tillstånd genom auktionsförfaranden då det bl.a. sannolikt minskar aktörernas möjlighet att investera i radioverksamheten. Det finns inom ramen för detta lagstiftningsärende dessutom inte underlag för att överväga sådana alternativa specifika

utformningar av auktionsförfarandet som Konkurrensverket och PTS förespråkar.

Samma urvalsförfarande som gäller för digital kommersiell radio bör gälla även för analog kommersiell radio

Regeringen anser i likhet med flera remissinstanser, däribland de kommersiella radioaktörerna, *Södertörns högskola, SAMI* och *Stim*, att samma förfarande vid fördelningen av tillstånd bör tillämpas för både analog och digital kommersiell radio. Det förenklar och ger förbättrade förutsättningar för sökande som sänder både analog och digital kommersiell radio. *Konkurrensverket* invänder inte mot att samma tillståndsförfarande skulle innebära en förenkling för marknadens aktörer, men anser att det kan uppnås genom att övergå till ett anbudsförfarande även för digitala tillstånd. Konkurrensverket framför vidare att ett urvalsförfarande för analog kommersiell radio har testats tidigare, men ersatts av det nu gällande anbudsförfarandet. Som redogörs för ovan anser regeringen inte att det är en lämplig lösning att ha kvar anbudsförfarandet för analog kommersiell radio och införa det även för digital radio. Förutsättningarna för att bedriva radioverksamhet skiljer sig också från de som gällde vid tiden fram till 2010 då ett urvalsförfarande senast prövades. Sedan dess har bl.a. nationella tillstånd för analog kommersiell radio införts och digitala kommersiella radiosändningar startats som innebär att fler sändningar kan tas emot i varje sändningsområde.

Det urvalsförfarande som gäller vid fördelningen av tillstånd för att sända digital kommersiell radio och tv innebär att Mediemyndigheten ska eftersträva att sändningsutrymmet tas i anspråk för olika programtjänster och av flera av varandra oberoende programföretag, vilket syftar till en mångfald både till innehåll och ägande. Enligt regeringen bör detta urvalsförfarande även gälla vid fördelningen av analoga tillstånd. Vid fördelningen av tillstånd att sända såväl analog som digital kommersiell radio ska hänsyn således tas till både innehållet i en programtjänst, övrigt utbud av programtjänster i området, lyssnarnas preferenser och sökandens förhållanden till andra aktörer vad gäller ägande och inflytande.

Viaplay efterfrågar ytterligare förtydliganden av hur Mediemyndigheten ska förhålla sig till de olika kriterierna vid tillståndsgivningen och framför att det t.ex. finns större möjligheter att uppnå mångfald vad gäller digitala tillstånd än för analoga. Regeringen vill i detta sammanhang framhålla följande. Hur fördelningen av tillstånd kommer att se ut är beroende av vilka aktörer som ansöker om tillstånd och hur dessa aktörers programförklaringar ser ut, vilket kan variera beroende på vilken typ av tillstånd det är fråga om. Finns det enbart en sökande till ett specifikt tillstånd behöver det av förklarliga skäl inte göras något urval. Mediemyndigheten har inför tidigare tillståndsprocesser utarbetat strategier för tillståndsförfarandet. Myndigheten kan också inför en utlysning av tillstånd närmare precisera ansökningsförfarandet för tillstånd för analoga respektive digitala sändningar. Regeringen anser dock inte att det finns skäl att i lag ytterligare precisera kriterierna vid tillståndsgivningen utifrån analoga respektive digitala sändningar.

Sammantaget innebär förslaget att samtliga sändningstillstånd för såväl analog som digital kommersiell radio, för första gången sedan

kommersiell radio infördes, kommer att utlysas och fördelas enligt samma urvalsförfarande och gälla för samma tillståndsperiod. Regeringen bedömer att förslaget kommer ge bättre förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet. En följd av att det slutna anbudsförfarandet ersätts med ett urvalsförfarande är att de nuvarande bestämmelser i radio- och tv-lagen som anknyter till anbudsförfarandet inte längre bör gälla. Som framgår av avsnitt 6.2.3 bör även de återkallelsegrunder som tidigare gällt för analog kommersiell radio anpassas till det förändrade tillståndsförfarandet.

5.2 Vid fördelningen av tillstånd får hänsyn även tas till tidigare erfarenhet

Regeringens förslag: Utöver de omständigheter som Mediemyndigheten ska beakta vid fördelningen av tillstånd att sända kommersiell radio ska myndigheten även få ta hänsyn till om en sökande har tidigare erfarenhet av kommersiell radio eller av andra ljudmedier och har förutsättningar att bedriva långsiktig kommersiell radioverksamhet.

Mediemyndighetens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Mediemyndigheten föreslår dock inte att det ska framgå av lag att tidigare erfarenhet av kommersiell radio ska få beaktas vid fördelningen av tillstånd. Mediemyndigheten föreslår inte heller att tidigare erfarenhet av andra ljudmedier ska få beaktas.

Remissinstanserna: *Göteborgs universitet* (*Nordicom)* bedömer att förslaget att ta hänsyn till tidigare verksamhet favoriserar befintlig ägar- och utbudsstruktur på ett sätt som står i konflikt med målet att bredda densamma. Kriteriet bör breddas till att omfatta erfarenhet av verksamhet inom ljudmedier generellt. *PTS* anser att det bör förtydligas hur hänsyn ska tas till tidigare erfarenhet, om nya aktörer vill komma in på marknaden. Enligt *NRJ* bör erfarenhetsrekvisitet framgå av lag. *Viaplay* framhåller att det i begreppet ”tidigare erfarenhet” bör ingå att den sökande ska visa att den har möjlighet att finansiera sin verksamhet.

Skälen för regeringens förslag: Genom att anbudsförfarandet för analog kommersiell radio, där den sökandes betalningsförmåga är avgörande, föreslås ersättas av ett urvalsförfarande sänks trösklarna för fler aktörer att ta sig in på marknaden. Samtidigt som denna följd är positiv kan den också riskera att locka aktörer som saknar förutsättningar eller avsikt att bedriva långsiktig radioverksamhet att vilja träda in på radiomarknaden. För att främja en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet och ge incitament till investeringar i denna bör det vid fördelningen av tillstånd vara möjligt att ta viss hänsyn till tidigare relevant erfarenhet. Att sådan hänsyn får tas vid fördelningen av tillstånd bör framgå av lag. Regeringen har förståelse för de remissinstanser som efterfrågar ökad tydlighet när det gäller på vilket sätt tidigare erfarenhet ska kunna få beaktas. Vissa remissinstanser, däribland *Bauer Media, Viaplay* och *NRJ*, framhåller vikten av att tillmäta tidigare erfarenhet betydelse, medan andra remissinstanser såsom *PTS* och *Nordicom* ställer

sig frågande till hur kriteriet förhåller sig till om nya aktörer vill komma in på marknaden.

Enligt regeringen bör tidigare erfarenhet av kommersiell radio vara en omständighet som *får* beaktas vid fördelningen av tillstånd, till skillnad från de omständigheter som *ska* beaktas. Det innebär att tidigare erfarenhet inte bör tillmätas samma betydelse som bl.a. mångfald av utbud och ägande. Till sådan tidigare erfarenhet som Mediemyndigheten bör kunna ta hänsyn till hör erfarenhet av radioverksamhet i det aktuella sändningsområdet och på radiomarknaden i stort. Exempelvis kan tidigare erfarenhet från ett visst sändningsområde tillmätas betydelse när det gäller att fördela olika tillstånd på ett sätt som innebär att tidigare inarbetade frekvenser beaktas. Tidigare erfarenhet från radiomarknaden kan också beaktas för att visa på förmåga att bedriva radioverksamhet långsiktigt. Därutöver bedömer regeringen, i likhet med *Nordicom*, att hänsyn bör kunna tas även till annan relevant erfarenhet för att inte aktörer med närliggande erfarenhet av ljudmedier ska missgynnas. Exempel på sådana ljudmedier är nyhetsmedier med poddverksamhet. Att hänsyn får tas till såväl erfarenhet av kommersiell radio som av andra ljudmedier ger goda möjligheter till kontinuitet för befintliga aktörer samtidigt som eventuella nya aktörer som bedöms ha förutsättningar att kunna bedriva långsiktig radioverksamhet kan komma in på marknaden. *Nordicom* framför att det bör övervägas om erfarenhet av förmedling av just nyhets- eller samhällsjournalistik i ljudform bör beaktas vid fördelningen av tillstånden. Sådan erfarenhet bedöms dock i tillräcklig grad kunna beaktas inom ramen för de kriterier som föreslås gälla vid fördelningen av tillstånd, där det bl.a. anges att sändningarna ska kunna tas i anspråk för programtjänster som tillgodoser olika intressen och smakriktningar och av flera av varandra oberoende programföretag.

Viaplay föreslår att det i begreppet ”tidigare erfarenhet” bör ingå att den sökande ska visa att den har möjlighet att finansiera sin verksamhet. Att en sökande har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden är dock en förutsättning för att överhuvudtaget kunna få ett tillstånd att sända kommersiell radio, se avsnitt 5.3. Regeringen anser därför inte att det finns skäl att precisera begreppet tidigare erfarenhet ytterligare.

5.3 Gemensamma bestämmelser om kommersiell radio

Regeringens förslag: Nuvarande kapitel i radio- och tv-lagen om tillstånd att sända kommersiell radio ska upphävas och ersättas med ett nytt kapitel med samma nummer och namn.

Bestämmelserna om följande ska vara gemensamma för kommersiell radio:

- vem som ger tillstånd,
- ansökningsförfarandet,
- innebörden av ett tillstånd,
- vem som kan få tillstånd,
- tillståndsvillkor,

- tillståndens giltighetstid,
- överlåtelse av tillstånd,
- tillståndets upphörande,
- ansökningsavgift,
- tillsyn, och
- redovisningsskyldighet.

Det ska införas en bestämmelse som upplyser om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Mediemyndighetens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Mediemyndigheten föreslår att det inte längre ska ställas upp ett krav på redovisningsskyldighet. Myndighetens författningsförslag har också delvis en annan utformning än regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker eller har inga synpunkter på förslagen. *Ekonomistyrningsverket (ESV)* framför att det av bestämmelsen om ansökningsavgift bör framgå att Mediemyndigheten ”ska” ta ut en sådan avgift, om syftet är att avgiften helt ska täcka myndighetens administrativa kostnader för hanteringen. Enligt ESV kan ordet ”får” i bestämmelsen misstolkas som att anslagsmedel kan användas för uppgiften.

Skälen för regeringens förslag

Ett omdisponerat kapitel

Mot bakgrund av förslaget i avsnitt 5.1 att även tillstånd för analog kommersiell radio ska fördelas efter det urvalsförfarande som gäller för digital kommersiell radio bör nuvarande 13 kap. i radio- och tv-lagen (2010:696), som reglerar tillstånd att sända kommersiell radio, disponeras om. För att göra kapitlet och bestämmelserna mer överskådliga bör kapitlet upphävas och ersättas med ett nytt kapitel med samma nummer och namn.

De bestämmelser i nuvarande 13 kap. som reglerar vem som ger tillstånd (13 kap. 1 §), samverkan i tekniska frågor för digital kommersiell radio (13 kap. 23 § första stycket 2), övertagande av tillståndshavares rättigheter och skyldigheter (13 kap. 29 §), tillståndens giltighetstid (13 kap. 30 §), samt tillståndets upphörande vid konkurs, likvidation och dödsfall (13 kap. 32 §) bör överföras från nuvarande 13 kap. till det nya kapitlet.

Ansökningsförfarandet

Enligt nuvarande bestämmelser i radio- och tv-lagen ska Mediemyndigheten ”kungöra” när ett utrymme att sända analog kommersiell radio blir ledigt (13 kap. 6 §) och ”meddela” när sändningsutrymme för digital kommersiell radio blir ledigt (13 kap. 24 §). Någon motsvarande bestämmelse finns inte när det gäller ansökningsförfarandet för tillstånd att sända tv. Enligt 3 kap. 3 § andra stycket yttrandefrihetsgrundlagen, YGL, ska det allmänna eftersträva att radiofrekvenserna tas i anspråk på ett sätt som leder till vidaste möjliga yttrandefrihet och informationsfrihet. Detta är något som Medie-

myndigheten ska beakta vid arbetet med tillståndsgivning för kommersiell radio. Mediemyndigheten bör därför göra det känt när det finns möjlighet att ansöka om tillstånd, exempelvis via myndighetens webbplats. Regeringen bedömer dock inte att det behöver regleras särskilt att myndigheten ska kungöra eller meddela när sändningsutrymme blir ledigt.

Tillstånd att sända kommersiell radio gäller i åtta år (nuvarande 13 kap. 30 §). Inför att en ny åttaårig tillståndsperiod inleds bör potentiella sökande kunna få information om att det finns möjlighet att ansöka om tillstånd och vilka tillstånd som kan sökas. Det bör därför ställas krav på Mediemyndigheten att inför att en ny tillståndsperiod inleds ange sista dag för att ansöka om tillstånd, första dag då sändningarna får äga rum med stöd av tillståndet samt sändningsutrymmets respektive sändningsområdets omfattning. Motsvarande krav gäller i dag för digital kommersiell radio (13 kap. 24 §).

Det kan finnas behov av en mer detaljerad reglering av ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla. Det bör därför införas en upplysningsbestämmelse om att sådana föreskrifter kan meddelas med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Ansökningsavgift

Mediemyndigheten får i dag ta ut en avgift av den som ansöker om tillstånd att sända digital kommersiell radio eller ansöker om medgivande till överlåtelse av ett sådant tillstånd (13 kap. 25 § radio- och tv-lagen). Motsvarande bestämmelser finns i dag inte för tillstånd att sända analog kommersiell radio. Detta har sin bakgrund i att den som fått ett sådant tillstånd i stället ska betala en sändningsavgift i form av ett engångsbelopp till staten (se 13 kap. 6 § andra stycket radio- och tv-lagen och prop. 2009/10:115 s. 234).

När tillståndsförfarandet föreslås bli gemensamt för analog och digital kommersiell radio bör även bestämmelsen om ansökningsavgift bli gemensam. Så som *ESV* noterar bör ansökningsavgiften motsvara myndighetens administrativa kostnader i samband med handläggningen och prövningen av en ansökan. Av bestämmelsen om ansökningsavgift bör därför tydliggöras att Mediemyndigheten ”ska” ta ut en avgift av den som ansöker om tillstånd att sända kommersiell radio. Kravet på ansökningsavgift bör även gälla vid en ansökan om överlåtelse av ett tillstånd, eftersom myndigheten även då kommer att pröva en sådan ansökan.

Innebörden av ett tillstånd

För analog kommersiell radio finns i radio- och tv-lagen en bestämmelse som anger vad ett tillstånd innebär, dvs. rätt att bedriva sådana sändningar som kan tas emot med god hörbarhet inom det sändningsområde som anges i tillståndet (13 kap. 3 §). Denna bestämmelse bör gälla även för digital kommersiell radio. För digital kommersiell radio bör god hörbarhet innebära att sändningarna ska nå ut till den befolkningstäckning i ett sändningsområde som ska nås enligt villkoren i tillståndet.

Vem som kan få tillstånd

Tillstånd att sända såväl analog som digital kommersiell radio får i dag endast lämnas till en fysisk eller juridisk person som har finansiella och

tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden (13 kap. 4 § första stycket och 23 § första stycket 1 radio- och tv-lagen). Detta bör fortsatt gälla när bestämmelserna blir gemensamma. För digital kommersiell radio gäller därutöver att ett tillstånd endast får ges till den som är beredd att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor (13 kap. 23 § första stycket 2), vilket även fortsatt bör gälla.

Enligt nuvarande bestämmelser får inte staten, regioner eller kommuner inneha tillstånd att sända kommersiell radio (13 kap. 4 § och 13 kap. 23 § andra stycket). Även detta bör gälla fortsättningsvis och bör framgå av en bestämmelse som är gemensam för analog och digital kommersiell radio.

Tillståndsvillkor

Tillstånd att sända såväl analog som digital kommersiell radio får förenas med villkor. Förutsättningarna för vilka villkor som ett tillstånd kan förenas med varierar i dag beroende på om det är ett tillstånd för analog eller digital kommersiell radio.

Flera av de villkor som kan ställas upp gäller redan i dag för både analog och digital radio (se 13 kap. 9 första stycket och 27 §§). Det gäller villkor som avser skyldighet att

- sända i en viss del av sändningsområdet eller så att en viss del av befolkningen inom området nås,
- sända under en viss minsta tid,
- använda en viss sändningsteknik och att samarbeta med andra tillståndshavare i tekniska frågor, och
- använda en viss teknik för inspelning av sådant program som avses i 16 kap. 11 § radio- och tv-lagen.

Tillstånd att sända digital kommersiell radio får därutöver förenas med villkor som avser skyldighet att sända ett mångsidigt programutbud, att utforma sändningarna på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning och att inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning (se 13 kap. 27 § första stycket 1–3). För analog kommersiell radio regleras i dag sådant inflytande direkt i radio- och tv-lagen genom att en fysisk eller juridisk person inte får förfoga över mer än ett tillstånd att sända analog kommersiell radio inom ett sändningsområde, om det finns skäl att anta att det kan inverka menligt på konkurrensen (se 13 kap. 5 §).

I avsnitt 5.1 föreslås att tillstånd för analog kommersiell radio ska fördelas genom samma urvalsförfarande som tillstånd för digital kommersiell radio. Det bör också, som Mediemyndigheten föreslår i sin rapport, vara möjligt att förena tillstånden med samma villkor som kan ställas upp för tillstånd att sända digital kommersiell radio. Eftersom tillstånden vid det urvalsförfarande som föreslås ska fördelas bl.a. med beaktande av att sändningsutrymmet ska kunna tas i anspråk för olika programtjänster och tillgodose olika intressen och smakriktningar bör det således, på samma sätt som gäller för de digitala tillstånden, kunna ställas upp villkor om mångsidigt programutbud. Om en sökande i sin programförklaring angett att sändningarna ska ha ett visst programutbud bör det därmed vara möjligt att förena tillståndet med ett villkor om att sända ett

sådant utbud. Varje enskilt tillstånd behöver dock inte innehålla krav på att sända ett mångsidigt programutbud. På samma sätt bör det vara möjligt att förena ett tillstånd med villkor om att utforma sändningarna på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Det bör vidare vara möjligt att förena ett tillstånd med villkor om att inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning. Att ett sändningstillstånd får förenas med ett sådant villkor hör samman med att det vid fördelningen av tillstånd bl.a. ska beaktas att utrymmet för sådana sändningar ska kunna tas i anspråk av flera av varandra oberoende programföretag (jfr prop. 1999/2000:55 s. 53 och prop. 2009/10:115 s. 233, 306 och 310).

Liksom i dag bör en sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som Mediemyndigheten avser att förena med tillståndet innan beslut om tillstånd fattas (13 kap. 9 § andra stycket och 13 kap. 27 § andra stycket). På samma sätt som gäller för digital kommersiell radio bör ett beslut om tillstånd att sända analog kommersiell radio vidare inte få innehålla andra programrelaterade villkor än de som den sökande har godtagit.

Enligt nuvarande bestämmelser i radio- och tv-lagen har Mediemyndigheten tillsyn över att en tillståndshavare följer tillståndsvillkor om att inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning (13 kap. 27 § första stycket 3 och 16 kap. 3 § första stycket). När ett sådant villkor kan ställas upp även för tillstånd att sända analog kommersiell radio bör Mediemyndigheten ha tillsyn över att villkoret följs.

Redovisningsskyldighet

Den som har tillstånd att sända digital kommersiell radio ska enligt nuvarande bestämmelser i radio- och tv-lagen årligen redovisa hur villkor om att sända ett mångsidigt programutbud och att utforma sändningarna så att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning har uppfyllts (16 kap. 12 §). Eftersom tillstånden för analog kommersiell radio föreslås kunna förenas med dessa villkor bör även den som har tillstånd att sända analog kommersiell radio årligen redovisa hur skyldigheterna som avses i villkoren har uppfyllts. Regeringen instämmer således inte i Mediemyndighetens bedömning att bestämmelsen om redovisningsskyldighet är obehövlig och att den upplysningsskyldighet som följer av 16 kap. 9 § radio- och tv-lagen är tillräcklig. Den årliga redovisningsskyldigheten har ansetts fylla en viktig funktion, eftersom kontrollen av efterlevnaden av villkoren därigenom underlättas (se prop. 1999/2000:55 s. 58).

Överlåtelse av tillstånd

Såväl tillstånd att sända analog som digital kommersiell radio bör få överlåtas om Mediemyndigheten ger sitt medgivande till överlåtelsen. En bestämmelse som är gemensam för kommersiell radio som motsvarar vad som redan i dag gäller för digital kommersiell radio (13 kap. 28 § radio- och tv-lagen) bör därför reglera detta. Ett sådant medgivande föreslås således bara få lämnas om

- förvärvaren uppfyller förutsättningarna för vem som kan få tillstånd,

- överlåtelsen inte för med sig att ägarkoncentrationen bland dem som har tillstånd att sända kommersiell radio ökar i mer än begränsad omfattning, och
- överlåtelsen inte medför en påtaglig minskning av mångfalden i utbudet av tillståndspliktiga programtjänster.

Som framgår ovan föreslås att tillstånd för kommersiell radio endast får ges till den som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden. Vid en överlåtelse bör det därför även ställas krav på att förvärvaren av ett analogt kommersiellt tillstånd har tekniska och finansiella förutsättningar att sända under resterande tillståndsperiod. En överlåtelse som inte medges bör även i fortsättningen vara utan verkan.

5.4 Sändningsområden för analog kommersiell radio

Regeringens förslag: Nuvarande bestämmelse om sändningsområden för analog kommersiell radio ska föras in i det nya kapitlet.

Mediemyndighetens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt nuvarande bestämmelse ska Mediemyndigheten bestämma sändningsområdenas omfattning för analog kommersiell radio med hänsyn till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio. Myndigheten ska samråda med Post- och telestyrelsen i frågor om sändningsområdenas omfattning. Flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde (13 kap. 2 §). Den nuvarande bestämmelsen bör fortsätta gälla och bör överföras till det nya kapitlet.

5.5 Sändningsutrymme för digital kommersiell radio

Regeringens förslag: Nuvarande bestämmelse om att regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som får upplåtas för digital kommersiell radio i olika delar av landet ska föras in i det nya kapitlet.

Mediemyndigheten ska bestämma hur det sändningsutrymme som regeringen beslutat om ska få användas i olika sändningsområden. Hänsyn ska tas till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio. Av bestämmelsen ska det framgå att flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

Mediemyndighetens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget. *Försvarsmakten* anser att det är önskvärt med en ännu tydligare synkronisering mellan analoga och digitala tillstånd, exempelvis bör de föreslagna bestämmelserna som rör sändningsområden

för analog kommersiell radio respektive sändningsutrymme för digital kommersiell radio vara identiska, särskilt när det gäller krav på samråd med Post- och telestyrelsen.

Skälen för regeringens förslag: Det är regeringen som beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för digital kommersiell radio (13 kap. 22 § radio- och tv-lagen). Denna bestämmelse bör fortsätta gälla och bör överföras till det nya kapitlet. Därutöver bör det införas en bestämmelse som anger att Mediemyndigheten ska bestämma hur sändningsutrymmet som regeringen beslutar om ska få användas i olika delar av landet, dvs. i olika sändningsområden. *Lagrådet* framför att förståelsen för bestämmelsen skulle underlättas om det av denna framgår att Mediemyndigheten ska bestämma omfattningen av sändningsområdena för digital kommersiell radio, på motsvarande sätt som fortsatt föreslås gälla för analog kommersiell radio (avsnitt 5.4). Som skäl för det pekar Lagrådet på att det för både analog och digital kommersiell radio ska anges vilket sändningsområde som respektive tillstånd avser. Regeringen delar Lagrådets bedömning. Av bestämmelsen bör därför framgå att Mediemyndigheten ska bestämma hur sändningsutrymmet för digital kommersiell radio ska få användas i olika sändningsområden. Det innebär exempelvis att myndigheten bestämmer antalet programtjänster, dvs. kanaler, som samtidigt kan sändas i ett sändarnät och omfattningen av sändningsområdena. Vid bedömningen bör hänsyn tas till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio. Sändningsutrymmet som får upplåtas för digital kommersiell radio kan för närvarande omfatta hela landet och kan också brytas ned på regional nivå. De flesta av de nuvarande tillstånden att sända kommersiell digital radio är också nationella, dvs. sändningsområdet för dessa tillstånd omfattar hela landet. Som Lagrådet föreslår bör det, på motsvarande sätt som gäller för analog kommersiell radio, tydliggöras att flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

Det finns fördelar med att synkronisera bestämmelserna som rör kommersiell radio och i propositionen föreslås, i de delar det är möjligt, ett gemensamt förfarande för analog och digital kommersiell radio. Det saknas dock möjlighet att, i enlighet med vad *Försvarsmakten* framför, införa en identisk reglering för analog och digital kommersiell radio i fråga om sändningsområden respektive sändningsutrymmen eftersom de olika sändningsteknikerna för analog respektive digital kommersiell radio skiljer sig åt. När det gäller analog kommersiell radio ska Mediemyndigheten samråda med Post- och telestyrelsen (PTS) i frågor om sändningsområdenas omfattning (se nuvarande 13 kap. 2 § radio- och tv-lagen). Det beror på frekvenstekniska frågor och handlar i praktiken om hur det tillgängliga frekvensutrymmet kan användas, vilket har avgörande betydelse för hur sändningsområdena faktiskt kan utformas (se prop. 2016/17:136 s. 10). Som redogörs för ovan är det regeringen som beslutar om vilket sändningsutrymme som får upplåtas för digital kommersiell radio. Det finns därför inte skäl att i denna del, som Försvarsmakten föreslår, ålägga Mediemyndigheten en samrådsskyldighet motsvarande den som gäller för analog kommersiell radio.

6 En ny avgiftsmodell för analog kommersiell radio

6.1 Behovet av en ny avgiftsmodell

Regeringens bedömning: Det finns behov av att införa en ny avgiftsmodell för tillstånd att sända analog kommersiell radio.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Konkurrensverket* framför att det inte finns behov av en ny avgiftsmodell eftersom myndigheten avstyrker förslaget om en övergång till ett urvalsförfarande. Om ett urvalsförfarande trots allt införs delar Konkurrensverket bedömningen att det bör vara förenat med en avgift.

Regeringens bedömning: Genom förslaget i avsnitt 5.1 om att ersätta nuvarande anbudsförfarande för fördelningen av tillstånd för analog kommersiell radio med samma urvalsförfarande som gäller för digital kommersiell radio uteblir sådana sändningsavgifter som tillståndshavarna tidigare har betalat för tillstånden. Sedan 1993 har dessa sändningsavgifter uppgått till cirka 4,1 miljarder kronor, varv drygt 1,3 miljarder kronor avser sändningsavgifter för nu gällande tillstånd för analog kommersiell radio. Det har inneburit en intäkt till staten på motsvarande drygt 160 miljoner kronor per år för nuvarande tillståndsperiod, dvs. för perioden 2018–2026. Om dagens system skulle behållas är det dock sannolikt att aktörerna bl.a. på grund av vikande reklamintäkter inte skulle lägga lika höga anbud som vid tidigare anbudsförfaranden.

Spektrum är en begränsad resurs och frekvensutrymmet för sändningstjänster som kan nå hela landet är mer begränsat för analog kommersiell radio än för digital kommersiell radio och kommersiell tv. Tillstånd att sända analog kommersiell radio har ett värde på radiomarknaden och det är därför rimligt att den som har fått sändningstillstånd fortsatt betalar en sändningsavgift, vilket även värnar intäkter till statens budget. Tillstånd för analog kommersiell radio bör därför förenas med en sändningsavgift. Frågan är dock hur avgiftsmodellen bör utformas när anbudsförfarandet ersätts med ett urvalsförfarande vid fördelningen av tillstånd.

Som framgår av promemorian har dagens sändningsavgift inte bidragit till en långsiktigt hållbar radiomarknad. Ytterst skulle en sändningsavgift baserad på ett fortsatt anbudsförfarande kunna innebära att någon aktör avstår från att söka tillstånd, utifrån bedömningen att tillstånden inte skulle ge tillräcklig avkastning för att kunna bedriva och utveckla en långsiktig radioverksamhet. En stärkt ekonomisk ställning för radiobranschen kan bidra till ökad konkurrens på hela radioområdet och därmed också i längden gagna en utveckling av sändningarnas innehåll. Även framtidsutsikterna att bedriva kommersiell radio blir bättre om det finns ekonomiska förutsättningar att utveckla den digitala radioverksamheten, oavsett i vilken form en digitalisering sker, med ett delvis annat utbud än i den analoga radioverksamheten. Det är därför av central betydelse att de regler som styr sändningsavgifter möjliggör en hållbar kommersiell radioverksamhet över tid. Av yttrandefrihets- och mediepolitiska skäl är det

centralt att sändningsutrymmet för analog kommersiell radio används och att det vid sidan av public service finns en livskraftig kommersiell radioverksamhet i hela landet. Viktiga utgångspunkter för en ny avgiftsmodell är att en sådan ska vara effektiv och ändamålsenlig och ge förutsägbara villkor för såväl aktörerna på marknaden som för staten. Marknadsaktörerna bör ges möjlighet att fatta välgrundade affärsmässiga beslut och kunna planera sin verksamhet på lång sikt. Vidare behöver en avgiftsmodell ge utrymme för investeringar i digitalisering, distribution och utbud. En ny avgiftsmodell behöver därför möjliggöra och ge incitament för investeringar i en framtidssäker radioverksamhet och satsningar på utbud och programverksamhet.

6.2 En årlig sändningsavgift

Regeringens förslag: Mediemyndigheten ska ta ut en årlig sändningsavgift av den som har fått tillstånd att sända analog kommersiell radio.

Sändningsavgifterna ska beräknas genom att ett belopp som uppgår till 3 procent av den kommersiella radions reklamintäkter under närmast föregående kalenderår fördelas mellan samtliga tillgängliga tillstånd utifrån folkmängden i de sändningsområden som tillstånden omfattar.

Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten sätta ned sändningsavgiften eller beräkna avgiften utifrån en annan tidsperiod än det närmast föregående kalenderåret.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Av promemorians lagförslag framgår inte hur sändningsavgiften ska beräknas och förslaget har därutöver en annan språklig utformning.

Remissinstanserna: *Ekonomistyrningsverket (ESV)* framför att det inte är tydligt hur promemorians förslag förhåller sig till budgetlagens skrivning i 8 kap. 7 § om att försäljning av egendom ska genomföras affärsmässigt, om inte särskilda skäl talar emot det. Det kan enligt ESV även finnas anledning att i radio- och tv-lagen tydliggöra på vilka grunder regeringen ska fastställa avgiften. *Mediemyndigheten* tillstyrker förslaget och bedömningen men anför att det finns en otydlighet avseende hur de årliga sändningsavgifterna ska fastställas. *Göteborgs universitet (Nordicom)* anser att det vore mest funktionellt med en förutbestämd, årlig avgiftsnivå baserad på sändningsområdenas marknadsstorlek. Att knyta storleken på sändningsavgifterna till den årliga förändringen av annonsmarknadens omsättning riskerar att leda till stora procentuella variationer från ett år till ett annat, vilket inte kan anses vara i linje med den förutsebarhet som efterfrågas av branschens aktörer. *Mad Men Media AB (Mad Men)* ser en potentiell risk med att digitala reklamintäkter räknas in i den årliga avgiften. *Viaplay* ser inga skäl till att sändningsavgiften ska beräknas på bolagens hela radioverksamhet när det är tekniskt möjligt att särskilja intäkterna från de olika plattformarna, dvs. FM, DAB och webbsändningar. *NRJ* ifrågasätter att sändningsavgiften baseras på radions sammanlagda reklamintäkter, eftersom det kan leda till ologiska och oönskade konsekvenser.

Skälen för regeringens förslag

En årlig sändningsavgift

En ny avgiftsmodell bör liksom nuvarande anbudsförfarande utgå från att varje sändningstillstånd har ett visst marknadsvärde på den kommersiella radiomarknaden. En modell där branschaktörerna själva bedömer tillståndens värde har dock varit problematisk för radiobranschen eftersom de höga avgifterna inte har gett aktörerna förutsättningar att utveckla sin verksamhet. Sändningsavgiften bör bestämmas till en nivå som är rimlig sett till värdet av att inneha tillstånd att sända analog kommersiell radio. Den bör också ge goda förutsättningar för radioaktörerna att fortsätta driva och utveckla sin verksamhet under tillståndsperioden. Ytterst skulle en alltför hög sändningsavgift kunna innebära att en aktör avstår från att söka tillstånd utifrån bedömningen att tillståndet inte skulle ge tillräcklig avkastning för att kunna bedriva och utveckla verksamheten långsiktigt. Sändningsavgiften bör därför bestämmas på förhand i ett förutsägbart system.

Då den kommersiella radions omsättning i princip enbart består av reklamintäkter är det rimligt att ett sändningstillstånds värde bestäms med utgångspunkt i vilka reklamintäkter det kan förväntas generera under de åtta år som en tillståndsperiod löper. För att inte tröskeln ska bli för hög för mindre aktörer att komma in på marknaden är det dock lämpligt att avgiften betalas för ett år i taget och inte, som tidigare, samlat för hela tillståndsperioden. Ett förfarande med en årlig sändningsavgift som bestäms utifrån på förhand givna förutsättningar är dessutom fördelaktigt både för staten och tillståndshavarna, eftersom kostnaden för respektive tillstånd och därmed även statens intäkt kommer att vara förutsebar.

Det är Mediemyndigheten som ger tillstånd att sända analog kommersiell radio och det är därför lämpligt att myndigheten även beräknar och tar ut sändningsavgiften. Att det är myndigheten som tar ut avgiften bör, som *Mediemyndigheten* framför, förtydligas i lag. I promemorian föreslås att nivån på sändningsavgiften bör regleras i förordning. I promemorians lagförslag anges därför enbart att den som fått tillstånd att sända analog kommersiell radio ska betala en årlig sändningsavgift och att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgiften. I likhet med *ESV* anser regeringen dock att det bör framgå av lag hur sändningsavgiften ska beräknas.

ESV framför också att det inte är tydligt hur fastställandet av sändningsavgiften förhåller sig till kravet i 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203) om att försäljning av statens egendom ska genomföras affärsmässigt. Att bevilja ett tillstånd att sända analog kommersiell radio för en bestämd tid innebär inte en försäljning av statlig egendom. Regeringen anser därför att budgetlagens bestämmelser om affärsmässighet inte är tillämpliga i detta sammanhang.

Hur sändningsavgiften ska beräknas

Den nya modell för sändningsavgifter som föreslås, där nivån på avgiften är relaterad till ett tillstånds värde på reklammarknaden, innebär bl.a. att avgiften är rörlig och att den kan variera mellan olika år beroende på utvecklingen på den samlade reklammarknaden för radio. Som *Nordicom* påpekar kan en årlig förändring av annonsmarknaden riskera att leda till

procentuella variationer mellan olika år. Det kan, bl.a. i ljuset av detta, övervägas om avgiften i stället bör fastställas i förväg för hela tillståndsperioden i form av ett fast årligt belopp som relateras till reklammarknaden. En sådan modell skulle ge mer förutsägbara avgiftsintäkter för staten, men skulle samtidigt innebära en större risk för ekonomiska problem för radioaktörerna om reklamintäkterna skulle falla kraftigt. En sådan modell kräver vidare att antaganden görs av t.ex. prognoser för reklammarknadens utveckling. Så som föreslås i promemorian bör sändningsavgiften därför i stället beräknas årligen utifrån en andel av den kommersiella radions reklamintäkter. En sådan modell bedöms ge tillräcklig förutsägbarhet för radiobranschen trots osäkerheten kring reklammarknadens utveckling. Regeringen instämmer också i att 3 procent av dessa intäkter får anses utgöra en rimlig nivå för beräkningen av avgiften. Intäkterna bör beräknas utifrån tillgängliga uppgifter om den kommersiella radions reklamintäkter under det närmast föregående kalenderåret. Mediemyndigheten kan exempelvis inhämta sådana uppgifter från branschstatistik över reklamintäkter.

Mad Men, NRJ, Viaplay och *Nordicom* ifrågasätter att digitala reklamintäkter ska ingå i underlaget vid beräkningen av storleken på sändningsavgiften. Som anges i promemorian är det dock svårt att särskilja intäkterna från analog och digital kommersiell radio. Statistiken över den kommersiella radiomarknadens reklamintäkter omfattar också såväl de digitala som de analoga intäkterna. Om dessa intäkter räknas in i underlaget ger det vidare en helhetsbild av ett tillstånds värde på radions reklammarknad. En mycket stor andel av de samlade reklamintäkterna från kommersiell radio kan dessutom kopplas till de analoga sändningarna, eftersom de övriga plattformarna har få lyssnare. Sammantaget bedöms förslaget ge en förutsägbar och enkel avgiftsmodell.

Utgångspunkten för beräkningen av sändningsavgiften bör vara att varje tillgängligt sändningstillstånd har ett visst marknadsvärde. Som redogörs för ovan bör detta marknadsvärde vara relaterat till den kommersiella radions reklamintäkter och sammantaget uppgå till 3 procent av reklamintäkterna. De sammantagna reklamintäkterna bör sedan fördelas på tillgängliga sändningstillstånd, dvs. både på tillstånd som fördelats och tillstånd som kan fördelas. Ett sådant beräkningsätt innebär att avgiftens storlek för ett tillstånd inte blir beroende av om alla tillstånd fördelats eller av om t.ex. något tillstånd återkallats och en avgift därför inte kan tas ut för det. Det leder i sin tur till att nivån på avgiften kommer att vara förutsägbar för en tillståndshavare. Som redogörs för i promemorian är det inte möjligt att specificera hur stor andel av de samlade reklamintäkterna som ett enskilt tillstånd kan generera. Det går därför inte att bestämma nivån på avgiften utifrån det. En central parameter för reklamköpare är dock hur många personer som nås av reklambudskapen. Det kan därför antas att värdet på ett tillstånd i hög grad korrelerar med hur många invånare som bor i det sändningsområde som tillståndet omfattar och som därmed potentiellt kan nås av sändningarna. Ju större befolkning, desto större blir de förväntade reklamintäkterna och därmed tillståndets värde på reklammarknaden. Som föreslås i promemorian finns det därmed goda skäl att beräkna nivån på sändningsavgifterna med utgångspunkt i folkmängden i de sändningsområden som tillstånden omfattar. En högre avgiftsnivå är motiverad för nationella tillstånd vars sändningsområde

täcker i princip hela befolkningen, medan lägre nivåer bör tillämpas på regionala och lokala tillstånd. Det är också motiverat med en högre avgiftsnivå för lokala eller regionala tillstånd där sändningsområdet omfattar Stockholm, Göteborg eller Malmö, som har en stor befolkning, än för tillstånd som omfattar andra sändningsområden. Därutöver bör avgiftsnivån vara lägre för tillstånd där folkmängden i det sändningsområde som tillståndet omfattar är låg, än för tillstånd som omfattar sändningsområden med en större befolkning. Om det skulle utlysas tillstånd för AM-sändningar (se avsnitt 7.2) bör samma princip tillämpas utifrån folkmängden i det aktuella tillståndets sändningsområde.

Att i den föreslagna bestämmelsen genom procentsatser precisera hur reklamintäkterna ska fördelas mellan tillstånden utifrån folkmängden i de sändningsområden som de omfattar bedöms tynga lagen på ett onödigt sätt. I avsnitt 5.4 föreslås vidare att det även i fortsättningen ska vara Mediemyndigheten som ska bestämma sändningsområdenas omfattning. Sändningsområdenas omfattning påverkar hur många tillstånd som kan utlysas och fördelas (prop. 2016/17:136 s. 12). Skulle sändningsområdenas omfattning ändras eller mer frekvensutrymme bli tillgängligt kan det därför innebära att procentsatserna kan behöva ändras. Även det talar emot att ange procentsatser i lagen. En sådan detaljreglering är inte heller nödvändig eftersom en lagbestämmelse kan fyllas ut i materiellt hänseende eller preciseras genom verkställighetsföreskrifter som kan meddelas med stöd av 8 kap. 7 § första stycket 1 regeringsformen. En förutsättning för att materiella verkställighetsföreskrifter ska kunna meddelas är dock att den lagbestämmelse som ska kompletteras är så detaljerad att regleringen inte tillförs något väsentligt nytt genom den av regeringen beslutade föreskriften. Det får inte beslutas om något som kan upplevas som nya åligganden för enskilda eller nya ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden (se prop. 1973:90 s. 211). Däremot kan verkställighetsföreskrifterna tillföra vad som behövs för att lagen ska kunna tillämpas i praktiken.

För att det ska vara möjligt att fylla ut lagtexten genom verkställighetsföreskrifter bör det, som *Lagrådet* påpekar, klart framgå av den föreslagna bestämmelsen hur sändningsavgiften ska beräknas. Enligt regeringen framgår det tydligt hur avgiften ska beräknas om bestämmelsen utformas som Lagrådet föreslår, med en liten språklig justering. Av bestämmelsen bör därför framgå att sändningsavgifterna ska beräknas genom att ett belopp som uppgår till 3 procent av den kommersiella radions reklamintäkter under närmast föregående kalenderår fördelas mellan samtliga tillgängliga tillstånd utifrån folkmängden i de sändningsområden som tillstånden omfattar. Regeringen bör sedan genom verkställighetsföreskrifter närmare kunna ange hur dessa reklamintäkter ska fördelas mellan tillstånden utifrån folkmängden i de sändningsområden som de omfattar. Regeringen kan också meddela verkställighetsföreskrifter om t.ex. när och hur avgiften ska betalas. Regeringen får också enligt 8 kap. 11 § regeringsformen bemyndiga en myndighet att meddela sådana verkställighetsföreskrifter.

Eftersom det till skillnad från promemorians förslag föreslås att det av den föreslagna lagbestämmelsen ska framgå hur sändningsavgiften ska beräknas bör det också finnas möjlighet att göra vissa undantag från bestämmelsen. Det bör av denna framgå att Mediemyndigheten, om det

finns särskilda skäl, får sätta ned avgiften. Sådana särskilda skäl får anses föreligga om en tillståndshavare ges ett tillstånd när delar av tillståndsåret redan har passerat och det endast återstår t.ex. fem månader av detta. Av bestämmelsen bör det även framgå att Mediemyndigheten, om det finns särskilda skäl, får beräkna avgiften utifrån en annan tidsperiod än det närmast föregående kalenderåret. Sådana särskilda skäl får anses föreligga om det inte finns något tillgängligt underlag från närmast föregående kalenderår att utgå ifrån. Avgiften bör i ett sådant fall beräknas utifrån den närmaste tolvmånadersperiod då ett sådant underlag finns tillgängligt.

Regeringen anser, i likhet med Mediemyndigheten, att de beslut i enskilda fall om sändningsavgift som Mediemyndigheten fattar bör kunna överklagas, se avsnitt 6.2.2.

6.2.1 Ränta och övriga avgiftsbestämmelser

Regeringens förslag: Ränta ska betalas på sändningsavgift från förfallodagen. Räntan ska beräknas på motsvarande sätt som enligt nuvarande räntebestämmelse i radio- och tv-lagen. Även nuvarande bestämmelser om betalningsansvar för sändningsavgift och ränta, indrivning, betalningssäkring och anstånd ska föras in i det nya kapitlet.

Ett beslut om sändningsavgift ska få verkställas enligt utsökningsbalken även om det inte har fått laga kraft, om inte något annat anges i beslutet.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorians förslag ska ränta dock betalas på sändningsavgiften från den dag då sändningarna med stöd av tillståndet får påbörjas.

Remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt nuvarande bestämmelse i radio- och tv-lagen ska ränta betalas på sändningsavgiften från den dag skyldigheten att betala sändningsavgift inträder, vilket är den dag då sändningarna med stöd av tillståndet får påbörjas (13 kap. 12 §). Eftersom den nya sändningsavgift som föreslås ska betalas årligen och inte samlat när sändningarna påbörjas finns det skäl att knyta tidpunkten för när ränta ska betalas till förfallodagen för respektive årliga sändningsavgift. Räntan bör fortsatt beräknas på det sätt som anges i 6 § räntelagen (1975:635).

De avgiftsbestämmelser i nuvarande 13 kap. som reglerar betalningsansvar och indrivning (13 kap. 15 §), ansvar när det gäller sändningsavgift för delägare i handelsbolag (13 kap. 16 §), anstånd att betala sändningsavgift och ränta (13 kap. 17 §) samt betalningssäkring (13 kap. 21 §) bör överföras oförändrade från nuvarande 13 kap. radio- och tv-lagen till det nya kapitel som föreslås i avsnitt 5.3.

Enligt nuvarande bestämmelse får beslut om sändningsavgift och ränta verkställas om avgiften eller räntan är obetald och förfallen till betalning (13 kap. 14 §). För indrivning har det enligt förarbetena inte krävts någon exekutionstitel eller att ett beslut vunnit laga kraft, det senare eftersom ett överklagande inte medför att förfallodagen förskjuts (se prop. 1991/92:78 s. 28).

Ett beslut om sändningsavgift utgör en exekutionstitel enligt 3 kap. 1 § första stycket 6 a utsökningsbalken. Det innebär att verkställighet enligt

utsökningsbalken kan ske. Till skillnad från nuvarande 13 kap. 14 § radio- och tv-lagen behöver detta inte särskilt framgå av den nya bestämmelsen. Liksom enligt nuvarande bestämmelse ska ett beslut om sändningsavgift få verkställas enligt utsökningsbalken även om det inte har fått laga kraft, om inte något annat anges i beslutet. Det innebär att skyldigheten att betala en beslutad sändningsavgift inte påverkas av en begäran om omprövning eller ett överklagande.

6.2.2 Beslut om att ta ut sändningsavgift ska kunna överklagas

Regeringens förslag: Mediemyndighetens beslut om sändningsavgift ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det ska krävas prövningstillstånd vid överklagande hos kammarrätten av ett beslut som meddelats av allmän förvaltningsdomstol.

Promemorians förslag innehåller inte något förslag om att beslut om sändningsavgift ska kunna överklagas.

Remissinstanserna: *Mediemyndigheten* framför att myndighetens beslut om att fastställa sändningsavgiften bör kunna överklagas.

Skälen för regeringens förslag: Av 20 kap. 2 § radio- och tv-lagen framgår när Mediemyndighetens beslut om kommersiell radio får överklagas. Det är bl.a. möjligt att överklaga beslut om att avslå en ansökan om tillstånd, att inte medge överlåtelse av ett tillstånd och att återkalla ett tillstånd. Däremot är det inte möjligt att överklaga ett beslut om sändningsavgift. Det beror på att den som i dag ansöker om ett tillstånd att sända analog kommersiell radio i ansökan själv anger den sändningsavgift hon eller han är beredd att betala. Det har därför ansetts saknas skäl för att beslutet om sändningsavgift ska kunna överklagas (prop. 2009/10:115 s. 242).

Den föreslagna sändningsavgiften ska, som framgår av avsnitt 6.2, tas ut av Mediemyndigheten och ska bestämmas utifrån ett tillstånds marknadsvärde. Det kommer således inte längre vara den som ansöker om ett tillstånd som själv bestämmer storleken på avgiften. I likhet med *Mediemyndigheten* anser regeringen att det bör vara möjligt för en tillståndshavare att överklaga ett beslut i enskilda fall om sändningsavgift till allmän förvaltningsdomstol. På samma sätt som för övriga beslut av Mediemyndigheten som kan överklagas bör prövningstillstånd krävas vid överklagande hos kammarrätten (20 kap. 5 § radio- och tv-lagen).

6.2.3 Ett tillstånd ska kunna återkallas om sändningsavgiften inte betalas

Regeringens förslag: Ett tillstånd att sända kommersiell radio ska kunna återkallas enligt reglerna om återkallelse i radio- och tv-lagen om tillståndshavaren inte har betalat sändningsavgiften.

Nuvarande återkallelsegrunder ska anpassas efter att tillstånd att sända analog kommersiell radio ska fördelas efter ett urvalsförfarande.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget. *Mediemyndigheten,* som tillstyrker förslaget, noterar att det vid återkallelse på grund av utebliven betalning av sändningsavgiften inte kommer föreligga någon skyldighet att betala denna avgift.

Skälen för regeringens förslag

Ett tillstånd ska kunna återkallas om sändningsavgift inte betalas

Med det slutna anbudsförfarandet för tillstånd att sända analog kommersiell radio som gäller i dag betalar en tillståndshavare sändningsavgiften som ett engångsbelopp för hela tillståndsperioden i anslutning till att tillståndet börjar gälla. En möjlighet att återkalla ett tillstånd för att sändningsavgiften inte betalats har därför inte ansetts behövas.

Den sändningsavgift som föreslås i avsnitt 6.2 ska betalas årligen under tillståndsperioden. Att sändningsavgiften föreslås vara årlig i stället för att betalas i förväg för hela sändningsperioden innebär en lättnad inte minst för mindre företag. Det öppnar samtidigt upp för ett behov av att reglera den situation som kan uppstå om en tillståndshavare under tillståndsperioden inte betalar sändningsavgiften.

Syftet med att fördela tillstånd för att sända analog kommersiell radio såväl som andra tillstånd att sända radio och tv är ytterst att utrymmet för sändningarna ska kunna tas i anspråk på ett sätt som leder till vidaste möjliga yttrandefrihet och informationsfrihet. Utmärkande för analog kommersiell radio är att det finns få sändningsmöjligheter i jämförelse med området för tv och digital kommersiell radio. Av den anledningen är det särskilt viktigt att främja mångfald och konkurrens för sådana tillstånd. Eftersom sändningsutrymmet är begränsat och tillstånd söks och beviljas i konkurrens med andra sökanden, utgör betalning av sändningsavgiften en, av flera, förutsättningar för rätten att sända analog kommersiell radio. Om en aktör innehar ett tillstånd utan att betala sändningsavgiften påverkar det möjligheterna för andra aktörer som har intresse av och förutsättningar för att sända analog kommersiell radio. Uppfylls inte längre förutsättningarna för att sända är det därför rimligt att det finns möjlighet att återkalla tillståndet. En sådan möjlighet finns redan i dag om t.ex. en tillståndshavare inte inlett sändningsverksamheten inom en viss angiven tid eller om tillståndshavaren inte utnyttjar rätten att sända (18 kap. 5 § 1 och 2).

Av förarbetena till radio- och tv-lagen framgår att en sådan ingripande reaktion som återkallelse inte bör tillgripas förrän det finns mycket starka skäl för det eftersom yttrandefriheten för tillståndshavaren rent faktiskt inskränks (prop. 1995/96:160 s. 144).

För begränsningar i rätten att sända program gäller enligt 3 kap. 5 § yttrandefrihetsgrundlagen vad som föreskrivs om begränsningar av grundläggande fri- och rättigheter i 2 kap. 21–23 §§ regeringsformen. Där anges att sådana begränsningar endast får göras för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. En begränsning får heller aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den och inte sträcka sig så långt att den utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen såsom en av folkstyrelsens grundvalar (2 kap. 21 § regeringsformen). Förutom dessa allmänna krav ställs särskilda

förutsättningar upp för när yttrandefriheten får begränsas. Den får bl.a. begränsas med hänsyn till rikets säkerhet, folkförsörjningen eller allmän ordning och säkerhet. Vidare får friheten att yttra sig i näringsverksamhet begränsas. I övrigt får en begränsning av yttrandefriheten göras endast om särskilt viktiga skäl föranleder det (2 kap. 23 § första stycket regeringsformen).

Att ett tillstånd kan återkallas på grund av att en tillståndshavare inte har betalat sändningsavgiften innebär en inskränkning av yttrandefriheten för den berörda tillståndshavaren. Det innebär dock samtidigt en möjlighet för någon annan aktör att utnyttja tillståndet, vilket får anses främja yttrandefriheten och vara till nytta för mångfald och konkurrens på radioområdet. Att en tillståndshavare får fortsätta sända trots att sändningsavgiften inte betalas och en grundläggande förutsättning för att få sända därmed inte längre uppfylls framstår inte heller som rimligt. Sammantaget får det anses föreligga sådana särskilt viktiga skäl som innebär att yttrandefriheten kan begränsas enligt vad som framgår av 2 kap. 23 § första stycket regeringsformen.

Ett beslut om återkallelse i det enskilda fallet får endast fattas om det i betraktande av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande (18 kap. 7 § radio- och tv-lagen). Denna förutsättning bör gälla även för beslut om återkallelse av tillstånd för att tillståndshavaren inte har betalat sändningsavgiften. I bedömningen av om ett beslut om återkallelse med anledning av obetald sändningsavgift är alltför ingripande bör beaktas om den föregåtts av en åtgärd som gett tillståndshavaren möjlighet att vidta rättelse, t.ex. genom betalningspåminnelser.

Mediemyndigheten påpekar att det vid återkallelse på grund av utebliven betalning av sändningsavgiften inte kommer att föreligga någon skyldighet att betala denna avgift. Det finns med anledning av vad Mediemyndigheten framför skäl att påpeka att ett beslut om sändningsavgift föreslås fortsatt få verkställas, se avsnitt 6.2.1. Det innebär att betalningsskyldigheten för en obetald sändningsavgift inte upphör om ett tillstånd återkallas för att avgiften inte betalas. Vad som gäller för betalningsskyldigheten för kommande tillståndsår om ett tillstånd upphör att gälla behandlas i avsnitt 6.2.4.

Återkallelsegrunderna anpassas till ett förändrat tillståndsförfarande

För analog kommersiell radio gäller i dag att en fysisk eller juridisk person inte får förfoga över mer än ett tillstånd att sända analog kommersiell radio inom ett sändningsområde, om det finns skäl att anta att det kan inverka menligt på konkurrensen (13 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Vid ett sådant olovligt förfogande finns det i dag möjlighet att återkalla det eller de tillstånd som har lämnats efter det första tillståndet. Detsamma gäller vid överlåtelse av tillstånd, om en överlåtelse grundats på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren.

De analoga kommersiella tillstånden föreslås i fortsättningen fördelas efter ett urvalsförfarande där det ska vara möjligt att ställa villkor om att inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning, se avsnitt 5.3. Därmed finns det inte längre behov av en bestämmelse om förbud mot förfogande över mer än ett tillstånd, om det finns skäl att anta att det kan inverka menligt på

konkurrensen, dvs. nuvarande 13 kap. 5 §. Mot denna bakgrund finns det inte heller behov av bestämmelser om återkallelse på den grunden. De nuvarande återkallelsegrunderna som hänför sig till dagens auktionsförfarande för analog kommersiell radio bör därför upphävas (18 kap. 5 § andra och tredje styckena).

6.2.4 Betalningsskyldighet om tillståndet upphör att gälla

Regeringens förslag: Skyldigheten att betala sändningsavgift för kommande år under en tillståndsperiod ska upphöra om ett tillstånd återkallas eller upphör att gälla till följd av att tillståndshavaren försätts i konkurs, går i likvidation eller avlider.

Om ett tillstånd återkallas på begäran av tillståndshavaren och återkallelsen kommer in till Mediemyndigheten när 90 dagar eller mindre återstår av det innevarande tillståndsåret ska det dock föreligga skyldighet att betala sändningsavgift för det närmast följande tillståndsåret.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås dock inte att betalningsskyldigheten upphör i de fall då Mediemyndigheten återkallat ett tillstånd eller om ett tillstånd upphör att gälla till följd av att tillståndshavaren försätts i konkurs, går i likvidation eller avlider. Promemorians lagförslag har därutöver en annan språklig utformning.

Remissinstanserna: *Mediemyndigheten* tillstyrker förslaget men framför att en konsekvens av bestämmelsen är att det för samma tillstånd kan bli fråga om betalning av två årliga sändningsavgifter. Om en tillståndshavare har lämnat in sin begäran om återkallelse för sent kvarstår betalningsskyldighet även för en kommande sändningsavgift, samtidigt som en ny tillståndshavaren är skyldig att betala sändningsavgift. Detta föranleder att det för samma tillstånd kan komma att betalas två årliga sändningsavgifter.

Skälen för regeringens förslag: Sändningsavgiften som föreslås i avsnitt 6.2 ska betalas årligen under tillståndsperioden, dvs. under åtta år. Fråga uppstår då om en tillståndshavare bör vara skyldig att betala sändningsavgifter för kommande år om ett tillstånd upphör att gälla under en pågående tillståndsperiod. Ett tillstånd upphör att gälla om en tillståndshavare själv begär att det ska återkallas eller om tillståndet av annat skäl återkallas (18 kap. 1 och 5 §§ radio- och tv-lagen). Ett tillstånd upphör också att gälla till följd av att tillståndshavaren försätts i konkurs, går i likvidation eller avlider. Det framstår inte som rimligt att en tillståndshavare vars tillstånd upphör att gälla under en pågående tillståndsperiod ska fortsätta vara betalningsskyldig för kommande års sändningsavgifter. Detta särskilt eftersom tillståndet kan fördelas till en annan sökande som då blir skyldig att betala sändningsavgift för samma tillstånd. Om ett tillstånd upphör att gälla bör därför skyldigheten att betala sändningsavgifter för kommande år under tillståndsperioden upphöra.

Om ett tillstånd upphör att gälla till följd av att en tillståndshavare begär att tillståndet ska återkallas (18 kap. 1 §) bör skyldighet att betala

sändningsavgift för närmast följande tillståndsår däremot föreligga om begäran om återkallelse kommer in till Mediemyndigheten när 90 dagar eller mindre återstår av det innevarande tillståndsåret. Denna skyldighet bör gälla trots att tillståndet upphört att gälla. Det följer av att sändningsutrymmet som tillståndet avser i en sådan situation sannolikt inte kommer kunna utlysas och tilldelas någon annan innan ett nytt tillståndsår inleds, vilket innebär att frekvenserna inte kan användas som avsett och att utbudet för radiolyssnarna blir mindre. Betalningsskyldigheten bör dock inte omfatta sändningsavgift för mer än det närmast följande tillståndsåret. Nästa tillståndsperiod inleds den 1 augusti 2026. Ett nytt tillståndsår kommer således att inledas den 1 augusti varje år under tillståndsperioden. Det sista tillståndsåret för kommande tillståndsperiod är således den 1 augusti 2032 till och med den 31 juli 2033.

En konsekvens av förslaget kan, som *Mediemyndigheten* påpekar, i undantagsfall bli att betalningsskyldighet för sändningsavgift för ett tillståndsår skulle kunna komma att föreligga både för den vars tillstånd återkallas och för den nya tillståndshavaren. I sammanhanget bör dock noteras att en tillståndshavare som i dag begär att tillståndet ska återkallas inte har rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats (13 kap. 20 § 1).

6.2.5 Om sändningsavgiften har betalats och tillståndet upphör att gälla

Regeringens förslag: Nuvarande regler om att en tillståndshavare inte har rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats ska föras in i det nya kapitlet. Det ska dock tydliggöras att en tillståndshavare inte ska ha rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats, om ett tillstånd återkallas av domstol.

Förslaget från utredningen Sveriges säkerhet i etern (SOU 2023:63) överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Journalistförbundet* invänder att förslaget innebär att det företag som blir av med ett sändningstillstånd inte bara blir av med själva tillståndet, utan även de avgifter som betalats in i förskott. Hur mycket pengar det handlar om beror på när under en tillståndsperiod som tillståndet dras in, men det riskerar att få en hämmande effekt på mediebolagens vilja att publicera uppgifter som riskerar att leda till att tillståndet dras in, vilket i sig innebär en kraftig inskränkning av yttrandefriheten.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 13 kap. 20 § radio- och tv-lagen har en tillståndshavare inte rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats om ett tillstånd överlåts, återkallas på begäran av tillståndshavaren, upphör att gälla till följd av att tillståndshavaren försätts i konkurs, träder i likvidation eller om det återkallas av Mediemyndigheten. Av 13 kap. 20 § framgår inte vad som gäller i fråga om återbetalning av sändningsavgift för analog kommersiell radio i de fall domstol beslutat om återkallelse av tillstånd. Det framstår dock inte som en avsedd begränsning att återkallelse på grund av yttrandefrihetsbrott, som beslutas av domstol, inte omfattas av bestämmelsens ordalydelse

(prop. 2009/10:115 s. 226, 227 och 308). *Journalistförbundet* invänder bl.a. mot att förslaget innebär att ett företag vars tillstånd återkallas inte enbart blir av med tillståndet utan även de sändningsavgifter som betalats in i förskott. Som framgår av avsnitt 6.2 föreslås att sändningsavgiften, i stället för att betalas i förskott när tillståndsperioden inleds, betalas årligen under denna period. Det föreslås också att betalningsskyldigheten för kommande år under en tillståndsperiod upphör om ett tillstånd återkallas (avsnitt 6.2.4). Det innebär därmed att ett företag vars tillstånd återkallas inte kommer att vara betalningsskyldigt för sändningsavgifter för kommande år under en tillståndsperiod. Därutöver instämmer regeringen i utredningens bedömning att det inte framstår som rimligt att sändningsavgiften ska återbetalas vid återkallelse på grund av ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten, men däremot inte om tillståndet återkallas av Mediemyndigheten på grund av t.ex. en väsentlig överträdelse av förbudet mot otillbörligt kommersiellt gynnande. Som utredningen föreslår bör det därför tydliggöras att återkallelse av tillstånd som beslutas av domstol medför att tillståndshavaren inte har rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats. Regeringen delar vidare utredningens bedömning att det föreslagna förtydligandet av bestämmelsen inte i sig utgör en inskränkning av yttrande- och informationsfriheterna.

7 Mediemyndigheten bör få meddela tillstånd att sända ljudradio i fler fall

7.1 Reglerna om tillstånd för sändningar av ljudradio till utlandet och vidaresändning av ljudradio ändras

Regeringens förslag: Det ska inte längre finnas särskilda bestämmelser om tillstånd att sända ljudradio till utlandet i radio- och tv-lagen.

Mediemyndigheten ska få ge tillstånd att vidaresända programtjänster som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av ett programföretag. Tillståndet ska gälla för en viss tid som bestäms av myndigheten. Myndigheten får besluta att innehålls- och reklamreglerna i 14 och 15 kap. radio- och tv-lagen inte ska tillämpas på sändningar med sådant tillstånd. Granskningsnämnden för radio och tv ska inte heller granska sändningarna.

Departementspromemorians (Ds 2022:20) förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Mediemyndigheten* (dåvarande Myndigheten för press, radio och tv) tillstyrker förslaget. *Sveriges advokatsamfund* delar uppfattningen att det saknas skäl för tillståndsplikt för att sända ljudradio till utlandet och har inget att erinra mot förslaget att Myndigheten för press, radio och tv ska få meddela tillstånd till vissa vidaresändningar av ljudradio.

Skälen för regeringens förslag

Sändningar av ljudradio till utlandet bör inte längre regleras särskilt i radio- och tv-lagen

Enligt nuvarande 11 kap. 1 § radio- och tv-lagen är det regeringen som meddelar tillstånd att sända ljudradio till utlandet. Skälet till det är bl.a. att Sveriges Radio AB tidigare haft ett särskilt uppdrag att sända ljudradio till utlandet, bl.a. för att ge svenskar som befann sig i utlandet och utländsk publik möjlighet att få information om och upprätthålla kontakt med Sverige. Dessa utlandssändningar, som gjordes med AM-teknik, lades dock ned 2010 till följd av teknikutvecklingen. Det programutbud som riktar sig till en publik utanför Sverige erbjuds numera via internet, där tillstånd för att sända inte krävs. I propositionen Ett modernt public service nära publiken – villkor 2020–2025 (prop. 2018/19:136) anges att det inte vore ändamålsenligt för Sveriges Radio AB att återuppta de nedlagda AM-sändningarna. Det ansågs i stället effektivare att göra programutbudet tillgängligt via internet (samma prop. s. 75).

Teknikutvecklingen har således medfört att den mediepolitiska betydelsen av ljudradiosändningar till utlandet genom etern har minskat. Som konstateras i promemorian är det därför inte längre nödvändigt att särskilt reglera sändningar av ljudradio till utlandet på det sätt som görs i dag. Bestämmelsen i radio- och tv-lagen som anger att regeringen meddelar tillstånd att sända till utlandet bör därför tas bort. Eftersom det är regeringen som ger tillstånd att sända ljudradio till public service-företagen kommer det även i fortsättningen vara regeringen som meddelar tillstånd till Sveriges Radio AB att sända ljudradio till utlandet, om ett sådant behov skulle uppkomma.

Mediemyndigheten bör ge tillstånd till vidaresändning av ljudradio

En form av ljudradiosändningar till utlandet utgörs av vidaresändningar. En vidaresändning består av sändningar som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av någon annan. Ett exempel på sådana vidare-sändningar är sändningar av Danmarks Radios program från en sändare i Skåne i riktning mot Danmark. Möjligheten att ge tillstånd för vidare-sändningar fyller syftet att utnyttja frekvensutrymmet på effektivast möjliga sätt (prop. 1992/93:113 s. 5 och prop. 1995/96:160 s. 166 och 167).

I radio- och tv-lagen har bestämmelserna om tillståndsgivning för tv-sändningar respektive ljudradiosändningar delats upp i olika kapitel. Enligt 4 kap. 7 § får Mediemyndigheten ge tillstånd till vidaresändning av tv eller sökbar text-tv. Myndigheten får i ett sådant tillstånd besluta att 8 kap., dvs. regler om innehåll, produktplacering, sponsring och reklam, inte ska tillämpas på sändningarna. Granskningsnämnden för radio och tv granskar inte dessa sändningar (16 kap. 2 § tredje stycket). En motsvarande bestämmelse som ger Mediemyndigheten en rätt att meddela tillstånd för vidaresändning av ljudradio finns inte. Sådana tillstånd meddelas i stället av regeringen utifrån bestämmelsen om ljudradiosändningar till utlandet. Som anges ovan föreslås att tillstånd till ljudradiosändningar till utlandet inte längre ska regleras särskilt i radio- och tv-lagen. Det finns dock ett fortsatt behov av att kunna meddela

tillstånd för vidaresändningar av ljudradio för att medge bättre mottagningsförhållanden.

Antalet ärenden om vidaresändning av ljudradio är litet. Det är inte heller ärenden som typiskt sett kräver ett ställningstagande av regeringen. I likhet med vad som gäller för vidaresändning av tv och sökbar text-tv bör Mediemyndigheten därför även kunna ge tillstånd till vidaresändning av ljudradio. Tillstånden bör gälla för en viss tid som bestäms av myndigheten. Det motsvarar vad som gäller i dag när regeringen beslutar om sådana tillstånd (11 kap. 4 § andra stycket). Myndigheten bör också, i likhet med vad som gäller för tv och sökbar text-tv, få besluta att innehålls- och reklamreglerna i radio- och tv-lagen inte ska tillämpas på sändningar med stöd av tillståndet. Granskningsnämnden för radio och tv bör därmed inte heller granska sändningarna. Ändringarna som föreslås medför att en följdändring bör göras i definitionen av kommersiell radio i 3 kap. 1 § 8 radio- och tv-lagen.

7.2 AM-sändningar omfattas av radio- och tv-lagens bestämmelser om analog kommersiell radio

Regeringens bedömning: Ljudradiosändningar där AM-teknik används (AM-sändningar) omfattas av radio- och tv-lagens bestämmelser om analog kommersiell radio.

Departementspromemorians (Ds 2022:20) bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Mediemyndigheten* (dåvarande Myndigheten för press, radio och tv) delar bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Som framgår i avsnitt 7.1 föreslås att tillstånd att sända ljudradio till utlandet inte längre ska regleras särskilt i radio- och tv-lagen. Frågan är därför hur tillstånd till AM-sändningar bör hanteras.

För närvarande pågår inte några reguljära AM-sändningar. Det finns dock ett visst intresse av sådana sändningar hos delar av allmänheten, främst bland radioentusiaster. Ansökningar om tillfälligt tillstånd, dvs. tillstånd som gäller för en begränsad tid om högst två veckor, att sända ljudradio med AM-teknik kommer med jämna mellanrum in till Mediemyndigheten (11 kap. 1 § tredje stycket radio- och tv-lagen). Ansökningarna beviljas om förutsättningarna för att meddela sådana tillfälliga tillstånd är uppfyllda. Ansökningar om att sända ljudradio till utlandet med AM-teknik för längre perioder har även kommit in till regeringen. Regeringen har inte beviljat någon privatperson ett sådant tillstånd.

I såväl betänkandet Kommersiell radio – nya sändningsmöjligheter (SOU 2008:96) som i promemorian görs bedömningen att AM-sändningar omfattas av radio- och tv-lagens bestämmelser om analog kommersiell radio (se SOU 2008:96 s. 197–201 och Ds 2022:20 s. 70 och 71). Det finns inget skäl att nu göra en annan bedömning i detta hänseende. När bestämmelsen om tillstånd att sända ljudradio till utlandet tas bort kommer

därför AM-sändningar som inte är tillfälliga att omfattas av bestämmelserna i radio- och tv-lagen som gäller för analog kommersiell radio. Det innebär att det blir tydligt för såväl tillståndsgivande myndighet som för sökande vilka regler som gäller vid fördelning av sådant tillstånd och vilka villkor som gäller i övrigt. AM-sändningar omfattas på samma sätt som övriga sändningar av kommersiell analog radio av de förslag som lämnas i denna proposition.

Det krävs därmed inga nya bestämmelser för att Mediemyndigheten ska kunna ge tillstånd till denna typ av sändningar. Enligt 13 kap. 2 § radio- och tv-lagen bestäms sändningsområdenas omfattning för analog kommersiell radio av Mediemyndigheten i samråd med Post- och telestyrelsen. Som beskrivs närmare i avsnitt 5.1 föreslås ett förfarande där tillstånd för analog kommersiell radio fördelas genom urvalsförfarande. Den som har fått tillstånd att sända analog kommersiell radio ska också betala en årlig sändningsavgift, se avsnitt 6.2. Förutom dessa regler kommer AM-sändningarna även att omfattas av innehålls- och reklamregler liksom sanktions- och återkallelseregler enligt de regler som gäller för kommersiell radio.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 15 november 2025. Äldre föreskrifter ska fortfarande gälla för tillstånd som har beviljats före ikraftträdandet.

Promemorians förslag överensstämmer inte med regeringens förslag. Enligt promemorians förslag ska lagändringarna träda i kraft den 1 januari 2026.

Remissinstanserna: *Mediemyndigheten* tillstyrker förslaget men anser att det, givet den föreslagna tidpunkten för ikraftträdandet, finns en risk att den kommande tillståndsgivningen, inklusive eventuella överklaganden, inte kommer vara slutligt avgjord innan de nya tillstånden börjar att gälla den 1 augusti 2026. Det är därför möjligt att en tillståndshavare inte kommer vara säker på att få behålla ett visst tillstånd förrän efter det att tillståndet börjat gälla och sändningsavgiften är betald.

Skälen för regeringens förslag: Den nuvarande tillståndsperioden gäller till och med den 31 juli 2026 och en ny tillståndsperiod inleds den 1 augusti 2026. Inför en ny tillståndsperiod utarbetar Mediemyndigheten en tillståndsstrategi eller förbereder ansökningsprocessen på annat sätt och lyser ut lediga sändningstillstånd. Som *Mediemyndigheten* påtalar bör det, innan den nya tillståndsperioden inleds, ges utrymme för myndigheten att pröva ansökningar om sändningstillstånd och för domstol att pröva eventuella överklaganden. Ändringarna i radio- och tv-lagen som avser det nya tillståndsförfarandet bör därför träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 15 november 2025. Även övriga ändringar i radio- och tv-lagen bör träda i kraft vid samma tidpunkt. I sammanhanget kan vidare

noteras att mål om överklagande av beslut om att avslå en ansökan om tillstånd ska handläggas skyndsamt (se 20 kap. 2 § andra stycket radio- och tv-lagen).

Äldre föreskrifter bör fortfarande gälla för tillstånd som har beviljats före ikraftträdandet. I övrigt saknas behov av övergångsbestämmelser.

9 Konsekvenser

9.1 Konsekvenser för medieföretagen

Regeringens bedömning: Att samma urvalsförfarande tillämpas för både analog och digital kommersiell radio ger goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet. Detta, tillsammans med den föreslagna avgiftsmodellen för tillstånd att sända analog kommersiell radio, innebär bättre förutsättningar för radioföretagen. Förslagen möjliggör större investeringar i en framtidssäker radioverksamhet, utbyggnad av det digitala marknätet eller annan digitalisering och satsningar på utbud och programverksamhet. Det skapar större utrymme för företagen att tillhandahålla ett svenskt innehåll som kan möta flera smakriktningar.

Mediemyndighetens bedömning överensstämmer med regeringens.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Departementsskrivelsens (2022:20) bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Regelrådet* bedömer att konsekvensutredningen i promemorian och Mediemyndighetens rapport uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar och att konsekvensutredningen är tydlig och transparent, särskilt med avseende på förslagets effekter för företagens kostnader och intäkter.

Skälen för regeringens bedömning: Antalet tillstånd för analog kommersiell radio uppgår för närvarande till tre nationella och 35 regionala och lokala. Antalet tillstånd för digital kommersiell radio uppgår till 31 nationella och regionala. Den kommersiella radiomarknaden är liten både vad gäller aktörer och omsättning. Intäkterna från analog och digital kommersiell radio härrör i princip uteslutande från reklamintäkter. Liksom på reklammarknaden i stort utgörs de största konkurrenterna till intäkterna av stora globala plattformar. Att marknaden är liten har fått till följd att antalet tillståndshavare är få och att de bedriver omfattande samarbeten genom något av de två stora nätverken Bauer Media och Viaplay Group.

Samarbetena rör annonsförsäljning, tekniska tjänster och redaktionellt innehåll. Även aktörer som är mer självständiga från nätverken vad gäller exempelvis redaktionellt innehåll kan vara beroende av nätverken för t.ex. infrastruktur och distribution. I tabellen nedan framgår nuvarande tillståndshavare.

Tabell 9.1 Tillståndshavare i de analoga och digitala kommersiella marknäten

Tillståndshavare	Analoga	Digitala
Nätverket Bauer Media		
Bauer Media Audio Filial	9	8
Nya Radio City AB	3	0
NRJ Sweden AB	2	2
Svenska Medietjänster AB	2	0
Mad Men Media AB	0	5
Nätverket Viaplay Group		
Kilohertz AB	19	11
DB Media AB	1	4
Radio Nova AB	2	0
Skärgårdradion AB	0	1
Summa	**38**	**31**

Mediemyndigheten

Att tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio är synkroniserade och att samma urvalsförfarande tillämpas ger goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet. Det föreslagna urvalsförfarandet för kommersiell radio tillsammans med den föreslagna avgiftsmodellen för tillstånd för analog kommersiell radio innebär samlat bättre förutsättningar än tidigare för radioföretagen. Förslagen möjliggör större investeringar i en framtidssäker radioverksamhet, utbyggnad av det digitala marknätet eller annan digitalisering och satsningar på utbud och programverksamhet. Det skapar större utrymme för företagen att tillhandahålla ett innehåll på det svenska språket som kan möta flera smakriktningar.

Förslaget att hänsyn får tas till tidigare erfarenhet vid fördelningen av tillstånd skapar förutsättningar för en långsiktigt hållbar radioverksamhet. Befintligt utbud kan också beaktas vid urvalsprocessen i form av lyssnarpreferenser, vilket tillsammans med tidigare erfarenhet kan gynna de som innehar tillstånd i dag. Förslaget att bredda tidigare erfarenhet till att omfatta erfarenhet av ljudmedier med förutsättningar att kunna bedriva långsiktig radioverksamhet underlättar för andra aktörer på angränsande marknader att träda in på radiomarknaden.

Ett urvalsförfarande som beaktar en mångfald till innehåll och ägande bedöms också ge bättre förutsättningar för nya aktörer på radiomarknaden. Även den nya avgiftsmodellen för analog kommersiell radio bedöms sänka trösklarna för nya aktörer på marknaden.

De företag som beviljades tillstånd att sända analog kommersiell radio för perioden 2018–2026 betalade sammanlagt drygt 1,3 miljarder kronor för tillstånden, motsvarande cirka 163 miljoner kronor (mnkr) per år. Utifrån Mediemyndighetens rapport Medieekonomi för åren 2019–2023 framgår att Bauer Media och andra tillståndshavare i dess nätverk, bl.a.

NRJ, betalade totalt cirka 910 mnkr för två nationella och 14 regionala/lokala tillstånd. Omräknat per år blir detta knappt 114 mnkr, vilket motsvarar runt 15–18 procent av bolagens årliga omsättning. Av samma rapport framgår att nätverket kopplat till Viaplay Group betalade totalt 395 mnkr för ett nationellt och 21 regionala/lokala tillstånd, alltså knappt 50 mnkr per år, motsvarande runt 7–10 procent av bolagens omsättning.

I avsnitt 6.2 föreslås att det införs en årlig sändningsavgift som ska bestämmas med utgångspunkt i ett tillstånds marknadsvärde på den kommersiella radiomarknaden och att marknadsvärdet ska beräknas genom att ett belopp som uppgår till 3 procent av den kommersiella radions reklamintäkter under närmast föregående kalenderår fördelas mellan samtliga tillgängliga tillstånd utifrån folkmängden i de sändningsområden som tillstånden omfattar.

Utvecklingen under åren framöver beror på hur reklammarknaden fortsätter att utvecklas. Det är ännu inte heller känt vilka företag som erhåller vilka tillstånd och det går därför inte att beräkna hur införandet av den nya avgiftsmodellen påverkar befintliga tillståndshavare. Det står dock klart att avgiften kommer att minska väsentligt i förhållande till vad tillståndshavarna betalat för nuvarande tillstånd. Förutsättningarna för beräkningen av sändningsavgiftens storlek kommer också vara känd för aktörerna i förväg. Att sändningsavgiften är årlig kommer också innebära en lättnad för tillståndshavarna i förhållande till i dag. Detta gäller särskilt för mindre aktörer och för nya aktörer som vill träda in på marknaden. Med den avgiftsmodell som föreslås kommer radiobranschens aktörer således att betala betydligt lägre och mer förutsägbara avgifter till staten än i dag.

Förslagen om ändrat tillståndsförfarande och ny avgiftsmodell är utformade för att ge incitament för tillståndshavarna att göra investeringar i programutbud, distribution och infrastruktur för att nå en större andel av befolkningen och öka lyssnandet och därigenom potentiellt uppnå ökade reklamintäkter. Det förhållandet att tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio är synkroniserade förstärker möjligheten att bedriva analog och digital radio parallellt för att nå fler lyssnare och utöka utbudet.

I avsnitt 5.3 föreslås att den som ansöker om tillstånd att sända analog kommersiell radio eller om medgivande till överlåtelse av ett sådant tillstånd ska betala en ansökningsavgift till Mediemyndigheten. Enligt radio- och tv-förordningen (2020:878) får Mediemyndigheten ta ut avgift med 45 000 kronor för varje sökt programtjänst vid ansökan om tillstånd, och med 25 000 kronor för ansökan om medgivande till överlåtelse av tillstånd.

Vidare föreslås en ny grund för återkallelse om tillståndshavaren inte har betalat den årliga sändningsavgiften (se avsnitt 6.2.3). Motsvarande möjlighet finns inte i nuvarande bestämmelser eftersom sändningsavgiften betalas in i förväg för hela tillståndsperioden. Införandet av den nya återkallelsegrunden innebär en konsekvens för medieföretagen eftersom ett medieföretag som inte betalar sändningsavgiften riskerar att, i en sådan situation, få sitt tillstånd återkallat.

Beslut om tillstånd att sända ljudradio till utlandet har främst avsett de sändningar med AM-teknik som Sveriges Radio AB gjort till utlandet. Sändningarna lades ner 2010 och det har inte bedömts som ändamålsenligt

att dessa återupptas. Tillstånden omfattar även vidaresändning av ljudradioprogram från svensk mark för att medge bättre mottagningsförhållanden i utlandet. Förslaget om att sändningar till utlandet inte längre ska regleras särskilt och att uppgiften att meddela tillstånd för vidaresändning övertas av Mediemyndigheten bedöms inte leda till några konsekvenser för företag.

Det finns i dag inga tillståndshavare som sänder via AM-teknik. För det fall det skulle finnas intresse av AM-sändningar kommer en sådan utlysning att göras genom samma urvalsförfarande som för kommersiell radio och tillståndshavarna kommer också att betala ansökningsavgift och sändningsavgift. Intresset för AM-sändningar kan minska då det blir förenat med avgifter. Samtidigt är det en fördel att tillståndsförfarandet blir tydligt för de sökande.

9.2 Konsekvenser för statens budget

Regeringens bedömning: I förhållande till det system som gäller nu ger den föreslagna avgiftsmodellen mer förutsägbara avgiftsintäkter till statens budget. Samtidigt kommer dessa intäkter att vara avsevärt lägre än vad intäkterna var vid anbudsförfarandet inför nuvarande tillståndsperiod.

Mediemyndighetens bedömning överensstämmer med regeringens.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Departementsskrivelsens (2022:20) bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Mediemyndigheten* gör i huvudsak samma bedömning som regeringen vad gäller konsekvenser av förslagen.

Skälen för regeringens bedömning: Det anbudsförfarande som föregick nuvarande tillståndsperiod inbringade drygt 1,3 miljarder kronor till statens budget. Om regleringen inte ändras är det troligt att ett nytt anbudsförfarande inför tillståndsperioden som inleds 2026 inbringar lägre intäkter till statens budget, eftersom tillståndens värde har minskat bl.a. till följd av att antalet lyssnare minskar. Om nuvarande reglering kvarstår kan det inte heller uteslutas att någon av de större aktörerna lämnar marknaden, vilket skulle leda till minskad mångfald på mediemarknaden och minskade skatteintäkter för staten.

En beräkning av de exakta intäkterna som den föreslagna avgiftsmodellen ger till statens budget är bl.a. beroende av antalet tillstånd som fördelas. De årliga intäkterna kan dock antas hamna i storleksordning omkring 3 procent av den kommersiella radion reklamintäkter. Det motsvarar i dagsläget ungefär 28–29 miljoner kronor. Hur intäkten utvecklas under tillståndsperioden beror på hur reklammarknaden fortsätter att utvecklas.

I förhållande till nu gällande system ger den föreslagna avgiftsmodellen mer förutsägbara avgiftsintäkter till statens budget. Samtidigt kommer dessa intäkter att vara avsevärt lägre än vad som inbringades vid anbudsförfarandet inför nuvarande tillståndsperiod.

9.3 Konsekvenser för myndigheter

Regeringens bedömning: Förslaget om att ta ut årlig sändningsavgift och möjligheten att återkalla ett tillstånd om avgiften inte betalas innebär en ny uppgift för Mediemyndigheten. Detsamma gäller förslaget om att Mediemyndigheten ska meddela tillstånd för vidaresändning samt bedömningen att tillstånd för sändningar där AM-teknik används kan ges inom det befintliga regelverket för analog kommersiell radio. Förslagen innebär en begränsad ökad arbetsbörda och bedöms sammantaget rymmas inom myndighetens befintliga anslagsramar.

Mediemyndighetens bedömning överensstämmer med regeringens.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Departementspromemorians (Ds 2022:20) bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Mediemyndigheten* gör i huvudsak samma bedömning som regeringen vad gäller konsekvenser av förslagen.

Skälen för regeringens bedömning

Mediemyndigheten

Som nämns i avsnitt 5.3 föreslås att Mediemyndigheten ska ta ut en ansökningsavgift även vid ansökan om tillstånd att sända analog kommersiell radio. Avgiften ska motsvara kostnaderna för myndigheten att handlägga ansökningsärendena. Bedömningen är därför att förslaget inte kommer att medföra något ökat behov av resurser för myndigheten.

Förslaget om sändningsavgifter innebär att Mediemyndigheten ska beräkna och ombesörja att sändningsavgifter för tillstånd att sända analog kommersiell radio betalas in till staten. Till skillnad mot nuvarande reglering är avgiften årlig. Förändringen bedöms inte mer än i ringa omfattning innebära ökad arbetsbörda för myndigheten och bör därför kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

I avsnitt 7.2 görs bedömningen att tillstånd för sändningar där AM-teknik används kan ges inom det befintliga regelverket för analog kommersiell radio. Mediemyndigheten har inte tidigare meddelat tillstånd för sådana sändningar. Gör Mediemyndigheten bedömningen att det finns ett intresse från aktörer att ansöka om tillstånd behöver myndigheten först fastställa sändningsområden i samråd med Post- och telestyrelsen och sedan genomföra en tillståndsprocess. I jämförelse med tillståndsprocesser för analog kommersiell radio där FM-teknik används bedöms dock intresset för tillstånd där AM-teknik används vara betydligt mer begränsat, vilket också innebär att myndighetens kostnader för processen blir mindre.

Regeringen har under den nuvarande tillståndsperioden fått in ett fåtal ansökningar om sändningar till utlandet i form av AM-sändningar. Som inledningsvis nämns föreslås Mediemyndigheten ta ut avgift för ansökan om tillstånd för analog kommersiell radio, vilket även omfattar ansökan om tillstånd för sändningar där AM-teknik används. Hanteringen bedöms därför rymmas inom myndighetens befintliga anslagsramar. Förslagen i övrigt bedöms inte ha några konsekvenser för myndigheten.

Sändningsområden för analog kommersiell radio bestäms av Mediemyndigheten i samråd med Post- och telestyrelsen. Myndigheterna gör som regel en bedömning av hur de tillgängliga frekvensresurserna bör fördelas så att lämpliga sändningsområden skapas. Inför utlysningen av tillstånd för analog kommersiell radio för nästa tillståndsperiod har Mediemyndigheten bedömt att nuvarande sändningsområden kommer att behållas. Regeringen har i avsnitt 7.2 gjort bedömningen att sändningar med AM-teknik bör anses utgöra analog kommersiell radio. Ett samråd blir aktuellt om Mediemyndigheten bedömer att det intresse som finns för AM-sändningar motiverar en tillståndsprocess. Med hänsyn till att antalet sändningsområden och intresset för tillstånden kan antas vara begränsat är bedömningen att hanteringen bör rymmas inom befintliga anslag.

9.4 Konsekvenser för domstolar

Regeringens bedömning: Förslagen bedöms innebära ett mycket begränsat ökat antal överklaganden och hanteringen bör rymmas inom domstolarnas befintliga anslag.

Mediemyndighetens bedömning överensstämmer med regeringens.

Promemorians bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorian saknar en bedömning av konsekvenserna av att ett beslut om att ta ut sändningsavgift kan överklagas.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har uttalat sig särskilt om konsekvenser för domstolar.

Skälen för regeringens bedömning: Den föreslagna nya grunden för återkallelse om tillståndshavaren inte har betalat sändningsavgiften (se avsnitt 6.2.3) kan överklagas. Regeringen föreslår också i avsnitt 6.2.2 att det bör införas en möjlighet att till allmän förvaltningsdomstol överklaga ett beslut om sändningsavgift. Antalet tillstånd för analog kommersiell radio är dock begränsat, för närvarande tre nationella och 35 regionala och lokala tillstånd, vilket medför att det sannolikt endast bör röra sig om ett mycket begränsat antal beslut som överklagas. För det fall ett beslut om sändningsavgift innehåller en uppenbar felaktighet till följd av Mediemyndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller något annat liknande förbiseende får beslutet rättas av Mediemyndigheten i enlighet med vad som följer av 36 § förvaltningslagen (2017:900).

Det ändrade tillståndsförfarandet för analog kommersiell radio som föreslås bör inte innebära några särskilda konsekvenser för domstolar, även om det inte kan uteslutas att förändringen kan leda till fler överklaganden då det tillkommer kriterier som ska beaktas vid tillståndsgivningen. Ett tillstånd att sända kommersiell radio gäller normalt i åtta år, och eventuella överklaganden av beslut kommer därför att göras främst i samband med fördelningen av tillstånd vart åttonde år.

Sammantaget kan antalet överklaganden med anledning av förslagen antas bli mycket begränsat och domstolarnas hantering av dessa bör därmed rymmas inom befintliga anslag.

9.5 Övriga konsekvenser

Regeringens bedömning: Det bör göras en utvärdering av effekterna av förslagen i god tid inför nästa tillståndsperiod 2034–2042.

Mediemyndighetens bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. Det görs dock ingen bedömning kring behovet av en utvärdering av effekterna av förslagen.

Promemorians bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. Det görs dock ingen bedömning kring behovet av en utvärdering av effekterna av förslagen.

Remissinstanserna: *Regelrådet* anser att avsaknaden av information om hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas är bristfällig.

Skälen för regeringens bedömning: I avsnitt 4 beskrivs problemen med nuvarande tillståndsförfarande för analog kommersiell radio och vilken förändring som eftersträvas, samt konsekvenserna av att inte vidta någon åtgärd. Vid det föreslagna urvalsförfarandet vid fördelningen av tillstånd som föreslås gälla både för analog och digital kommersiell radio ska hänsyn tas till lyssnarnas preferenser. Bedömningen är att förutsättningarna att bedriva kommersiell radio kommer förbättras genom förslagen, vilket även förväntas leda till ett större och mer diversifierat utbud för lyssnarna. Det gäller särskilt för digital radio men även på regional och lokal nivå för analog radio, där lägre årliga sändningsavgifter möjliggör för nya och mindre aktörer att komma in på radiomarknaden.

Den föreslagna avgiftsmodellen innebär inga direkta konsekvenser för radiolyssnarna. Som framgår ovan är sändningsavgifterna för tillståndshavarna betydligt lägre än vad de betalat för nuvarande tillståndsperiod. Detta ger bättre ekonomiskt utrymme för investeringar i en framtidssäker radioverksamhet och satsningar på utbud och programverksamhet, vilket gynnar lyssnarna. Det ger också bättre förutsättningar för att frekvensutrymmet tas i anspråk för sändningar, vilket är centralt ur yttrandefrihetssynpunkt.

Den snabba utvecklingen på mediemarknaden och de långa sändningsperioderna gör att det sannolikt kommer finnas behov av att utvärdera effekterna av de föreslagna ändringarna, såsom den nya avgiftsmodellen. En utvärdering bör lämpligen göras i god tid inför nästa tillståndsperiod 2034–2042.

10 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

2 kap.

3 § Mediemyndigheten ska upprätta ett register över dem som

1. har anmält sig enligt 2 § och vilkas verksamhet omfattas av denna lag, eller
2. har sådant tillstånd som avses i 4 kap. 3 §, 11 kap. 1 *och 1 a §§*, 12 kap. 1 § eller 13 kap. *3* §.

Registret får föras med hjälp av automatisk databehandling. Det får bara innehålla sådana uppgifter som avses i 2 § andra och tredje styckena, 5 kap. 11 §, 14 kap. 7 § och 16 kap. 5–9 §§.

Paragrafen innehåller bestämmelser om det register som Mediemyndigheten ska föra.

Ändringarna i *första stycket 2* innebär att 11 kap. 1 a §, som är ny, läggs till samt att en hänvisning ändras. Övervägandena i denna del finns i avsnitt 7.1.

3 kap.

1 § I denna lag avses med

1. *annonser*: reklam och andra meddelanden som utan att vara reklam sänds på uppdrag av någon annan och som har till syfte att främja en sak eller en idé;
2. *annonsering med delad skärm*: sändning av en annons samtidigt med en annan sändning;
3. *användargenererad video*: en uppsättning rörliga bilder med eller utan ljud som utgör ett enskilt inslag som skapats av en användare och laddats upp på en videodelningsplattform av samma eller någon annan användare;
4. *audiovisuellt kommersiellt meddelande*: produktplacering, sponsring, reklam, försäljningsprogram eller liknande som åtföljer eller ingår i en användargenererad video eller ett tv-program;
5. *beställradio*: en tjänst där en leverantör av medietjänster i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten ljudradioprogram med hjälp av elektroniska kommunikationsnät
   a) på begäran av användaren,
   b) vid en tidpunkt som användaren väljer, och
   c) från en katalog med program som leverantören har valt ut;
6. *beställ-tv*: en tjänst där en leverantör av medietjänster i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät
   a) på begäran av användaren,
   b) vid en tidpunkt som användaren väljer, och
   c) från en katalog med program som leverantören har valt ut;
7. *försäljningsprogram*: program där mottagare av programmet erbjuds att beställa varor och tjänster;
8. *kommersiell radio*: tillståndspliktiga ljudradiosändningar som
   a) inte kräver tillstånd av regeringen,
   b) inte endast får äga rum under en begränsad tid *eller avser vidaresändning av programtjänster* enligt 11 kap. *1 a §,* eller
   c) inte är närradio;
9. *leverantör av medietjänster*: den som

a) har det redaktionella ansvaret för valet av innehåll i en ljudradio- eller tv-sändning, beställradio, beställ-tv eller sökbar text-tv, och

b) avgör hur innehållet struktureras;

10. *leverantör av videodelningsplattform*: den som tillhandahåller en videodelningsplattform;

11. *ljudradiosändning*: en sändning av ljudradioprogram med hjälp av elektroniska kommunikationsnät som

a) en leverantör av medietjänster tillhandahåller,

b) är riktad till allmänheten, och

c) är avsedd att tas emot med tekniska hjälpmedel;

12. *närradio*: lokala ljudradiosändningar för föreningslivet och registrerade trossamfund;

13. *närradioförening*: en sammanslutning av flera tillståndshavare i ett sändningsområde för gemensamma närradioändamål;

14. *produktplacering*: förekomsten i ett program eller i en användargenererad video av en vara, en tjänst eller ett varumärke, om detta sker i marknadsföringssyfte och mot betalning eller liknande ersättning till leverantören av medietjänsten eller videodelningsplattformen, eller till den som skapat eller laddat upp en användargenererad video på en videodelningsplattform, dock inte när varan eller tjänsten är av obetydligt värde och har tillhandahållits gratis;

15. *programföretag*: en leverantör av medietjänster som tillhandahåller ljudradiosändningar, tv-sändningar eller sökbar text-tv;

16. *programtjänst*: ett samlat utbud av ljudradio- eller tv-program eller sökbar text-tv som sänds under en gemensam beteckning;

17. *reklam*: varje form av meddelande

a) som sänds antingen mot betalning eller liknande ersättning eller som utgör egenreklam, och

b) som syftar till att i näringsverksamhet marknadsföra varor, tjänster, fast egendom, arbetstillfällen eller andra nyttigheter;

18. *sponsring*: bidrag som någon som inte tillhandahåller eller producerar ljudradio, beställradio, tv-sändning, beställ-tv, sökbar text-tv, videodelningsplattform eller användargenererad video ger för att finansiera dessa tjänster, program eller videor i syfte att främja bidragsgivarens namn, varumärke, anseende, verksamhet, produkt eller intresse;

19. *sändning som är riktad till allmänheten*: en sändning som samtidigt och utan särskild begäran är tillgänglig för vem som helst som vill ta emot den;

20. *sökbar text-tv*: en sändning via elektroniska kommunikationsnät som huvudsakligen består av text, grafik eller stillbilder, med eller utan ljud, som

a) en leverantör av medietjänster tillhandahåller,

b) är riktad till allmänheten,

c) är avsedd att tas emot med tekniska hjälpmedel, och

d) låter användaren själv välja vilken del av innehållet som han eller hon vill ta del av och vid vilken tidpunkt det ska ske;

21. *tv-program*: program som huvudsakligen består av rörliga bilder med eller utan ljud som ingår i tv-sändning eller i beställ-tv;

22. *tv-sändning*: en sändning av eller att sända tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät där sändningen

a) tillhandahålls av en leverantör av medietjänster,

b) är riktad till allmänheten, och

c) är avsedd att tas emot med tekniska hjälpmedel;

23. *videodelningsplattform*: en tjänst där tjänsten eller en väsentlig funktion i den som huvudsakligt syfte har att, med hjälp av elektroniska kommunikationsnät i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahålla allmänheten användargenererade videor eller tv-program som leverantören av tjänsten organiserar men inte har redaktionellt ansvar för;

24. *virtuell annonsering*: sändning av meddelanden som på elektronisk väg fogas in i tv-bilden på fasta föremål, som normalt används för annonser, eller på marken där annonser kan placeras ut fysiskt.

Paragrafen innehåller definitioner av de begrepp som förekommer i lagen. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Ändringen i *punkt 8 b*, där kommersiell radio definieras, är en följd av att bestämmelser om tidsbegränsade tillstånd och tillstånd att vidaresända programtjänster som Mediemyndigheten får ge finns i 11 kap. 1 a §, som är ny.

11 kap.

1 § *Regeringen ger tillstånd* att sända ljudradio om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen ge tillstånd att sända ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när regeringen ger tillstånd att sända ljudradio. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Som en följd av att ljudradiosändningar till utlandet inte längre regleras särskilt i lagen tas bestämmelserna om sådana sändningar i nuvarande första stycket andra meningen och i andra stycket bort. Eftersom regeringen ger tillstånd att sända ljudradio om verksamheten finansieras med public service-avgift kommer det även i fortsättningen vara regeringen som ger tillstånd till public service att sända ljudradio till utlandet.

Bestämmelserna om tidsbegränsade tillstånd att sända ljudradio som finns i nuvarande tredje stycket, överförs till den nya bestämmelsen 11 kap. 1 a §.

Övriga ändringar är språkliga och redaktionella.

1 a § *Mediemyndigheten får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio.*

Myndigheten får också ge tillstånd att vidaresända programtjänster som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av ett programföretag.

Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar med tillstånd enligt första och andra styckena.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om att Mediemyndigheten får ge tidsbegränsade tillstånd att sända ljudradio och tillstånd att vidaresända programtjänster. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Enligt *första stycket* får Mediemyndigheten ge tillfälliga tillstånd att sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio. Tillstånd att sända får gälla under en begränsad tid om högst två veckor. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 11 kap. 1 § tredje stycket första meningen.

Av *andra stycket* följer att Mediemyndigheten får ge tillstånd till s.k. vidaresändningar. Det handlar främst om sändningar till utlandet av programtjänster, dvs. kanaler, som inte är avsedda för en svensk publik, men som av mottagnings- och frekvensmässiga skäl sänds från Sverige. Sådana tillstånd till vidaresändning har tidigare getts av regeringen enligt nuvarande 11 kap. 1 § första stycket andra meningen. Denna bestämmelse

tas dock bort eftersom ljudradiosändningar till utlandet inte längre regleras särskilt i lagen.

I *tredje stycket* anges att Mediemyndigheten får besluta att 14 och 15 kap., som innehåller innehålls- och reklamregler, inte ska tillämpas på sändningar med tillstånd som gäller en begränsad tid enligt första stycket och vidaresändningar enligt andra stycket. I fråga om tillstånd som gäller en begränsad tid motsvarar bestämmelsen nuvarande 11 kap. 1 § tredje stycket andra meningen. För vidaresändningar, som regeringen enligt nuvarande bestämmelser i 11 kap. 1 § första stycket andra meningen ger tillstånd till, motsvarar bestämmelsen nuvarande 11 kap. 1 § andra stycket.

4 § Ett tillstånd som beviljats av regeringen att sända ljudradio ska gälla i åtta år om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

Ett tillstånd som beviljats av regeringen *enligt 1 § andra stycket* ska gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

Ett tillstånd som beviljats av Mediemyndigheten enligt 1 a § andra stycket ska gälla för en viss tid som bestäms av myndigheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om giltighetstiden för tillstånd att sända annan ljudradio än närradio och kommersiell radio. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Ändringen i *andra stycket,* som innebär att en hänvisning till 11 kap. 1 § andra stycket läggs till, är en följd av de ändringar som görs i den paragrafen.

I *tredje stycket*, som är nytt, anges att ett tillstånd till s.k. vidaresändningar av programtjänster som Mediemyndigheten beviljar enligt 11 kap. 1 a § andra stycket ska gälla för en viss tid som bestäms av myndigheten.

13 kap. Tillstånd att sända kommersiell radio

Sändningsområden för analog kommersiell radio

1 § Mediemyndigheten ska bestämma sändningsområdenas omfattning för analog kommersiell radio med hänsyn till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio.

Myndigheten ska samråda med Post- och telestyrelsen i frågor om sändningsområdenas omfattning.

Flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om sändningsområden för analog kommersiell radio. Paragrafen motsvarar nuvarande 13 kap. 2 § (jfr prop. 2016/17:136 s. 44 och 45). Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Sändningsutrymme för digital kommersiell radio

2 § Regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för digital kommersiell radio.

Mediemyndigheten ska bestämma hur sändningsutrymmet för digital kommersiell radio ska få användas i olika sändningsområden. Hänsyn ska tas till

vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio.

Flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om sändningsutrymme för digital kommersiell radio. Paragrafen utformas efter synpunkter från *Lagrådet*. Övervägandena finns i avsnitt 5.5.

Av *första stycket,* som motsvarar nuvarande 13 kap. 22 §, följer att regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för digital kommersiell radio (jfr prop. 2009/10:115 s. 308).

Andra stycket innebär att Mediemyndigheten bestämmer hur sändningsutrymmet får användas i olika sändningsområden, dvs. olika delar av landet, exempelvis genom antalet programtjänster, dvs. kanaler, som samtidigt kan sändas i ett sändarnät. Hänsyn ska tas till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio. Att främja konkurrens och mångfald innebär att användandet av sändningsutrymmet ska ge förutsättningar för flera av varandra oberoende tillståndshavare att verka på radiomarknaden i konkurrens om lyssnare och annonsörer. Uttrycket hela radioområdet innebär att myndigheten ska ta hänsyn till både förhållandena inom den kommersiella radion och till möjligheterna för den kommersiella radion att konkurrera med radio från public service (jfr prop. 2016/17:136 s. 44).

Av *tredje stycket* framgår att flera tillstånd får ges för samma sändningsområde. Bestämmelsen motsvarar 13 kap. 1 § tredje stycket, som gäller för analog kommersiell radio. Sändningsutrymmet som får upplåtas för digital kommersiell radio kan för närvarande omfatta hela landet och kan också brytas ned på regional nivå. De tillstånd att sända digital kommersiell radio som hittills getts har i huvudsak varit nationella med ett sändningsområde som omfattat hela landet.

Vem som ger tillstånd

3 § Mediemyndigheten ger tillstånd att sända kommersiell radio.

I paragrafen, som är ny, anges att det är Mediemyndigheten som ger tillstånd att sända kommersiell radio, dvs. såväl analog som digital. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Bestämmelsen motsvarar nuvarande 13 kap. 1 § (jfr prop. 2009/10:115 s. 304).

Ansökningsförfarandet

4 § Inför att en ny tillståndsperiod inleds ska Mediemyndigheten ange sista dag för att ansöka om tillstånd, första dag då sändningar får äga rum med stöd av tillståndet och sändningsutrymmets respektive sändningsområdets omfattning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om ansökningsförfarandet för tillstånd att sända kommersiell radio. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Av *första stycket* framgår vilka uppgifter Mediemyndigheten ska ange inför att en ny tillståndsperiod inleds. Enligt 13 kap. 10 § gäller ett tillstånd att sända kommersiell radio i åtta år. De uppgifter som framgår av första stycket ska således anges inför att en ny sådan åttaårig tillståndsperiod inleds. Bestämmelsen motsvarar delvis nuvarande 13 kap. 6 § första stycket och 24 § (jfr prop. 2009/10:115 s. 305 och 309).

I *andra stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla. Föreskrifterna kan avse ansökningsförfarandet både inför en ny tillståndsperiod och när tillstånd kan sökas under en pågående tillståndsperiod.

Innebörden av ett tillstånd

5 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio innebär rätt att bedriva sådana sändningar som kan tas emot med god hörbarhet inom det sändningsområde som anges i tillståndet.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om innebörden av ett tillstånd att sända kommersiell radio. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Bestämmelsen, som motsvarar nuvarande 13 kap. 3 §, har hittills endast gällt för analog kommersiell radio och ska nu gälla även för digital kommersiell radio (jfr prop. 2009/10:115 s. 304). Med god hörbarhet avses för digital kommersiell radio att nå ut till den högsta befolkningstäckningen i det sändningsområde som ska nås enligt villkoren som anges i tillståndet.

Vem som kan få tillstånd

6 § Tillstånd att sända kommersiell radio får endast ges till en fysisk eller juridisk person som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden. Tillstånd att sända digital kommersiell radio får därutöver endast ges till den som är beredd att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om vem som kan få tillstånd att sända kommersiell radio. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Bestämmelsen motsvarar nuvarande 13 kap. 4 § första stycket och 23 § första stycket (jfr prop. 2009/10:115 s. 219–224, 304 och 308).

7 § Staten, en region eller en kommun får inte inneha tillstånd att sända kommersiell radio, varken direkt eller indirekt genom

1. ett företag i vilket staten eller en eller flera regioner eller kommuner har en del som för dem gemensamt motsvarar minst 20 procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal har ett bestämmande inflytande, eller
2. ett företag som enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) är ett dotterföretag till ett företag som avses i 1.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om ett förbud för staten, en region eller en kommun att inneha tillstånd att sända kommersiell radio. Paragrafen motsvarar nuvarande 13 kap. 4 § andra stycket (jfr prop.

2009/10:115 s. 308). De ändringar som gjorts i förhållande till den paragrafen är endast språkliga. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen

8 § Mediemyndigheten ska vid fördelningen av tillstånd att sända kommersiell radio beakta att utrymmet för sändningarna ska kunna tas i anspråk

1. för olika programtjänster så att sändningarna tillgodoser olika intressen och smakriktningar,
2. för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster, och
3. av flera av varandra oberoende programföretag.

Mediemyndigheten får vid fördelningen av tillstånd även ta hänsyn till om en sökande har tidigare erfarenhet av kommersiell radio eller av andra ljudmedier och har förutsättningar att bedriva långsiktig kommersiell radioverksamhet.

I paragrafen, som är ny, anges vad som ska beaktas vid fördelningen av tillstånd att sända kommersiell radio. Övervägandena finns i avsnitt 5.1 och 5.2.

Första stycket, som motsvarar nuvarande 13 kap. 26 §, har hittills endast gällt för digital kommersiell radio och ska nu gälla även för analog kommersiell radio (jfr prop. 2009/10:115 s. 309). Hur tillstånd fördelas beror på vilka aktörer som söker tillstånd och hur dessa aktörers programförklaringar ser ut. Exempel på vad en programförklaring kan ha för inriktning är musik, sport, kultur, barnprogram eller samhällsbevakning (jfr prop. 2009/10:115 s. 309).

Enligt *första stycket 1* ska de olika programtjänsterna, dvs. kanalerna, tillgodose olika intressen och smakriktningar. Det innebär att Mediemyndigheten vid fördelningen av tillstånd ska göra en samlad bedömning utifrån de ansökningar som kommit in. Myndigheten ska vid bedömningen beakta att programutbudet, sett som en helhet, kommer att tilltala en bred allmänhet där olika intressen och smakriktningar är företrädda (jfr prop. 2009/10:115 s. 309).

Enligt *första stycket 2* ska Mediemyndigheten vid fördelningen av tillstånd ta hänsyn till hela det utbud av programtjänster inom kommersiell radio som är tillgängligt inom samma område. Vid fördelningen av exempelvis ett analogt regionalt eller lokalt tillstånd får myndigheten beakta andra analoga tillstånd i samma område samt de nationella analoga tillstånden, och eventuella digitala tillstånd, som kan tas emot i sändningsområdet.

Enligt *första stycket 3* ska ägarförhållandena hos de sökande beaktas så att flera av varandra oberoende programföretag kan konkurrera om lyssnarna (jfr prop. 2009/10:115 s. 231).

Av *andra stycket* framgår att Mediemyndigheten vid fördelningen av tillstånd utöver vad som ska beaktas enligt första stycket 1–3 även får ta hänsyn till om den som ansöker om tillstånd har tidigare erfarenhet av kommersiell radio eller av andra ljudmedier och har förutsättningar att kunna bedriva långsiktig kommersiell radioverksamhet. Hänsyn får tas till om den sökande har erfarenhet av radioverksamhet i det aktuella sändningsområdet eller på radiomarknaden i stort. Tidigare erfarenhet bör också kunna tillmätas betydelse vid fördelningen av tillstånd på ett sätt som innebär att t.ex. tidigare inarbetade frekvenser kan beaktas. Hänsyn får även tas till om den sökande har annan relevant erfarenhet av

ljudmedier, t.ex. nyhetsmedier som bedriver radioverksamhet som består av poddar.

Tillståndsvillkor

9 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio får förenas med villkor som avser skyldighet att

1. sända i en viss del av sändningsområdet eller så att en viss del av befolkningen inom området nås,
2. sända under en viss minsta tid,
3. använda en viss sändningsteknik och att samarbeta med andra tillståndshavare i tekniska frågor,
4. använda en viss teknik för sådan inspelning som avses i 16 kap. 11 §,
5. sända ett mångsidigt programutbud,
6. utforma sändningarna på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, och
7. inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning.

Innan Mediemyndigheten fattar beslut om tillstånd ska den sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som myndigheten avser att förena med tillståndet. Ett beslut om tillstånd får inte innehålla andra programrelaterade villkor än de som den sökande godtagit.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om de villkor som ett tillstånd att sända kommersiell radio får förenas med. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Första stycket 1–4 motsvarar nuvarande 13 kap. 9 § första stycket 1–4 och 27 § första stycket (jfr prop. 2009/10:115 s. 222, 223, 232, 233, 306 och 309).

Enligt *första stycket 5* får ett tillstånd att sända kommersiell radio förenas med villkor om krav på ett mångsidigt programutbud. Punkten, som motsvarar nuvarande 13 kap. 27 § första stycket 1, har hittills endast gällt för digital kommersiell radio och ska nu gälla även för analog kommersiell radio (jfr prop. 2009/10:115 s. 309).

Enligt *första stycket 6* får ett tillstånd att sända kommersiell radio förenas med villkor om krav på att utforma sändningarna på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Punkten, som motsvarar nuvarande 13 kap. 27 § första stycket 2, har hittills endast gällt för digital kommersiell radio och ska nu gälla även för analog kommersiell radio (jfr prop. 2009/10:115 s. 309 och 310).

Enligt *första stycket 7* får ett tillstånd att sända kommersiell radio förenas med villkor om att inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning. Punkten, som motsvarar nuvarande 13 kap. 27 § första stycket 3, har hittills endast gällt för digital kommersiell radio och ska nu gälla även för analog kommersiell radio (prop. 2009/10:115 s. 232).

Av *andra stycket första meningen* följer att den sökande ska ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som Mediemyndigheten avser att förena med ett tillstånd. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 13 kap. 9 § andra stycket och 27 § andra stycket första meningen (jfr prop. 2009/10:115 s. 233 och 310).

Andra stycket andra meningen, som motsvarar nuvarande 13 kap. 27 § andra stycket andra meningen, har hittills endast gällt för digital

kommersiell radio och ska nu gälla även för analog kommersiell radio. Av bestämmelsen följer att ett beslut om tillstånd inte får innehålla andra programrelaterade villkor än de som den sökande godtagit. Med programrelaterade villkor avses sådana villkor som handlar om innehållet i ett program (jfr prop. 2009/10:115 s. 310).

Tillståndens giltighetstid

10 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio gäller i åtta år.

Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om ett tillstånds giltighetstid. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 13 kap. 30 § (jfr prop. 2009/10:115 s. 310 och 311 samt prop. 2014/15:118 s. 45). Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Överlåtelse av tillstånd

11 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio får överlåtas om Mediemyndigheten medger det. Ett sådant medgivande får bara lämnas om

1. förvärvaren uppfyller förutsättningarna i 6 §,
2. förvärvaren inte är en sådan aktör som anges i 7 §,
3. överlåtelsen inte för med sig att ägarkoncentrationen bland dem som har tillstånd att sända kommersiell radio ökar i mer än begränsad omfattning, och
4. överlåtelsen inte medför en påtaglig minskning av mångfalden i utbudet av tillståndspliktiga programtjänster.

En överlåtelse som inte medges är utan verkan.

Av paragrafen, som är ny, följer att Mediemyndigheten får medge att ett tillstånd att sända kommersiell radio får överlåtas, om vissa angivna förutsättningar är uppfyllda. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Bestämmelsen motsvarar delvis vad som gäller enligt nuvarande 13 kap. 18 och 28 §§ (jfr prop. 2009/10:115 s. 307 och 310 samt prop. 2011/12:151 s. 35).

Första stycket 1, som motsvarar nuvarande 13 kap. 28 § första stycket 1, har hittills endast gällt för digital kommersiell radio och ska nu gälla även för analog kommersiell radio. Enligt punkten krävs att förvärvaren uppfyller förutsättningarna för vem som kan få tillstånd enligt 6 §. Det innebär bl.a. att även en förvärvare av ett tillstånd ska ha finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden, dvs. den resterande delen av tillståndsperioden.

Enligt *första stycket 2* får medgivande bara lämnas om förvärvaren inte är en sådan aktör som anges i 7 §, dvs. staten, en region eller en kommun. Punkten motsvarar vad som gäller enligt nuvarande 13 kap. 18 § och 28 § första stycket 1.

Första stycket 3, som motsvarar nuvarande 13 kap. 28 § första stycket 2, har hittills endast gällt för digital kommersiell radio och ska nu även gälla för analog kommersiell radio. Enligt punkten får en överlåtelse medges endast om överlåtelsen inte medför att ägarkoncentrationen bland dem som har tillstånd att sända kommersiell radio ökar i mer än begränsad omfattning (jfr prop. 2009/10:115 s. 235 och 310).

Första stycket 4, som motsvarar nuvarande 13 kap. 28 § första stycket 3, har hittills endast gällt för digital kommersiell radio och ska nu gälla även för analog kommersiell radio. Enligt punkten får en överlåtelse medges endast om överlåtelsen inte medför en påtaglig minskning av mångfalden i utbudet av tillståndspliktiga programtjänster (jfr prop. 2009/10:115 s. 235 och 310).

Av *andra stycket,* som motsvarar nuvarande 13 kap. 18 § andra stycket och 28 § andra stycket, följer att en överlåtelse som inte medges är utan verkan. Ett beslut att inte medge en överlåtelse får överklagas (20 kap. 2 § första stycket 2 radio- och tv-lagen).

12 § Den som förvärvar ett tillstånd att sända kommersiell radio övertar överlåtarens rättigheter och skyldigheter enligt denna lag för tiden efter Mediemyndighetens beslut om medgivande.

Om ett föreläggande enligt 17 kap. 11 § första stycket 3 eller 8 har meddelats mot den tidigare innehavaren, gäller föreläggandet även mot den nya innehavaren. Mediemyndigheten ska i samband med att den medger överlåtelsen informera den nya innehavaren om detta. Om den nya innehavaren inte informeras gäller inte föreläggandet. Ett vite som föreläggandet förenats med gäller inte mot den nya innehavaren.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om rättigheter och skyldigheter för den som förvärvar ett tillstånd att sända kommersiell radio. Bestämmelsen motsvarar vad som gäller enligt nuvarande 13 kap. 19 och 29 §§ (jfr prop. 2009/10:115 s. 307 och 310). De ändringar som gjorts i förhållande till dessa paragrafer är endast språkliga och redaktionella. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Tillståndets upphörande vid konkurs, likvidation och dödsfall

13 § Om en tillståndshavare försätts i konkurs eller går i likvidation upphör tillståndet att gälla tre månader efter beslutet om konkurs respektive likvidation. Om en tillståndshavare avlider upphör tillståndet att gälla tre månader efter dödsfallet.

Om det har kommit in en begäran om medgivande till överlåtelse av tillståndet till Mediemyndigheten innan tillståndet upphört att gälla ska begäran prövas enligt 11 §.

Paragrafen, som är ny, reglerar ett tillstånds upphörande vid konkurs, likvidation och dödsfall. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 13 kap. 32 § (jfr prop. 2009/10:115 s. 311). De ändringar som gjorts i förhållande till den paragrafen är endast språkliga och redaktionella. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Avgifter

Ansökningsavgift

14 § Mediemyndigheten ska ta ut en avgift av den som ansöker om tillstånd att sända kommersiell radio eller om medgivande till överlåtelse av ett sådant tillstånd.

Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om ansökningsavgift vid ansökan om tillstånd att sända kommersiell radio. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Enligt *första stycket* ska Mediemyndigheten ta ut en ansökningsavgift av den som ansöker om tillstånd att sända kommersiell radio eller om medgivande till överlåtelse av ett sådant tillstånd. Bestämmelsen, som motsvarar nuvarande 13 kap. 25 §, har hittills endast gällt för digital kommersiell radio och ska nu gälla även för analog kommersiell radio (jfr prop. 2009/10:115 s. 309).

Enligt *andra stycket,* som motsvarar nuvarande 13 kap. 25 § andra stycket, ska avgiften täcka Mediemyndighetens administrativa kostnader, dvs. kostnaderna för att handlägga ärendena om tillstånd. I förhållande till nuvarande paragraf har det förtydligats att avgiften ”ska” och inte ”får” motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena. Någon rätt att återfå avgiften om den sökande inte får tillstånd föreligger inte (jfr prop. 2009/10:115 s. 309).

Årlig sändningsavgift

15 § Mediemyndigheten ska ta ut en årlig sändningsavgift av den som har fått tillstånd att sända analog kommersiell radio.

Sändningsavgifterna ska beräknas genom att ett belopp som uppgår till 3 procent av den kommersiella radions reklamintäkter under närmast föregående kalenderår fördelas mellan samtliga tillgängliga tillstånd utifrån folkmängden i de sändningsområden som tillstånden omfattar.

Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten sätta ned sändningsavgiften eller beräkna avgiften utifrån en annan tidsperiod än det närmast föregående kalenderåret.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om årlig sändningsavgift. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Av *första stycket* följer att Mediemyndigheten ska ta ut en årlig sändningsavgift av den som har fått tillstånd att sända analog kommersiell radio.

Av *andra stycket,* som i allt väsentligt utformas enligt *Lagrådets* förslag, framgår hur sändningsavgifterna ska beräknas. Med den kommersiella radions reklamintäkter under närmast föregående kalenderår avses intäkter från både analog och digital kommersiell radio. Det åligger Mediemyndigheten att utifrån tillgängliga uppgifter om dessa intäkter ta fram underlag för beräkningen, exempelvis genom branschstatistik. Vid beräkningen ska ett belopp som uppgår till 3 procent av dessa reklamintäkter fördelas på samtliga tillgängliga tillstånd utifrån folkmängden i de sändningsområden som tillstånden omfattar. Med samtliga tillgängliga tillstånd avses både tillstånd att sända analog kommersiell radio som fördelats och eventuella tillstånd som kan fördelas. Storleken på sändningsavgiften för ett tillstånd påverkas därmed inte av om alla tillstånd fördelas eller av att tillstånd återkallas under tillståndsperioden. Att beloppet ska fördelas på samtliga tillgängliga tillstånd utifrån folkmängden i de sändningsområden som tillstånden omfattar innebär att avgiften för ett nationellt tillstånd vars sändningsområde omfattar i princip hela landet och därmed hela befolkningen blir högre än för ett tillstånd som omfattar ett regionalt eller lokalt sändningsområde. Den närmare

fördelningen av beloppet mellan tillstånden utifrån folkmängden i de sändningsområden som de omfattar kan regeringen ange genom verkställighetsföreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 7 § första stycket 1 regeringsformen. Regeringen kan även meddela andra verkställighetsföreskrifter som rör sändningsavgiften, exempelvis när och hur avgiften ska betalas. Regeringen får också enligt 8 kap. 11 § regeringsformen bemyndiga en myndighet att meddela sådana verkställighetsföreskrifter.

Enligt *tredje stycket* får Mediemyndigheten, om det finns särskilda skäl, sätta ned sändningsavgiften eller beräkna avgiften utifrån en annan tidsperiod än det närmast föregående kalenderåret. Sådana särskilda skäl får anses föreligga om en tillståndshavare ges ett tillstånd när delar av tillståndsåret redan har passerat och det endast återstår t.ex. fem månader av tillståndsåret. Särskilda skäl att beräkna avgiften utifrån en annan tidsperiod än det närmast föregående kalenderåret får anses föreligga om det inte finns något underlag att utgå ifrån under denna period. Avgiften bör i ett sådant fall beräknas utifrån den närmaste tolvmånadersperiod då ett sådant underlag finns tillgängligt.

Ränta

16 § Ränta ska betalas på sändningsavgiften från förfallodagen. Räntan beräknas på det sätt som anges i 6 § räntelagen (1975:635).

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om ränta och sättet att beräkna ränta. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Enligt *första meningen* ska ränta betalas på sändningsavgiften från förfallodagen.

Av *andra meningen*, som motsvarar nuvarande 13 kap. 12 § andra meningen, framgår hur räntan på en avgift som är förfallen till betalning ska beräknas (jfr prop. 2009/10:115 s. 306).

Verkställighet

17 § Ett beslut om sändningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken även om det inte har fått laga kraft, om inte något annat anges i beslutet.

Paragrafen, som är ny, reglerar verkställighet av ett beslut om sändningsavgift innan beslutet har fått laga kraft. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Bestämmelsen motsvarar delvis nuvarande 13 kap. 14 § (jfr prop. 2009/10:115 s. 307). Den innebär att ett beslut om sändningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken även om beslutet har överklagats och därför inte fått laga kraft. Detta gäller om inte något annat anges i beslutet.

Betalningsansvar och indrivning

18 § För sändningsavgift enligt 15 § och ränta enligt 16 § tillämpas 59 kap. 13, 16, 17, 21, 26 och 27 §§ samt 70 kap. 1–4 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244).

Vid tillämpningen av första stycket ska det som sägs i skatteförfarandelagen om Skatteverket i stället gälla Mediemyndigheten.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om betalningsansvar och indrivning. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 13 kap. 15 § (jfr prop. 2009/10:115 s. 307). Ändringarna i förhållande till nuvarande paragraf är endast redaktionella. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Delägare i handelsbolag

19 § Mediemyndigheten beslutar om ansvar när det gäller sändningsavgift för delägare i handelsbolag enligt 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag.

Om ett sådant beslut har fattats, ska det som föreskrivs om tillståndshavare gälla ansvarig delägare och det som föreskrivs om sändningsavgift gälla för de belopp som delägaren är betalningsskyldig för.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om betalningsskyldighet för delägare i handelsbolag och motsvarar nuvarande 13 kap. 16 § (jfr prop. 2009/10:115 s. 307). Ändringarna i förhållande till nuvarande paragraf är endast språkliga och redaktionella. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Betalningssäkring

20 § Bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244) om betalningssäkring ska tillämpas på sändningsavgift enligt denna lag.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om betalningssäkring och den motsvarar nuvarande 13 kap. 21 § (jfr prop. 2009/10:115 s. 308 och prop. 2010/11:166 s. 283 och 284). Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Anstånd att betala sändningsavgift och ränta

21 § Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten besluta om anstånd med betalning av sändningsavgift och ränta.

Paragrafen, som är ny, reglerar anstånd att betala sändningsavgift och ränta och motsvarar nuvarande 13 kap. 17 § (jfr prop. 2009/10:115 s. 307). Ändringen i förhållande till nuvarande paragraf är endast språklig. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Betalningsskyldighet om tillståndet upphör att gälla

22 § Om ett tillstånd återkallas enligt 18 kap. 1 eller 5 § eller upphör att gälla enligt 13 §, upphör även skyldigheten att betala sändningsavgift för kommande år under tillståndsperioden.

Det föreligger dock skyldighet att betala sändningsavgift för det närmast följande tillståndsåret om ett tillstånd återkallas på begäran av tillståndshavaren enligt 18 kap. 1 § och återkallelsen kommer in till Mediemyndigheten när 90 dagar eller mindre återstår av det innevarande tillståndsåret.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om betalningsskyldighet för kommande årliga sändningsavgifter om ett tillstånd upphör att gälla. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

Enligt *första stycket* upphör skyldigheten att betala kommande sändningsavgifter om en tillståndshavare begär att ett tillstånd ska

återkallas (18 kap. 1 §), om tillståndet återkallas av något annat skäl som anges i 18 kap. 5 § eller om tillståndet upphör att gälla till följd av att en tillståndshavare försätts i konkurs, går i likvidation eller avlider (13 kap. 13 §).

Av *andra stycket* följer att betalningsskyldighet för det närmast följande tillståndsåret dock föreligger vid en tillståndshavares egen återkallelse enligt 18 kap. 1 § om återkallelsen kommer in till Mediemyndigheten när 90 dagar eller mindre återstår av det innevarande tillståndsåret. Om tillståndshavaren lämnar in en begäran om återkallelse senare än den tidpunkt som anges i bestämmelsen kvarstår således skyldigheten att betala sändningsavgift i ytterligare ett år.

Om sändningsavgift har betalats och tillståndet upphör att gälla

23 § En tillståndshavare som överlåter sitt tillstånd har inte rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats. Detsamma gäller om ett tillstånd

1. återkallas på begäran av tillståndshavaren enligt 18 kap. 1 §,
2. upphör att gälla enligt 13 § till följd av att tillståndshavaren försätts i konkurs, går i likvidation eller avlider, eller
3. återkallas enligt 18 kap. 5 §.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om vad som händer om sändningsavgift har betalats och tillståndet upphör att gälla. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.5.

Bestämmelsen motsvarar i huvudsak vad som gäller enligt nuvarande 13 kap. 20 §. I förhållande till nuvarande paragraf har en ändring gjorts i *punkt 3* så att det framgår att en tillståndshavare inte har rätt att återfå sändningsavgift vid återkallelse av ett tillstånd enligt 18 kap. 5 §, oavsett om det är Mediemyndigheten eller en domstol som fattat beslut om återkallelsen. Detta innebär att också återkallelser på grund av yttrandefrihetsbrott, som beslutas av domstol, omfattas av bestämmelsen. Den nuvarande tredje punkten omfattar enligt ordalydelsen enbart situationen då ett tillstånd återkallas av Mediemyndigheten (jfr prop. 2009/10:115 s. 241 och 308).

16 kap.

2 § Granskningsnämnden för radio och tv övervakar genom granskning i efterhand om program som har sänts i tv, sökbar text-tv eller ljudradio eller som har tillhandahållits i beställradio som finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst eller i beställ-tv står i överensstämmelse med denna lag och de programrelaterade villkor som kan gälla för tjänsterna.

Nämnden har även tillsyn när det gäller bestämmelserna om tillgänglighet i 5 kap. 12 § om beslutet har fattats av regeringen och bestämmelserna i 9 a kap. 4–9 §§ om produktplacering, sponsring och reklam.

Sändningar som sker med stöd av tillstånd till vidaresändning enligt 4 kap. 7 § *eller 11 kap. 1 a § andra stycket* ska inte granskas av granskningsnämnden för radio och tv.

Nämnden ska anmäla till Justitiekanslern, om den finner att

1. en sändning eller ett tillhandahållande innehåller våldsskildringar eller pornografiska bilder i strid med 5 kap. 2 §, eller
2. en sändning har ett innehåll i strid med 5 kap. 14 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om granskningsnämnden för radio och tv:s granskning. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Genom ändringen i *tredje stycket* anges att granskningsnämnden för radio och tv inte ska granska sändningar av ljudradio, om tillståndet är begränsat till vidaresändning.

3 § Mediemyndigheten har tillsyn över att programföretagen följer sådana villkor som har beslutats med stöd av 4 kap. 9 § 1–4, 6–9, 16 och 17, 11 kap. 3 § andra stycket 1–3, 5–8, 16 och 17 samt 13 kap. 9 § *första stycket 1–4 och 7.*

Myndigheten har även tillsyn när det gäller bestämmelserna om

1. exklusiva rättigheter i 5 kap. 9 §,
2. tillgänglighet i 5 kap. 12 § om beslutet har fattats av myndigheten, och
3. lämpliga åtgärder i 9 a kap. 1, 3 och 13 §§.

Därutöver har myndigheten tillsyn över att en sådan leverantör av medietjänster som anges i 2 kap. 1 § första stycket följer bestämmelsen om tillhandahållande av information i 2 kap. 1 § andra stycket 5.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Mediemyndighetens tillsyn över att programföretag följer sådana villkor som beslutats enligt bestämmelser i radio- och tv-lagen. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Hänvisningen i *första stycket* till 13 kap. 9 § första stycket 7 innebär att Mediemyndigheten har tillsyn över att ett programföretag följer villkor i ett sändningstillstånd om att inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning. Hittills har ett sådant villkor enbart kunnat ställas upp i tillstånd att sända digital kommersiell radio (nuvarande 13 kap. 27 § första stycket 3). I och med det ändrade tillståndsförfarandet för analog kommersiell radio kan villkoret även ställas upp i sådana tillstånd. Övriga ändringar är endast redaktionella.

12 § Den som har tillstånd att sända kommersiell radio ska årligen till Mediemyndigheten redovisa hur de skyldigheter som avses i 13 kap. *9 § första stycket 5 och 6* har uppfyllts.

Paragrafen innehåller bestämmelser om redovisningsskyldighet för den som har tillstånd att sända kommersiell radio. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Bestämmelsen, som hittills endast gällt för digital kommersiell radio, ska nu även gälla för analog kommersiell radio. Ett tillstånd att sända kommersiell radio kan förenas med villkor om att sända ett mångsidigt programutbud och att utforma sändningarna så att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Innehavaren av ett sådant tillstånd ska varje år redovisa till Mediemyndigheten hur dessa skyldigheter har uppfyllts (jfr prop. 2009/10:115 s. 316).

18 kap.

5 § Tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,

2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,

3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 14 kap. 2 §,

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten,

5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. *9 § första stycket 7* har åsidosatts på ett väsentligt sätt, *eller*

6. tillståndshavaren inte har betalat sändningsavgift enligt 13 kap. 15 §.

Om staten, *en region* eller *en kommun* innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. *7* § ska Mediemyndigheten återkalla det tillståndet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.3.

I *första stycket 6*, som är ny, införs en ny grund för återkallelse. Av punkten följer att ett tillstånd att sända analog kommersiell radio får återkallas om en tillståndshavare inte har betalat den årliga sändningsavgiften enligt 13 kap. 15 §.

Nuvarande andra och tredje styckena, som innehåller återkallelsegrunder för tillstånd att sända analog kommersiell radio, tas bort. Det är en följd av det nya förfarandet vid fördelningen av tillstånd att sända analog kommersiell radio (13 kap. 8 §) och om medgivande till överlåtelse av sådana tillstånd (13 kap. 11 §).

Övriga ändringar är endast språkliga och redaktionella.

7 § *Ett beslut* om återkallelse av tillstånd enligt 2–*5* §§ får fattas endast om det *med beaktande* av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande.

Ett beslut om ändring av tillstånd enligt 2 § andra stycket 2 får fattas endast om tillståndshavarens rätt enligt 4 kap. 4 § kan tillvaratas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när beslut om återkallelse av tillstånd får fattas. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.3.

Nuvarande andra stycket, som innehåller bestämmelser om återkallelse enligt 18 kap. 5 § andra och tredje styckena tas bort. Det är en följd av att nuvarande 18 kap. 5 § andra och tredje styckena upphör att gälla.

Övriga ändringar är endast språkliga och redaktionella.

20 kap.

2 § Beslut av Mediemyndigheten om kommersiell radio får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol, om det gäller beslut om att

1. avslå en ansökan om tillstånd,

2. inte medge överlåtelse av ett tillstånd,

3. återkalla ett tillstånd,

4. en delägare i handelsbolag ska anses som betalningsansvarig enligt 13 kap. *19 §, och*

5. ta ut sändningsavgift enligt 13 kap. 15 §.

Mål om överklagande av beslut som avses i första stycket 1 och 3 ska handläggas skyndsamt.

Beslut som avses i första stycket 2 och 3 gäller omedelbart, om inte något annat bestäms.

Paragrafen reglerar vilka beslut om kommersiell radio som får överklagas. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.2.

Av *första stycket 5*, som är ny, framgår att ett beslut av Mediemyndigheten om att ta ut sändningsavgift får överklagas.

Övriga ändringar är endast språkliga och redaktionella.

Sammanfattning av rapporten En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet – förslag till framtida villkor för analog och digital kommersiell radio

I rapporten lämnas förslag på lagändring för regelverket för analog kommersiell radio. Det kapitel i radio- och tv-lagen (2010:696) som i huvudsak berörs av ändringarna är nuvarande kapitel 13 om tillstånd att sända kommersiell radio. Myndigheten har valt att upphäva kapitlet i sin helhet och i stället införa ett nytt kapitel i radio- och tv-lagen med samma numrering (dvs. kapitel 13).

Myndigheten för press, radio och tv, MPRT (nuvarande Mediemyndigheten), har i sin bedömning fastslagit att det nuvarande tillståndsförfarandet med ett slutet anbudsförfarande för analog kommersiell radio inte ger goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet. Myndigheten föreslår därför att analoga och digitala kommersiella tillstånd ska fördelas efter ett urvalsförfarande baserat på det förfarande som i dag gäller för digital kommersiell radio och marksänd tv. Vid ett urval ska beaktas att det blir en mångfald både till innehåll och ägande. Hänsyn ska därför tas till både innehållet i en programtjänst, övrigt utbud av programtjänster i området, lyssnarnas preferenser och sökandes förhållanden till andra aktörer vad gäller ägande och inflytande. För att främja en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet ska hänsyn också kunna tas till tidigare erfarenhet av radioverksamhet i det aktuella sändningsområdet och/eller på radiomarknaden i stort. Det får anses vara en fördel för tillståndshavarna att de i största möjliga mån får en gemensam reglering för analog respektive digital kommersiell radio att förhålla sig till. Lagstiftningen blir dessutom mer överskådlig. Myndigheten föreslår att tillståndshavarna inte längre ska betala sändningsavgifter för tillstånd att sända analog kommersiell radio.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Sammanfattning av promemorian En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet – förslag till avgiftsmodell för analog kommersiell radio

I promemorian lämnas förslag på ändringar i regelverket för tillståndsgivning för analog kommersiell radio, med utgångspunkt i det förslag om en ny utformning av 13 kap. radio- och tv-lagen (2010:696) som lämnas i Mediemyndighetens rapport En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet – förslag till framtida villkor för analog och digital kommersiell radio, samt förslag i form av en ny avgiftsmodell för tillstånd att sända analog kommersiell radio. Förslaget om en ny avgiftsmodell vid införandet av ett urvalsförfarande för analog kommersiell radio innebär att en årlig sändningsavgift införs som relateras till tillståndets värde på reklammarknaden. Utgångspunkten är att modellen ska bidra till goda förutsättningar för tillståndshavarna att bedriva en långsiktigt hållbar radioverksamhet samtidigt som intäkter till statens budget värnas.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs följande i fråga om radio- och tv-lagen (2010:696)[12]

dels att 13 kap. och 16 kap. 12 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 16 kap. 12 § ska utgå,

dels att 16 kap. 3 §, 17 kap. 11 §, 18 kap. 5 och 7 §§ och 20 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 13 kap., av följande lydelse.

13 kap. Tillstånd att sända kommersiell radio

Vem som ger tillstånd

1 § Tillstånd att sända kommersiell radio ges av Mediemyndigheten.

Sändningsområden för analog kommersiell radio

2 § Mediemyndigheten ska bestämma sändningsområdenas omfattning för analog kommersiell radio med hänsyn till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio.

Myndigheten ska samråda med Post- och telestyrelsen i frågor om sändningsområdenas omfattning.

Flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

Sändningsutrymme för digital kommersiell radio

3 § Regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för digital kommersiell radio.

Mediemyndigheten bestämmer hur sändningsutrymmet ska få användas. Hänsyn ska tas till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio.

[12] Senaste lydelse av
13 kap. 1 § 2023:841
13 kap. 2 § 2023:841
13 kap. 4 § 2019:946
13 kap. 5 § 2017:569
13 kap. 6 § 2023:841
13 kap. 7 § 2018:842
13 kap. 9 § 2023:841
13 kap. 13 § 2023:841
13 kap. 15 § 2023:841
13 kap. 16 § 2023:841
13 kap. 17 § 2023:841
13 kap. 18 § 2023:841
13 kap. 19 § 2023:841
13 kap. 20 § 2023:841
13 kap. 21 § 2011:1436
13 kap. 24 § 2023:841
13 kap. 25 § 2023:841
13 kap. 26 § 2023:841
13 kap. 27 § 2023:841
13 kap. 28 § 2023:841
13 kap. 29 § 2023:841
13 kap. 30 § 2023:841
13 kap. 31 § 2023:841
13 kap. 32 § 2023:841
16 kap. 12 § 2023:841.

Innebörden av ett tillstånd

4 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio innebär rätt att bedriva sådana sändningar som kan tas emot med god hörbarhet inom det sändningsområde som anges i tillståndet.

Vem som kan få tillstånd

5 § Tillstånd att sända kommersiell radio får endast ges till en fysisk eller juridisk person som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden.

Staten, regioner eller kommuner får inte inneha tillstånd att sända kommersiell radio, vare sig direkt eller indirekt genom

1. ett företag i vilket ett eller flera sådana subjekt har en del som för dem gemensamt motsvarar minst tjugo procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal har ett bestämmande inflytande, eller
2. ett företag som enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) är ett dotterföretag till ett företag som avses i 1.

6 § Tillstånd att sända digital kommersiell radio får endast ges till den som är beredd att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor.

Ansökan

7 § Mediemyndigheten ska meddela när ett utrymme att sända kommersiell radio blir ledigt. Myndigheten ska ange sista dag för att ansöka om tillståndet, första dag då sändningar får äga rum med stöd av tillståndet och sändningsutrymmets respektive sändningsområdets omfattning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla.

Vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen

8 § Mediemyndigheten ska vid fördelningen av tillstånd för kommersiell radio beakta att utrymmet för sådana sändningar ska kunna tas i anspråk

1. för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar,
2. för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster, och
3. av flera av varandra oberoende programföretag.

Tillståndsvillkor

9 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio får förenas med villkor som avser skyldighet att

1. sända i en viss del av sändningsområdet eller så att en viss del av befolkningen inom området nås,
2. sända under en viss minsta tid,
3. använda en viss sändningsteknik och att samarbeta med andra tillståndshavare i tekniska frågor,
4. använda en viss teknik för sådan inspelning som avses i 16 kap. 11 §,
5. sända ett mångsidigt programutbud,

6. utforma sändningarna på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, och

7. inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning.

Yttrande över tillståndsvillkor

10 § Innan beslut om tillstånd fattas ska den sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som Mediemyndigheten avser att förena med tillståndet. Ett beslut om tillstånd får inte innehålla andra programrelaterade villkor än de som den sökande godtagit.

Tillståndens giltighetstid

11 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio gäller i åtta år.

Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

Överlåtelse av tillstånd

12 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio får överlåtas om Mediemyndigheten medger det. Ett sådant medgivande får bara lämnas om

1. förvärvaren uppfyller förutsättningarna i 5 §,

2. överlåtelsen inte för med sig att ägarkoncentrationen bland dem som har tillstånd att sända kommersiell radio ökar i mer än begränsad omfattning, och

3. överlåtelsen inte medför en påtaglig minskning av mångfalden i utbudet av tillståndspliktiga programtjänster.

En överlåtelse som inte medges är utan verkan.

13 § Den som förvärvar ett tillstånd övertar överlåtarens rättigheter och skyldigheter enligt denna lag för tiden efter beslutet om medgivande.

Om ett föreläggande enligt 17 kap. 11 § 3 eller 8 har meddelats mot den tidigare innehavaren, gäller föreläggandet även mot den nya innehavaren. Mediemyndigheten ska i samband med att den medger överlåtelsen informera den nya innehavaren om det. Om den nya innehavaren inte informeras gäller inte föreläggandet. Ett vite som föreläggandet förenats med gäller inte mot den nya innehavaren.

Avgifter

Ansökningsavgift

14 § Mediemyndigheten får ta ut en avgift av den som hos myndigheten ansöker om tillstånd att sända kommersiell radio eller medgivande till överlåtelse av ett sådant tillstånd.

Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

15 § Den som har fått tillstånd att sända analog kommersiell radio ska betala en årlig sändningsavgift.

16 § Skyldigheten att betala sändningsavgift inträder den dag då sändningarna med stöd av tillståndet får påbörjas.

Ränta

17 § Ränta ska betalas på sändningsavgift från den dag som anges i 16 §. Räntan beräknas på det sätt som anges i 6 § räntelagen (1975:635).

När betalning anses fullgjord

18 § Sändningsavgift och ränta betalas genom insättning på ett särskilt konto som Mediemyndigheten anvisar. Betalningen ska anses ha fullgjorts den dag beloppet har bokförts på kontot.

Verkställighet

19 § Ett beslut om sändningsavgift och ränta får verkställas om avgiften eller räntan är obetald och förfallen till betalning.

Betalningsansvar och indrivning

20 § För sådan avgift och ränta som nämns i 19 § tillämpas 59 kap. 13, 16, 17, 21, 26 och 27 §§ samt 70 kap. 1–4 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244).

Vid tillämpningen av första stycket ska vad som sägs i skatteförfarandelagen om Skatteverket i stället gälla Mediemyndigheten.

Delägare i handelsbolag

21 § Mediemyndigheten beslutar om ansvar när det gäller sändningsavgift för delägare i handelsbolag enligt 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag.

Om ett sådant beslut har fattats, ska det som föreskrivs om tillståndshavare gälla ansvarig delägare och det som föreskrivs om sändningsavgift gälla för de belopp som delägaren är betalningsskyldig för.

Anstånd att betala sändningsavgift och ränta

22 § Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten meddela anstånd med betalning av sändningsavgift och ränta.

Om sändningsavgiften har betalats och tillståndet upphör att gälla

23 § En tillståndshavare som överlåter sitt tillstånd har inte rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats. Detsamma gäller om ett tillstånd

1. återkallas på begäran av tillståndshavaren enligt 25 §,

2. upphör att gälla enligt 26 § till följd av att tillståndshavaren försätts i konkurs, träder i likvidation eller avlider, eller

3. återkallas av Mediemyndigheten enligt 18 kap. 5 §.

Betalningssäkring

24 § Bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244) om betalningssäkring ska tillämpas på sändningsavgift enligt denna lag.

Begäran om återkallelse av tillstånd

25 § En tillståndshavare får hos Mediemyndigheten begära att tillståndet ska återkallas. Genom en begäran om återkallelse upphör tillståndshavarens betalningsskyldighet för kommande sändningsavgifter och ränta under gällande tillståndsperiod, förutsatt att en begäran om återkallelse har lämnats in senast tre månader före tidpunkten för nästa årliga betalning.

Tillståndets upphörande vid konkurs, likvidation och dödsfall

26 § Om en tillståndshavare försätts i konkurs eller träder i likvidation upphör tillståndet att gälla tre månader efter beslutet om konkurs respektive likvidation. Om en tillståndshavare avlider upphör tillståndet att gälla tre månader efter dödsfallet.

Om en begäran om medgivande till överlåtelse av tillståndet har kommit in till Mediemyndigheten innan tillståndet upphört att gälla ska begäran prövas.

Bemyndigande

27 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sändningsavgift avseende analog kommersiell radio.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
16 kap.	
3 §[13]	
Mediemyndigheten har tillsyn över att programföretagen följer sådana villkor som har beslutats med stöd av 4 kap. 9 § 1–4, 6–9, 16 och 17, 11 kap. 3 § andra stycket 1–3, 5–8, 16 och 17 samt 13 kap. 9 § *och 27 § första stycket 3.*	Mediemyndigheten har tillsyn över att programföretagen följer sådana villkor som har beslutats med stöd av 4 kap. 9 § 1–4, 6–9, 16 och 17, 11 kap. 3 § andra stycket 1–3, 5–8, 16 och 17 samt 13 kap. 9 § *1–4 och 7.*

Myndigheten har även tillsyn när det gäller bestämmelserna om

1. exklusiva rättigheter i 5 kap. 9 §,

2. tillgänglighet i 5 kap. 12 § om beslutet har fattats av myndigheten, och

3. lämpliga åtgärder i 9 a kap. 1, 3 och 13 §§.

[13] Senaste lydelse 2023:841.

Därutöver har myndigheten tillsyn över att en sådan leverantör av medietjänster som anges i 2 kap. 1 § första stycket följer bestämmelsen om tillhandahållande av information i 2 kap. 1 § andra stycket 5.

17 kap.

11 §[14]

Om de bestämmelser som räknas upp i denna paragraf eller beslut som fattats med stöd av bestämmelserna inte följs får de förelägganden som behövs i enskilda fall beslutas för att bestämmelserna eller besluten ska följas. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite. Detta gäller bestämmelser om

1. anmälningsskyldighet (2 kap. 2 och 4 §§),
2. varning (5 kap. 3 §),
3. tillståndsvillkor enligt 4 kap. 9 § 1–4, 6–9 och 16, 11 kap. 3 § andra stycket 1–3, 5–8 och 16 och 13 kap. 9 § 1–3,
4. beteckningar (5 kap. 11 § och 14 kap. 7 §),
5. sändningsplikt eller skyldighet att tillhandahålla kanal för lokala kabelsändarorganisationer (9 kap. 1–3 och 5 §§),
6. närradiosändningars innehåll (14 kap. 4 §),
7. skyldighet att lämna vissa upplysningar till Mediemyndigheten (16 kap. 5–8 §§),
8. skyldighet att lämna upplysningar enligt 16 kap. 9 §,
9. skyldighet att lämna upplysningar till Mediemyndigheten enligt 16 kap. 10 §,
10. skyldighet att lämna inspelning enligt 16 kap. 11 §, *eller*
11. skyldighet att årligen redovisa till Mediemyndigheten enligt 16 kap. 12 §.

Föreläggande enligt första stycket 2, 4, 6, 8 eller 9 får beslutas av granskningsnämnden för radio och tv. Föreläggande enligt första stycket 1, 3, 5*, 7 eller 8–11* får beslutas av Mediemyndigheten.

Föreläggande enligt första stycket 8 eller 10 får även beslutas av Konsumentombudsmannen.

Föreslagen lydelse

9. skyldighet att lämna upplysningar till Mediemyndigheten enligt 16 kap. 10 §, *eller*
10. skyldighet att lämna inspelning enligt 16 kap. 11 §.

Föreläggande enligt första stycket 2, 4, 6, 8 eller 9 får beslutas av granskningsnämnden för radio och tv. Föreläggande enligt första stycket 1, 3, 5 *eller 7–10* får beslutas av Mediemyndigheten.

18 kap.

5 §[15]

Tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,
2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,
3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 14 kap. 2 §,

[14] Senaste lydelse 2023:841.
[15] Senaste lydelse 2023:841. Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena tas bort.

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten, *eller*	4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten,
5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. *27 § första stycket 3* har åsidosatts på ett väsentligt sätt.	5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. *9 § 7* har åsidosatts på ett väsentligt sätt*, eller*
	6. tillståndshavaren inte har betalat den årliga sändningsavgiften enligt 13 kap. 15 §.
Förfogar en fysisk eller juridisk person, utan tillåtelse från Mediemyndigheten, över mer än ett tillstånd för analog kommersiell radio i ett sändningsområde, och finns det skäl att anta att förfogandet kan inverka menligt på konkurrensen, får det eller de tillstånd återkallas som har lämnats efter det första tillståndet.	
Har Mediemyndigheten medgett överlåtelse trots att tillståndshavaren redan förfogar över tillstånd att sända analog kommersiell radio i samma sändningsområde, och finns det skäl att anta att överlåtelsen kan inverka menligt på konkurrensen, får tillståndet återkallas endast om beslutet om överlåtelsen grundats på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren. Återkallelsen ska då avse det eller de tillstånd som överlåtits.	
Om staten, regioner eller kommuner innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. *4* § andra stycket ska Mediemyndigheten återkalla det tillståndet.	Om staten, regioner eller kommuner innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. *5* § andra stycket ska Mediemyndigheten återkalla det tillståndet.
7 §[16]	
Beslut om återkallelse av tillstånd enligt 2*–4 §§ och 5 § första och fjärde styckena* får fattas endast om det i betraktande av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande.	*Ett beslut* om återkallelse av tillstånd enligt *2–5 §§* får fattas endast om det i betraktande av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande.

[16] Senaste lydelse 2017:569. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

Beslut om återkallelse av tillstånd enligt 5 § andra och tredje styckena får fattas endast om åtgärden står i rimlig proportion till möjligheterna att främja konkurrens och mångfald i sändningsområdet.	
Beslut om ändring av tillstånd enligt 2 § andra stycket 2 får fattas endast om tillståndshavarens rätt enligt 4 kap. 4 § kan tillvaratas.	*Ett beslut* om ändring av tillstånd enligt 2 § andra stycket 2 får fattas endast om tillståndshavarens rätt enligt 4 kap. 4 § kan tillvaratas.

20 kap.

2 §[17]

Beslut av Mediemyndigheten om kommersiell radio får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om det gäller beslut om att

1. avslå en ansökan om tillstånd,
2. inte medge överlåtelse av ett tillstånd,
3. återkalla ett tillstånd, och

4. en delägare i handelsbolag ska anses som betalningsansvarig enligt 13 kap. *16* §.	4. en delägare i handelsbolag ska anses som betalnings-ansvarig enligt 13 kap. *21* §.

Mål om överklagande av beslut som avses i första stycket 1 och 3 ska handläggas skyndsamt.

Beslut som avses i första stycket 2 och 3 gäller omedelbart, om inte något annat bestäms.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för tillstånd som har beviljats före ikraftträdandet.

[17] Senaste lydelse 2023:841.

Förteckning över remissinstanserna (rapporten och promemorian)

Efter remiss av rapporten En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet – förslag till framtida villkor för analog och digital kommersiell radio och promemorian En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet – förslag till avgiftsmodell för analog kommersiell radio har yttranden kommit in från Bauer Media Audio Filial, Ekonomistyrningsverket, Försvarsmakten, Göteborgs universitet (Institutionen för journalistik, medier och kommunikation), Konkurrensverket, Mad Men Media AB, Mediemyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Göteborgs universitet (Nordicom), NRJ Sweden AB, Post- och telestyrelsen, Regelrådet, Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation (SAMI), Sveriges Radio AB, Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå (STIM), Södertörns högskola, Teracom Group AB och Viaplay Group AB.

Därutöver har yttranden kommit in från Ifpi Sverige.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Acast, DB Media AB, Förvaltningsrätten i Stockholm, Hela Sverige ska leva, Institutet för mediestudier, Institutet för reklam- och mediestatistik (IRM), Kammarrätten i Stockholm, Kantar Sifo, Medier och demokrati (Lindholmen Science Park), Mittuniversitetet (Avdelningen för medie- och kommunikationsvetenskap), Närradions riksorganisation, Podme, Radio Nova AB, Riksdagens ombudsmän (JO), Skärgårdsradion AB, SOS Alarm, Spotify, Statskontoret, Stockholms universitet (Institutionen för mediestudier), Svenska Journalistförbundet, Svenska Medietjänster AB, Svenskt Näringsliv, Sveriges Annonsörer, Sveriges Kommuner och Regioner, Sveriges Utbildningsradio AB, Tidningsutgivarna (TU), Tillväxtverket, Totalförsvarets forskningsinstitut, Ung Media Sverige och Utgivarna.

Sammanfattning av promemorian Återkallelse av sändningstillstånd med hänsyn till Sveriges säkerhet (Ds 2022:20)

I promemorian lämnas bl.a. förslag på ändringar i tillståndsgivningen för ljudradio vad gäller sändningar till utlandet och vidaresändning. I promemorian föreslås att det inte längre ska finnas särskilda bestämmelser om tillstånd att sända ljudradio till utlandet i radio- och tv-lagen. Vidare föreslås att Myndigheten för press, radio och tv (numera Mediemyndigheten), i stället för regeringen, ska ge tillstånd till vidaresändning av ljudradio. Därutöver görs bedömningen att AM-sändningar omfattas av bestämmelserna om analog kommersiell radio i radio- och tv-lagen (2010:696).

Författningsförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Härigenom föreskrivs i fråga om radio- och tv-lagen (2010:696)
dels att 11 kap. 1 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 11 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
11 kap.	
1 §[18]	
Tillstånd att sända ljudradio meddelas av regeringen om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst. *Regeringen* meddelar *också tillstånd att sända ljudradio till utlandet.*	*Regeringen ger tillstånd att sända ljudradio* om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.
Regeringen får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar till utlandet som sker med stöd av tillståndet.	
Myndigheten för press, radio och tv får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio. Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av tillståndet.	
Om det finns särskilda skäl, får regeringen ge tillstånd att sända ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio.	
	1 a §
	Myndigheten för press, radio och tv ger tillstånd att sända ljudradio under en begränsad tid om högst två veckor.
	Myndigheten ger också tillstånd att vidaresända programtjänster som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av ett annat programföretag.
	Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på

[18] Senaste lydelse 2018:1895.

sändningar med tillstånd enligt första och andra styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

Förteckning över remissinstanserna (Ds 2022:20)

Efter remiss av promemorian Återkallelse av sändningstillstånd med hänsyn till Sveriges säkerhet (Ds 2022:20) har yttranden kommit in från Försvarshögskolan, Försvarsmakten, Göteborgs universitet (Nordicom), Justitiekanslern, Kommerskollegium, Myndigheten för press, radio och tv, Myndigheten för psykologiskt försvar, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Post- och telestyrelsen, Publicistklubben, Riksdagens ombudsmän, Statens medieråd, Stockholms tingsrätt, Svea hovrätt, Svenska Journalistförbundet, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB, Sveriges Utbildningsradio AB, Säkerhetspolisen, Tidningsutgivarna (TU), TV4 Media AB, Uppsala universitet (juridiska fakulteten) och Viaplay Group AB.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Aftonbladet Hierta AB, Al Jazeera Media Network, Axess Publishing AB, Bauer Media Audio Filial, BBC Global News Ltd, BBC Studios Distribution Ltd, Boxer/Comhem/Tele2 Sverige AB, C More Entertainment AB, Civil Rights Defenders, CSI Sports Network Ltd, DB Media AB, Eurosport SAS, Film- & TV-producenterna, Företagarna, Försvarets radioanstalt (FRA), Konkurrensverket, Konsumentverket, HBO Nordic, Kilohertz AB, Linnéuniversitetet (Medieinstitutet FOJO), Nickelodeon International Ltd, Nordic Entertainment Group UK, NRJ Sweden AB, Nya Radio City AB, Näringslivets Regelnämnd NNR, Närradions riksorganisation, Polismyndigheten, Radio Nova AB, Regelrådet, Skärgårdsradion AB, Svenska Medietjänster AB, Svenskt Näringsliv, Sverigefinska Riksförbundet, Sveriges Kommuner och Regioner, Teracom Group AB, The Walt Disney Company Iberia S.l., Tillväxtverket, Totalförsvarets forskningsinstitut, Turner Broadcasting System Europe Ltd, Utgivarna, VIMN Netherlands B.V och Warner Bros. Discovery.

Sammanfattning av betänkandet Sveriges säkerhet i etern (SOU 2023:63)

I betänkandet lämnas bl.a. förslag om att det bör tydliggöras att en tillståndshavare av ett tillstånd att sända analog kommersiell radio inte har rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats om tillståndet återkallas av domstol på grund av yttrandefrihetsbrott.

Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 20 § radio- och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
13 kap.	
20 §[19]	
En tillståndshavare som överlåter sitt tillstånd har inte rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats. Detsamma gäller om ett tillstånd	
1. återkallas på begäran av tillståndshavaren enligt 31 §,	
2. upphör att gälla enligt 32 § till följd av att tillståndshavaren försätts i konkurs, träder i likvidation eller avlider, eller	
3. återkallas *av Myndigheten för press, radio och tv* enligt 18 kap. 5 §.	3. återkallas enligt 18 kap. 5 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.
2. Leverantörer av medietjänster som före ikraftträdandet påbörjar sändning av radio, tv eller sökbar text-tv över satellit som omfattas av 4 kap. 2 § andra stycket eller 10 kap. 1 § första stycket 3 ska senast den 1 mars 2025 ansöka om tillstånd för att få fortsätta bedriva verksamheten. Påbörjad verksamhet utan tillstånd får endast bedrivas vidare fram till dess att ett slutligt beslut i ärendet fått laga kraft.

[19] Senaste lydelse 2015:808.

Förteckning över remissinstanserna (SOU 2023:63)

Efter remiss av betänkandet Sveriges säkerhet i etern (SOU 2023:63) har yttranden kommit in från Försvarshögskolan, Försvarsmakten, Institutet för mänskliga rättigheter, Justitiekanslern, Kommerskollegium, Mediemyndigheten, Myndigheten för psykologiskt försvar, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Post- och telestyrelsen, Publicistklubben, Regelrådet, Svea hovrätt, Svenska Journalistförbundet, Sveriges advokatsamfund, Säkerhetspolisen, Tidningsutgivarna, Totalförsvarets forskningsinstitut och Uppsala universitet (juridiska fakulteten).

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: 4chira ekonomisk förening, Aftonbladet Hierta AB, Al Jazeera Media Network, Albansk Kulturcenter Migjeni, Axess Publishing AB, Bahro Suryoyo Mediaförening, Bauer Media Audio Filial, BBC Global News Ltd, BBC Studios Distribution Ltd, C More Entertainment AB, Civil Rights Defenders, CSI Sports Network Ltd, DB Media AB, Edessa Media Produktion AB, Ekonomistyrningsverket, Europeiska Sydamerikanska KIF, Rio de la Plata, Eurosport SAS, Företagarna, Försvarets Radioanstalt (FRA), Förvaltningsrätten i Stockholm, Gävle Islamiska Center, Göteborgs universitet (Nordicom), HBO Nordic, Insamlingsstiftelsen Kurdisk Media, KP Entertainment AB, Kammarrätten i Stockholm, Kilohertz AB, Konkurrensverket, Konsumentverket, Kristen TV i Sverige AB, LifeStyleTV Insamlingsstiftelse, Linnéuniversitetet (Medieinstitutet FOJO), Miracle Connect, Nickelodeon International Ltd, NRJ Sweden AB, Nya Radio City AB, Näringslivets Regelnämnd NNR, Polismyndigheten, Radio Nova AB, Riksdagens ombudsmän, RMG Operations Limited, SES Astra AB, SkyShowtime Nordics AB, Skärgårdsradion AB, Stiftelsen Kurdisk Media, Stockholms tingsrätt, Svenska Medietjänster AB, Svenskt Näringsliv, Sverigefinska Riksförbundet, Sveriges Kommuner och Regioner, Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB, Sveriges Utbildningsradio AB, TBN Nordic, Teracom Group AB, The Walt Disney Company Iberia S.l., Tillväxtverket, Turner Broadcasting System Europe Ltd, TV4 Media, Utgivarna, Viaplay Group AB, Viasat World Limited, VIMN Netherlands B.V., Warner Bros. Discovery, World Azerbaijanis National Union (WANU) och World Institute for Asia Studies.

Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs i fråga om radio- och tv-lagen (2010:696)[20]

dels att 13 kap. ska upphöra att gälla,

dels att 2 kap. 3 §, 11 kap. 1 och 4 §§, 16 kap. 2, 3 och 12 §§, 18 kap. 5 och 7 §§ och 20 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 13 kap., och en ny paragraf, 11 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 kap.	
3 §[21]	
Mediemyndigheten ska upprätta ett register över dem som	
1. har anmält sig enligt 2 § och vilkas verksamhet omfattas av denna lag, eller	
2. har sådant tillstånd som avses i 4 kap. 3 §, 11 kap. 1 *§*, 12 kap. 1 § eller 13 kap. *1* §.	2. har sådant tillstånd som avses i 4 kap. 3 §, 11 kap. 1 *och 1 a §§*, 12 kap. 1 § eller 13 kap. *3* §.
Registret får föras med hjälp av automatisk databehandling. Det får bara innehålla sådana uppgifter som avses i 2 § andra och tredje styckena, 5 kap. 11 §, 14 kap. 7 § och 16 kap. 5–9 §§.	
11 kap.	
1 §[22]	
Tillstånd att sända ljudradio *meddelas av regeringen* om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst. *Regeringen meddelar också*	*Regeringen ger tillstånd* att sända ljudradio om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

[20] Senaste lydelse av
13 kap. 1 § 2023:841
13 kap. 2 § 2023:841
13 kap. 4 § 2019:946
13 kap. 5 § 2017:569
13 kap. 6 § 2023:841
13 kap. 7 § 2018:842
13 kap. 9 § 2023:841
13 kap. 13 § 2023:841
13 kap. 15 § 2023:841
13 kap. 16 § 2023:841
13 kap. 17 § 2023:841
13 kap. 18 § 2023:841
13 kap. 19 § 2023:841
13 kap. 20 § 2023:841
13 kap. 21 § 2011:1436
13 kap. 24 § 2023:841
13 kap. 25 § 2023:841
13 kap. 26 § 2023:841
13 kap. 27 § 2023:841
13 kap. 28 § 2023:841
13 kap. 29 § 2023:841
13 kap. 30 § 2023:841
13 kap. 31 § 2023:841
13 kap. 32 § 2023:841.

[21] Senaste lydelse 2023:841.

[22] Senaste lydelse 2023:841. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

tillstånd att sända ljudradio till utlandet.

Regeringen får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar till utlandet som sker med stöd av tillståndet.

Mediemyndigheten får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio. Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av tillståndet.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen ge tillstånd att sända ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio.

1 a §

Mediemyndigheten får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio.

Myndigheten får också ge tillstånd att vidaresända programtjänster som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av ett programföretag.

Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar med tillstånd enligt första och andra styckena.

4 §[23]

Ett tillstånd som beviljats av regeringen att sända ljudradio ska gälla i åtta år om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

Ett tillstånd som beviljats av regeringen *att sända ljudradio i andra fall än som anges i första stycket* ska gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

Ett tillstånd som beviljats av regeringen *enligt 1 § andra stycket* ska gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

Ett tillstånd som beviljats av Mediemyndigheten enligt 1 a § andra stycket ska gälla för en viss tid som bestäms av myndigheten.

[23] Senaste lydelse 2018:1895.

13 kap. Tillstånd att sända kommersiell radio

Sändningsområden för analog kommersiell radio

1 § Mediemyndigheten ska bestämma sändningsområdenas omfattning för analog kommersiell radio med hänsyn till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio.

Myndigheten ska samråda med Post- och telestyrelsen i frågor om sändningsområdenas omfattning.

Flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

Sändningsutrymme för digital kommersiell radio

2 § Regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för digital kommersiell radio.

Mediemyndigheten ska bestämma hur sändningsutrymmet för digital kommersiell radio ska få användas i olika delar av landet. Hänsyn ska tas till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio.

Vem som ger tillstånd

3 § Mediemyndigheten ger tillstånd att sända kommersiell radio.

Ansökningsförfarandet

4 § Inför att en ny tillståndsperiod inleds ska Mediemyndigheten ange sista dag för att ansöka om tillstånd, första dag då sändningar får äga rum med stöd av tillståndet och sändningsutrymmets respektive sändningsområdets omfattning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla.

Innebörden av ett tillstånd

5 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio innebär rätt att bedriva sådana sändningar som kan tas emot med god hörbarhet inom det sändningsområde som anges i tillståndet.

Vem som kan få tillstånd

6 § Tillstånd att sända kommersiell radio får endast ges till en fysisk eller juridisk person som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden. Tillstånd att sända digital kommersiell radio får därutöver endast ges till den som är beredd att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor.

7 § Staten, en region eller en kommun får inte inneha tillstånd att sända kommersiell radio, varken direkt eller indirekt genom

1. ett företag i vilket staten eller en eller flera regioner eller kommuner har en del som för dem gemensamt motsvarar minst 20 procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal har ett bestämmande inflytande, eller

2. ett företag som enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) är ett dotterföretag till ett företag som avses i 1.

Vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen

8 § Mediemyndigheten ska vid fördelningen av tillstånd att sända kommersiell radio beakta att utrymmet för sändningarna ska kunna tas i anspråk

1. för olika programtjänster så att sändningarna tillgodoser olika intressen och smakriktningar,
2. för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster, och
3. av flera av varandra oberoende programföretag.

Mediemyndigheten får vid fördelningen av tillstånd även ta hänsyn till om en sökande har tidigare erfarenhet av kommersiell radio eller av andra ljudmedier och har förutsättningar att bedriva långsiktig kommersiell radioverksamhet.

Tillståndsvillkor

9 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio får förenas med villkor som avser skyldighet att

1. sända i en viss del av sändningsområdet eller så att en viss del av befolkningen inom området nås,
2. sända under en viss minsta tid,
3. använda en viss sändningsteknik och att samarbeta med andra tillståndshavare i tekniska frågor,
4. använda en viss teknik för sådan inspelning som avses i 16 kap. 11 §,
5. sända ett mångsidigt programutbud,
6. utforma sändningarna på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, och
7. inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning.

Innan Mediemyndigheten fattar beslut om tillstånd ska den sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som myndigheten avser att förena med tillståndet. Ett beslut om tillstånd får inte innehålla andra programrelaterade villkor än de som den sökande godtagit.

Tillståndens giltighetstid

10 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio gäller i åtta år.

Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

Överlåtelse av tillstånd

11 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio får överlåtas om Mediemyndigheten medger det. Ett sådant medgivande får bara lämnas om

1. förvärvaren uppfyller förutsättningarna i 6 §,
2. förvärvaren inte är en sådan aktör som anges i 7 §,
3. överlåtelsen inte för med sig att ägarkoncentrationen bland dem som har tillstånd att sända kommersiell radio ökar i mer än begränsad omfattning, och
4. överlåtelsen inte medför en påtaglig minskning av mångfalden i utbudet av tillståndspliktiga programtjänster.

En överlåtelse som inte medges är utan verkan.

12 § Den som förvärvar ett tillstånd att sända kommersiell radio övertar överlåtarens rättigheter och skyldigheter enligt denna lag för tiden efter Mediemyndighetens beslut om medgivande.

Om ett föreläggande enligt 17 kap. 11 § 3 eller 8 har meddelats mot den tidigare innehavaren, gäller föreläggandet även mot den nya innehavaren. Mediemyndigheten ska i samband med att den medger överlåtelsen informera den nya innehavaren om detta. Om den nya innehavaren inte informeras gäller inte föreläggandet. Ett vite som föreläggandet förenats med gäller inte mot den nya innehavaren.

Tillståndets upphörande vid konkurs, likvidation och dödsfall

13 § Om en tillståndshavare försätts i konkurs eller träder i likvidation upphör tillståndet att gälla tre månader efter beslutet om konkurs respektive likvidation. Om en tillståndshavare avlider upphör tillståndet att gälla tre månader efter dödsfallet.

Om det har kommit in en begäran om medgivande till överlåtelse av tillståndet till Mediemyndigheten innan tillståndet upphört att gälla ska begäran prövas enligt 11 §.

Avgifter

Ansökningsavgift

14 § Mediemyndigheten ska ta ut en avgift av den som ansöker om tillstånd att sända kommersiell radio eller om medgivande till överlåtelse av ett sådant tillstånd.

Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

Årlig sändningsavgift

15 § Mediemyndigheten ska ta ut en årlig sändningsavgift av den som har fått tillstånd att sända analog kommersiell radio.

Sändningsavgiften ska beräknas genom att 3 procent av den kommersiella radions reklamintäkter under närmast föregående kalenderår multipliceras med en procentsats. Procentsatsen ska baseras på folkmängden i det sändningsområde som tillståndet avser.

Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten sätta ned sändningsavgiften eller beräkna avgiften utifrån en annan tidsperiod än det närmast föregående kalenderåret.

Ränta

16 § Ränta ska betalas på sändningsavgiften från förfallodagen. Räntan beräknas på det sätt som anges i 6 § räntelagen (1975:635).

Verkställighet

17 § Ett beslut om sändningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken även om det inte har fått laga kraft, om inte något annat anges i beslutet.

Betalningsansvar och indrivning

18 § För sändningsavgift enligt 15 § och ränta enligt 16 § tillämpas 59 kap. 13, 16, 17, 21, 26 och 27 §§ samt 70 kap. 1–4 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244).

Vid tillämpningen av första stycket ska det som sägs i skatteförfarandelagen om Skatteverket i stället gälla Mediemyndigheten.

Delägare i handelsbolag

19 § Mediemyndigheten beslutar om ansvar när det gäller sändningsavgift för delägare i handelsbolag enligt 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag.

Om ett sådant beslut har fattats, ska det som föreskrivs om tillståndshavare gälla ansvarig delägare och det som föreskrivs om sändningsavgift gälla för de belopp som delägaren är betalningsskyldig för.

Betalningssäkring

20 § Bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244) om betalningssäkring ska tillämpas på sändningsavgift enligt denna lag.

Anstånd att betala sändningsavgift och ränta

21 § Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten besluta om anstånd med betalning av sändningsavgift och ränta.

Betalningsskyldighet om tillståndet upphör att gälla

22 § Om ett tillstånd återkallas enligt 18 kap. 1 eller 5 §§ eller upphör att gälla enligt 13 §, upphör även skyldigheten att betala sändningsavgift för kommande år under tillståndsperioden.

Det föreligger dock skyldighet att betala sändningsavgift för det närmast följande tillståndsåret om ett tillstånd återkallas på begäran av tillståndshavaren enligt 18 kap. 1 § och återkallelsen kommer in till Mediemyndigheten när 90 dagar eller mindre återstår av det innevarande tillståndsåret.

Om sändningsavgift har betalats och tillståndet upphör att gälla

23 § En tillståndshavare som överlåter sitt tillstånd har inte rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats. Detsamma gäller om ett tillstånd

1. återkallas på begäran av tillståndshavaren enligt 18 kap. 1 §,
2. upphör att gälla enligt 13 § till följd av att tillståndshavaren försätts i konkurs, träder i likvidation eller avlider, eller
3. återkallas enligt 18 kap. 5 §.

16 kap.

2 §[24]

Granskningsnämnden för radio och tv övervakar genom granskning i efterhand om program som har sänts i tv, sökbar text-tv eller ljudradio eller som har tillhandahållits i beställradio som finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst eller i beställ-tv står i överensstämmelse med denna lag och de programrelaterade villkor som kan gälla för tjänsterna.

Nämnden har även tillsyn när det gäller bestämmelserna om tillgänglighet i 5 kap. 12 § om beslutet har fattats av regeringen och bestämmelserna i 9 a kap. 4–9 §§ om produktplacering, sponsring och reklam.

Sändningar som sker med stöd av tillstånd till vidaresändning enligt 4 kap. 7 § ska inte granskas av granskningsnämnden för radio och tv.

Sändningar som sker med stöd av tillstånd till vidaresändning enligt 4 kap. 7 § *och 11 kap. 1 a § andra stycket* ska inte granskas av granskningsnämnden för radio och tv.

Nämnden ska anmäla till Justitiekanslern, om den finner att

1. en sändning eller ett tillhandahållande innehåller våldsskildringar eller pornografiska bilder i strid med 5 kap. 2 §, eller
2. en sändning har ett innehåll i strid med 5 kap. 14 §.

3 §[25]

Mediemyndigheten har tillsyn över att programföretagen följer sådana villkor som har beslutats med stöd av 4 kap. 9 § 1–4, 6–9, 16 och 17, 11 kap. 3 § andra stycket 1–3, 5–8, 16 och 17 samt 13 kap. 9 § *och 27 § första stycket 3.*

Mediemyndigheten har tillsyn över att programföretagen följer sådana villkor som har beslutats med stöd av 4 kap. 9 § 1–4, 6–9, 16 och 17, 11 kap. 3 § andra stycket 1–3, 5–8, 16 och 17 samt 13 kap. 9 § *första stycket 1–4 och 7.*

Myndigheten har även tillsyn när det gäller bestämmelserna om

1. exklusiva rättigheter i 5 kap. 9 §,
2. tillgänglighet i 5 kap. 12 § om beslutet har fattats av myndigheten, och
3. lämpliga åtgärder i 9 a kap. 1, 3 och 13 §§.

Därutöver har myndigheten tillsyn över att en sådan leverantör av medietjänster som anges i 2 kap. 1 § första stycket följer bestämmelsen om tillhandahållande av information i 2 kap. 1 § andra stycket 5.

[24] Senaste lydelse 2020:875.
[25] Senaste lydelse 2023:841.

12 §[26]

Den som har tillstånd att sända *digital* kommersiell radio ska årligen till Mediemyndigheten redovisa hur de skyldigheter som avses i 13 kap. *27 § första stycket 1 och 2* har uppfyllts.	Den som har tillstånd att sända kommersiell radio ska årligen till Mediemyndigheten redovisa hur de skyldigheter som avses i 13 kap. *9 § första stycket 5 och 6* har uppfyllts.

18 kap.

5 §[27]

Tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,
2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,
3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 14 kap. 2 §,

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten, *eller*	4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten,
5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. *27 § första stycket 3* har åsidosatts på ett väsentligt sätt.	5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. *9 § 7* har åsidosatts på ett väsentligt sätt, *eller*
	6. tillståndshavaren inte har betalat sändningsavgift enligt 13 kap. 15 §.

Förfogar en fysisk eller juridisk person, utan tillåtelse från Mediemyndigheten, över mer än ett tillstånd för analog kommersiell radio i ett sändningsområde, och finns det skäl att anta att förfogandet kan inverka menligt på konkurrensen, får det eller de tillstånd återkallas som har lämnats efter det första tillståndet.

Har Mediemyndigheten medgett överlåtelse trots att tillståndshavaren redan förfogar över tillstånd att sända analog kommersiell radio i samma sändningsområde, och finns det skäl att anta att överlåtelsen kan inverka menligt på konkurrensen, får tillståndet återkallas endast om beslutet om överlåtelsen grundats

[26] Senaste lydelse 2023:841.
[27] Senaste lydelse 2023:841. Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena tas bort.

på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren. Återkallelsen ska då avse det eller de tillstånd som överlåtits.	
Om staten, *regioner* eller *kommuner* innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. *4* § andra stycket ska Mediemyndigheten återkalla det tillståndet.	Om staten, *en region* eller *en kommun* innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. *7* § ska Mediemyndigheten återkalla det tillståndet.
7 §[28]	
Beslut om återkallelse av tillstånd enligt 2–*4* §§ *och 5 § första och fjärde styckena* får fattas endast om det *i betraktande* av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande.	*Ett beslut* om återkallelse av tillstånd enligt 2–*5* §§ får fattas endast om det *med beaktande* av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande.
Beslut om återkallelse av tillstånd enligt 5 § andra och tredje styckena får fattas endast om åtgärden står i rimlig proportion till möjligheterna att främja konkurrens och mångfald i sändningsområdet.	
Beslut om ändring av tillstånd enligt 2 § andra stycket 2 får fattas endast om tillståndshavarens rätt enligt 4 kap. 4 § kan tillvaratas.	*Ett beslut* om ändring av tillstånd enligt 2 § andra stycket 2 får fattas endast om tillståndshavarens rätt enligt 4 kap. 4 § kan tillvaratas.

20 kap.

2 §[29]	
Beslut av Mediemyndigheten om kommersiell radio får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol, om det gäller beslut om att	Beslut av Mediemyndigheten om kommersiell radio får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol, om det gäller beslut om att
1. avslå en ansökan om tillstånd,	
2. inte medge överlåtelse av ett tillstånd,	
3. återkalla ett tillstånd, *och*	3. återkalla ett tillstånd,
4. en delägare i handelsbolag ska anses som betalningsansvarig enligt 13 kap. *16* §.	4. en delägare i handelsbolag ska anses som betalningsansvarig enligt 13 kap. *19* §, *och*
	5. ta ut sändningsavgift enligt 13 kap. 15 §.

Mål om överklagande av beslut som avses i första stycket 1 och 3 ska handläggas skyndsamt.

[28] Senaste lydelse 2017:569. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.
[29] Senaste lydelse 2023:841.

Beslut som avses i första stycket 2 och 3 gäller omedelbart, om inte något annat bestäms.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för tillstånd som har beviljats före ikraftträdandet.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2025-03-18

Närvarande: Justitieråden Svante O. Johansson, Johan Danelius och Linda Haggren

En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet

Enligt en lagrådsremiss den 27 februari 2025 har regeringen (Kulturdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Emma Alskog, biträdd av ämnesrådet Sofie Berg Cormier.

Förslaget föranleder följande yttrande.

13 kap. 1 och 2 §§

I 1 § regleras sändningsområden för analog kommersiell radio och i 2 § sändningsutrymmet för digital kommersiell radio. I den senare paragrafen används inte termen sändningsområde. Däremot anges att Mediemyndigheten ska bestämma hur sändningsutrymmet ska få användas i olika delar av landet. I praktiken innebär det, såsom Lagrådet uppfattar saken, att det även med avseende på digital radio ska göras avgränsningar till vissa geografiska områden, dvs. sändningsområden. Av andra bestämmelser (se till exempel 5 §) framgår också att det även i ett tillstånd att sända kommersiell digital radio ska anges vilket sändningsområde som tillståndet avser.

Enligt Lagrådet skulle förståelsen av 2 § underlättas om det där klargörs att det även när det gäller digital kommersiell radio ankommer på Mediemyndigheten att bestämma omfattningen av sändningsområden. För att undvika oönskade analogislut bör i så fall också anges, på motsvarade sätt som i 1 § tredje stycket, att flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

13 kap. 15 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att Mediemyndigheten ska ta ut en årlig sändningsavgift av den som har tillstånd att sända analog kommersiell radio. I paragrafens andra stycke beskrivs hur avgiften ska beräknas. Enligt förslaget ska sändningsavgiften beräknas genom att tre procent av den kommersiella radions reklamintäkter under närmast föregående kalenderår multipliceras med en procentsats. Procentsatsen ska baseras på folkmängden i det sändningsområde som tillståndet avser. Av lagrådsremissen framgår att avsikten är att regeringen eller den myndighet

som regeringen bestämmer ska ange de procentsatser som ska baseras på folkmängden genom verkställighetsföreskrifter.

Inledningsvis kan Lagrådet konstatera att sändningsavgiften är utformad som en avgift som överstiger myndighetens kostnader för att tillhandahålla radiofrekvenserna. Eftersom avgiften dessutom tas ut på ett område där staten har monopol, innebär det att avgiften får betraktas som en tvingande avgift. Av detta följer att sändningsavgiften utgör en sådan avgift som ska regleras i lag (jfr 8 kap. 3 § regeringsformen).

Som anges i lagrådsremissen kan en lagbestämmelse fyllas ut i materiellt hänseende eller preciseras genom verkställighetsföreskrifter som kan meddelas med stöd av 8 kap. 7 § första stycket 1 regeringsformen. En förutsättning för att materiella verkställighetsföreskrifter ska kunna meddelas är dock att den lagbestämmelse som ska kompletteras är så detaljerad att regleringen inte tillförs något väsentligt nytt genom de av regeringen beslutade föreskrifterna. Det får inte beslutas om något som kan upplevas som nya åligganden för enskilda eller nya ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden (se prop. 1973:90 s. 211).

Av lagrådsremissen framgår att regeringen anser att den föreslagna bestämmelsen är tillräckligt specificerad för att regeringen ska kunna fylla ut den genom verkställighetsföreskrifter. Lagrådet delar inte den bedömningen. Den aktuella lagbestämmelsen säger endast att tre procent av den kommersiella radions reklamintäkter ska multipliceras med en procentsats och att denna procentsats ska baseras på folkmängden i sändningsområdet. Av denna formulering går det inte att härleda hur beräkningen av procentsatsen ska gå till. Avgiften kan teoretiskt sett bli hur stor som helst.

Av den promemoria som ligger till grund för förslaget framgår det dock att sändningsavgiften ska beräknas till en andel av en total avgiftsintäkt. Denna totala avgiftsintäkt ska utgöras av tre procent av radioföretagens samlade reklamintäkter under ett år. Detta belopp ska fördelas mellan de tillgängliga tillstånden. Det är denna fördelning som ska utgå från folkmängden i de olika sändningsområdena för dessa tillstånd. Vid föredragningen har det upplysts att de procentsatser som anges i promemorian är baserade på omfattningen av de rådande sändningsområdena. Vidare har det upplysts att procentsatserna kan komma att behöva ändras om Mediemyndigheten skulle ändra omfattningen av de rådande sändningsområdena i enlighet med den föreslagna 13 kap. 1 §.

Lagrådet har förståelse för att det kan vara betungande att ta in procentsatserna i lagtexten, inte minst eftersom de kan behöva ändras om myndigheten ändrar sändningsområdenas omfattning. För att det ska vara möjligt att fylla ut lagtexten med dessa procentsatser genom verkställighetsföreskrifter är det dock nödvändigt att lagtexten förtydligas så att det klart framgår hur avgiften ska beräknas. Om avsikten är att sändningsavgifterna ska uppgå till en viss andel av de totala avgiftsintäkterna, dvs. att de sammanlagt ska uppgå till tre procent av

branschens reklamintäkter, bör det framgå av lagtexten. Lagrådet föreslår att paragrafens andra stycke ges följande lydelse.

Sändningsavgifterna ska beräknas genom att ett belopp som uppgår till 3 procent av kommersiella radion reklamintäkter under närmast föregående kalenderår fördelas mellan samtliga tillgängliga tillstånd utifrån folkmängden i de sändningsområden som tillstånden ska omfatta.

Kulturdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 april 2025

Närvarande: statsrådet Svantesson, ordförande, och statsråden Ankarberg Johansson, J Pehrson, Waltersson Grönvall, Jonson, Strömmer, Forssmed, Tenje, Forssell, Slottner, M Persson, Wykman, Malmer Stenergard, Liljestrand, Bohlin, Carlson, Pourmokhtari, Dousa, Larsson

Föredragande: statsrådet Liljestrand

Regeringen beslutar proposition En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet